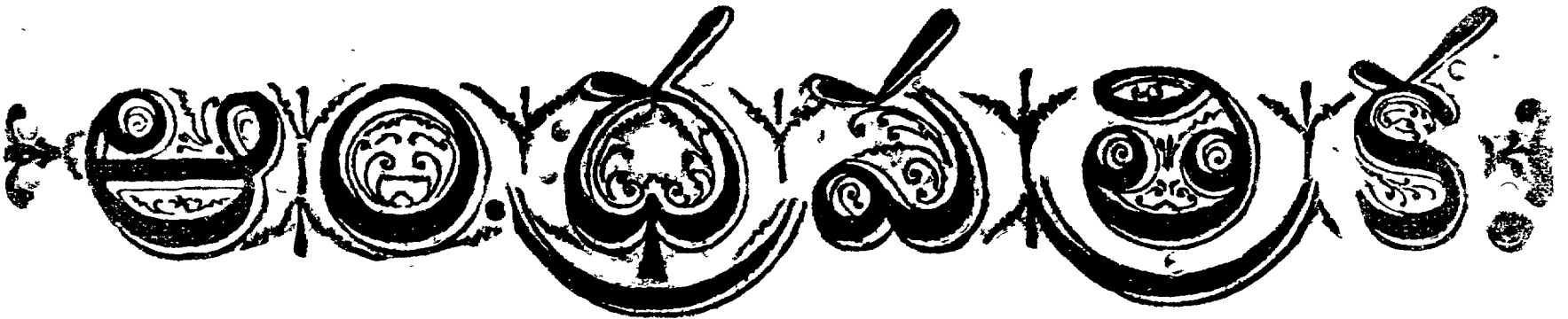

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి ది వ క్ర 1-కి 0-1-0

Telephone No. 544.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 5-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠమాస శుద్ధ తృతియ 3.

No. 56
సంచిక ౫౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మంచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొన్నపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఘను.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొక్కలు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వ 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వ 6-4-0. ప్రతియింట ఉండదగినది.

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

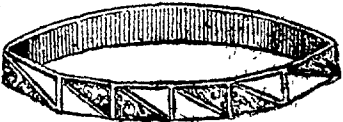
ప్రకటన

1924 సం॥ జూన్ నెల 1 తేది నుండి యాదిగువ నుదహరింపబడిన బండ్ల రాకపోకలు రద్దుపర్చబడును.

అర్క్ ట్రాన్సిటు నుండి ఉదయం	గం॥ 6.30	కు బయలుదేరి జోలార్ పేటకు	గం॥ 11.10	కు పోవు నెం॥ 28	బండి
జోలార్ పేట నుండి సాయంత్రం	,, 4	కు బయలుదేరి అర్క్ ట్రాన్సిటుకు	,, 8.12	కు పోవు నెం॥ 24	బండి
వాలాబాగోడ్ నుండి ఉదయం	,, 7.45	కు బయలుదేరి రాణిపేటకు	,, 8.5	కు పోవు నెం॥ 149	బండి
డిటో నుండి సాయంత్రం	,, 7.25	కు బయలుదేరి డిటో	,, 7.45	కు పోవు నెం॥ 147	బండి
రాణిపేట నుండి ఉదయం	,, 6.30	కు బయలుదేరి వాలాబాగోడ్ కు	,, 6.50	కు పోవు నెం॥ 140	బండి
డిటో నుండి సాయంత్రం	,, 6.15	కు బయలుదేరి డిటో	,, 6.35	కు పోవు నెం॥ 146	బండి

ఆర్డరు చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయబడును

వట్టెలుతీర్చిన డైమండుగాజులు

8 సూ. 7 వరకులలో తయారగును జత 1 కి చేదారము ౫ వా మజూరి ర్వ 10.

బోలు చేతిగొలుసులు

4 సూ. 8 వరకులలో తయారు చేయవచ్చును. తరుగుపహా మజూరి జత 1 కి ర్వ. 14

గెట్టి గొలుసులు

5 సూ. 20 వరకుల వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి మజూరి ర్వ 10, 15 వరకు గలదు.

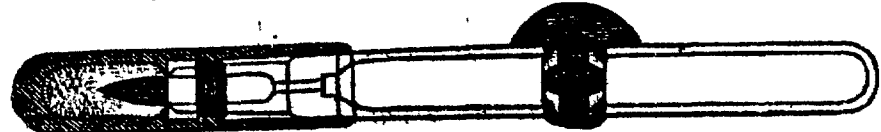
172 పుటలుగల అంకమైన మా క్యాటలాగు 1 కి ధర ర్వ. 1-0-0.

(5) ఉమ్మడి రామయ్య శైలి, గురుస్వామి శైలి కంపెనీ, నలువర్తకులు, చైవాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ వీన్ వేనా

హాల్-లైట్ పిన్ క్రమంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగిన ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆఫ్ ఫిన్, మొద
ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇత్తుడిప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిగా జనాదరణ
పొందుచున్నది.

సాదారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలముగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టపాణి బట్టలు "ఆ గేట్" గాజుపాణి నుకయిగించుట యద్భుతమగు నూతన
భావము. ఒకతూరి సిరాతో ముంచియెడల అందు నిమగ్నములగుచు చక్కగా శ్రావ్యము.

జులూపుడు

విక్రయ డిపో,

మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

81.5.24 తేది శనివారమునుండి 6-6-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు, విశమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6-15 రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సుల్ స్టూడెండు సీరియల్ ని
డేనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు
గల చరిత్రాత్మకకథ, ఉపకథలు 4, 5, 6 రెండవవారము - 6
భాగములు. (ఫ్రెడ్ థాక్ యూనివర్సుల్ స్టూడియోస్ సీరి
యస్ ని రెడర్ ఫువర్స్ 7 వ భాగము. ఇంటర్ నేషనల్ చూసు
గ్ & కామిక్ కూడ చూపబడును.

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల

కొక వరప్రసాదము

మా "ఎరుట" పరిశ్రమ లైట్ హాసునుండి

క్రింద కడకపీడన పశులనే పశువు.

ఈ దిగువ తెలిపినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.

Messrs T. H. Khanna

22, Linga Chetty Street, Madras.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన విల్లులలో తయారగుచున్న బనీ
నులు, హిందూదేశపువిల్లు నూలులోనున్నా, ఖద్దరునూలులో,
నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టు, పుష్ప,
ప్రత్తి, వర్ణరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసంప
దైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, వీడిసాదలకు, పిలుగా యుండి
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాలు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు శేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారపిట్ట కల్లుజేసినాము గనుక గోలు
తెలియగోరవారు యిక్రియ విలాసమునకు వ్రాసినయెడల వార్షి
కముందా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాండిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పొట్టు ఫ్రీటు 6.0-0

మా నేజరు:— ఆంధ్రహోదోరీమిల్సు,

తెజవాడ, పశ్చిమగోదావరి.

ముప్పనరాజు అండు పీరాజు.

పెద్దపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన

స్వదేశము

1913 సంవత్సరం

మంచిమేము మనదేశము నందెంచుచున్న పట్టుతో మాభ్యాక్తిలోనే వడుగుట, నెయ్యట, గం గలువేయట మున్నగు పనులకలన వివిధరకముల

చిత్రములనుబట్టి చిత్రవిచిత్రమైన జరిపాదా అంతులు కమ్ముకొనిన రేకులచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుటయి. కాకనాడలో జరిగిన 88 వ ఆఖిలభారత కాంగ్రెసువ్యవస్థాపక మహాబలము ప్రదర్శించినటులను. అవిదేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమై నవిగా అందగుతూ తెలిపేయవచ్చును. ప్రదర్శనమునుగూర్చి వ్రాయుచు మహాబలమునుగూర్చి పీయూష కాంతిభాగ్యుగాను అన్యత బహు పత్రకములను ఇట్లు వ్రాసిరి:

"... ఇతర కాంగ్రెసువ్యవస్థాపక వారున్న మరెవరైనా ప్రజలకు అట్లుకనుకలపడదన్న ప్రదర్శించిరి. ఇకను ఎందరో కలరు. అందరిని ఇట్లు ఏకమవుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టువస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శించబడినవి. పెద్దపుర వర్తకులు ముప్పనరాజుగాను పీరాజుగాను పట్టువస్త్రములను ధోవతులను దుప్పట్లను గొట్టునడ్డలను తలగుడ్డలను చీరలను మున్నగురకములు ప్రదర్శించిరి. పెంగళూరు అస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి "

పట్టువస్త్రములనుగూర్చి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అడ్డెన్నున రకములను నిపులముగా వ్రాయుటనలన దేశము గర్వదేశమన్న ప్రశంసలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ సభివృద్ధి పరచుచుగాక. చెప్పే ప్రసాదానిలో ప్రతిపట్టుము సంఘము మాబట్టలను కొరకును.

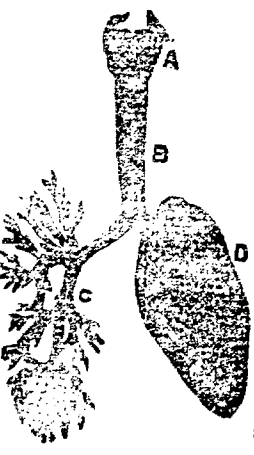
కొండపర్రువల తయారుచేయుచున్న రకములలోనే నాణ్యము లేకున్న అయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మోసపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క బాగ్రతకొరకు మాప్రతి బట్టమందు వుండేమాటేడ్ మార్కును ఇందున ప్రయోగించితిమి.

దగ్గులు! బలుబులు!! ఇన్ ఫుఎనా!!!

హా డ్ స న్సు

"యూమెంథాల్ జూబులు" అన్ని విధములదగ్గు, బలుబు, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడికెము, ఇన్ ఫు ఎంజా" మొదలగువాటిని తప్పక కుదుర్చును. తయమును రాసియక ఉంకంకపరచును.

"ది లాస్ టెట్" "ఆస్ట్రేలియన్ మెడికల్ గెజెట్టు, "ది షాక్టివన్" "మెడికల్ ట్రెస్సు అండు సర్క్యుల్" "మెడికల్ ట్రెస్సు" "ప్రాక్టికల్ మెడికల్" థెల్లి (ఇండియా మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే సిపార్సుచేయబడినది.

కంఠధ్వని కుత్తుక

ఊపిరితిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

ఏ.స్వరపాతక, బి.క్వాసనాశము, సి.క్వాసనాశముయొక్క గొట్టుము, డి.ఒక క్వాసనాశము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమిస్టరుకాణము లందును వెలుగు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది. బుడ్డి 1.కి థర రు 1.2.0. అన్ని వోట్లలో దొరకును, ఈదిగవ తెలుపబడిన జాగాలలో దొరకును.

మొదట్లు ఎస్. వేణయి గాండర్ అండుకో, వైసా బజారులో. ఆక్స్ అండుకో కెమిస్టరు, బ్రాడ్వే.

లోక ఏజెంట్లు:— వైసామహమ్మదు అండుకోను 5 మెక్స్ వీధి, బాక్సు, మద్రాసు.

అస్పృశ్యతా నివారణము

భోజన ప్రతిభోజనములు

శ్రీ వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు 21 తేదీ ఆంధ్ర ప్రతిక యందు తమచుట్టిప్రాయములను నేను స్వయముగా తెలిసికొనక పంచములతో "భోజనమజ్జనములు సహితము జరుపుటవల్ల నే సంగుసంగుణముకాగల"దని కృష్ణమూర్తి ప్రభృతులు దృఢముగా నమ్ముచు కృషి గలుపుచున్నారని నేను 10 తేదీ పత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసమునందలి మాటలకు చాల చింతిల్లుచున్నామని వ్రాసియున్నాను. అస్పృశ్యతను నివారించుటకు భోజన మజ్జనము లవసరమని తామెప్పుడు భోధించలేదనియు నట్టి నివారణమునకు భోజనమజ్జనములతో నిమిత్తములేదని కృష్ణమూర్తిగారు తెలియజేయుచున్నారు. నావ్యాసమువల్ల వారి యుద్యమమునకు నష్టము గలుగునను భయమును గనబరచినారు. కృష్ణమూర్తిగారి యభిప్రాయమును నేను సరిగా గ్రహించజాల నందులకు విచారమును వెలిబుచ్చుచున్నాను. ఇప్పటికైనను కృష్ణమూర్తిగారు తాము పంచములతో భుజించలేదనిగాని భుజించుట కూడదనిగాని వ్రాసియుండలేదు. అస్పృశ్యతా నివారణనుస్థాన దేశమున నెలకొల్పినది గాంధీమహాత్ముడు నాయభిప్రాయము. అంతకు బూర్వము సంస్కర్తలు వర్ణభేదములను పాటించుటవల్ల వ్రాహ్మణత్వము ఆర్య సమాజ మతము మొదలగు సంఘము లేగ్నడి చేయుపనుల ననుసరించి దీనసన్న్దేశము బూనిరి. అటుల కర్ణభేదమును పాటించక యజ్ఞోపవీతమును విసర్జించి పంచములతో భుజించినవారిలో కీర్తిశేషులగు వీరేశలింగము పంతులుగారికరు. రాంజీ సోదరులు మొదలగువారు వారి పద్ధతుల నవలంబించువారని నేను దలంచుచున్నాను. గాంధీమహాత్ముడు భోజనమజ్జనములసంగతి వివాహసంబంధముల సంగతి నటుంచి కనీసముగ నస్పృశ్యతను దొలగించిన జాతునని సూతనముగవిధించి దేశీయమహాసభలో తీర్మానములు గావించియుండెను. కృష్ణమూర్తిగారు మొదలగువారు భోజనమజ్జనముల నస్పృశ్యతనివారణ కవరమని భోధించుచున్నట్లు నేను వ్రాసియుండలేదు. పరస్పర భోజన మజ్జనములను వీరికి నవ్యక్తము గలదని నేను దలంచియుంటిని. స్వయముగా తెలిసికొనవలసినప్రసక్తి సందేహము గలిగినవా కలుగును. ఇదివరలో బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభకు నేను కార్యదర్శిగా నుండుతే కృష్ణమూర్తిగారికి వాకు గొన్ని యుత్తరప్రత్యుత్తరములు పంచమప్రతినిధుల బసలను గురించి జరిగియుండెను. అప్పుడు వీరు నన్ను తమకును పంచమప్రతి నిధులకు నొక్క ప్రత్యేకబస నేర్పాటుచేయవలసినదిగా గోరి యుండిరి. అందుచేతను సాధారణముగ ననుష్ఠాన సంస్కర్తలగువారు పంచములస్పర్శ సంగీకరించి భోజనసంబంధముల నాశ్రేయించెదరని తలంచుట కవకాశములేదు సందేహించక నాయభిప్రాయమును వారిని గొనియాడుచు వ్రాసియుంటిని.

అస్పృశ్యతవలన నొకరియొకరికంత మరెక్కుకరి న్యూనక బహిర్గత మగుచున్నది. అట్టిభేదమును పాటించుట పాపమని తలంచు కృష్ణమూర్తిగారు పంచములతో భుజించుటగాని వివాహసంబంధము కలిగియుండుటగాని న్యూనముగా దలంచు నని యూహించుట కవకాశములేదు. సంస్కర్తలు కానివారిని సహితమొప్పించి యస్పృశ్యతవర్తనను దొలగించుటకు జరుగ బడు ప్రయత్నములపట్టి యస్పృశ్యత కూడదని ప్రబోధించు వారు భోజనప్రతిభోజనములందు నవ్యక్తము లేనివారిని వ్రాయు వలసినదేనా? అసంగతి బోధించుటో నస్పృశ్యతాసమస్యకే భంగము కలుగునని ముందుగా కొలదిసంస్కరణతో ప్రారంభించి యెల్లర అంగీకారముల బొందుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అస్పృశ్యత దొలగించుటకు సంగీకరించునెడల పంచములు పంటయిండ్లలోకి రాకూడదా? కూర్చుంటే సమాన ముగమాత్ర మేల చూడవలెను? బ్రాహ్మణులలో సమానముగ నేల చూడరాదో వామ బోధపడుటలేదు. అప్పుడు వర్ణభేదమే లేక ఆంధ్రగత్తు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి మతముప్రకారము అందరు బ్రాహ్మణులే కావలెను.

కాబట్టి పంచమోదరణమునకై పనిసలుపుచు రాత్రిం బవళ్లు పంచములతో దిరుగుచుండువానికి భోజనప్రతిభోజనముల యెడ భిన్న భావ మున్నదని యూహించుటకు వీలులేదనియు నందుకు నిదర్శనముగ నసహాయవాదులవిందులలో నెట్టివారు పాల్గొనుచున్నారో తెలిసికొనునెడల కృష్ణమూర్తిగారిభిరి కా స్పృశ్యమే లేదనియు కాకనాడ సమావేశములకు చేక మింకను పరవలేదనియు విన్నవించుచు కృష్ణమూర్తిగారికి కాశ్యాస మువలన గలిగిన మనశ్శోకమునకు నాసానుభూతిని తెలుపుచు నింతట విరమించుచున్నాను.

పెద్దిభొట్ల వీరయ్య.

ఆది మాంధ్రులు

శికిండాబాద్ వాస్తవ్యులగు బాజీ కృష్ణరావు పంతులు, బి. యే. బి. యల్ గా ప్రచారము

24-5-24 సం॥ తేదీని గుడివాడలో జరిగిన ఆ రాష్ట్ర చతుర్థ ఆదిమాంధ్రమహాసభకు మాజాతియందు అభిమానమున్న మహాదేశభక్తులు పండితులు మారదేశములనుంట్ల వచ్చిరి. ఆయాదుదినములు సభలుజయ్యుపదముగ జరుపబడినవి. ఆపురజను లెల్లరుసంతసించిరి. శ్రీబాజీకృష్ణరావుపంతులుగారు మాఆది మాంధ్రపేటలకువెళ్లి మా ఆదిమాంధ్రసభిగతులు యెట్లున్నవి చూచిగూడ వనుపేటకు వెళ్లిరి. ఆపేట ఆదిఆంధ్రులేల్లరు ఈమహాసభయనివద్దకు వచ్చి ఒకదేవాలయమువద్దకు తీసికువెళ్లిరి. ఆదేవాలయము స్థితి నూకరములకు నివాసధామై యున్నదనియును, శ్రీ పంతులుగారు కూర్చొనుటకు స్థలము లేదనియును, అచ్చట ఆదిమాంధ్రులు కుడువకూడుకట్టగుడ్డలేక అభోగతిపాలై యుండిరినియును వీరు క్రొస్తవమతిస్థలు చాలాజ్ఞానముగలవారగు నుండవలయునుగాదా. ఇట్లుకళావిహీనముగను నిత్యదరిద్రులుగను నిరక్షరకుతులుగ నుండిరి, అని శ్రీపంతులుగారు చాల విచారగ్రస్తులై ఆబాలబాలికలకు ఫలహారము నిమిత్తం రు 0-8-0 విరాళమును నొసగిరి. 5 మాసములు నెల వుత్తీసికొని కృష్ణా గోదావరిజిల్లాలలోని ఆది మాంధ్రులపేటలలో శ్రీవేమూరి రాంజీరావు పంతులు గారయ శ్రీగూడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారు శ్రీ వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిపంతులుగారిద్వారా ప్రచారము చేయుదునని శ్రీగుడివాడవాస్తవ్యులు మరీదుగోపయ్యగారును శ్రీపంతులుగారుసంభాషించిరి.

అంతట శ్రీమరీదు గోపయ్యగారు, శ్రీరాజ రామమోహనరాయలుగారు, రామకృష్ణపరమహంస, ఈశ్వరచంద్రవిద్యా సాగరుడు, గాంధీమొదలయినవారు ఎల్లరు వీదలకొరకుపనిచేయుటచే యిప్పడు వారుకూడా వీదలకొరకు ప్రాణముగొల్పవుచున్నారు. మనకు వారుమాపినమార్గమే యిది అనియును, వారు యిట్లు వీదలకొరకుపనిచేసి మృతినొందుటచే యిప్పటికి సజీవులుగా నుండిరినియును, వారు పెద్దలుపెద్దకార్యములుచేసి నను, మనము చిన్నవారము చిన్నకార్యములు చేయుదుమనియు, మ రా. శ్రీ మరీదు గోపయ్యగారు, శ్రీబాజీకృష్ణరావుపంతులుగారు బి. యే. బి. యల్, శ్రీగూడూరు రామచంద్రరావు పంతులుగారి ప్రియశిష్యుండగు, భాస్కరరావు పంతులుగారు ను త్రిమూర్తులును ది 27-5-24 సం॥ తేదీని పగలు 10 గంటలకు మ-రా-శ్రీ, మరీదు గోపయ్యగారి మేడలో సంభాషించుకొనిరి. అంతట శ్రీ మరీదు గోపయ్యగారు గోరక్షకశాళాల ఒకటియు తల్లిదండ్రులులేని బాలబాలికలకు అనాధకరణాలయము ఒకటియును అందులో రాట్టములు నేతవడ్డంగము అనేక పనులు నేర్పించెదమనియు, ఆప్రదేశములు చిత్తరిపవలయునని శ్రీభాస్కరరావు పంతులుగారికి ఆప్రదేశము తీసుకవెళ్లి చూపిరి. ఆప్రదేశములో 20 ఎకరముల భూమి అందులో 2 యకరములగుల మంచినీరు చెరువుఒకటియును మామిడిచెట్లను రహదారియును చాల బాగానున్నదని శ్రీ భాస్కరరావు పంతులుగారు ఆమోదించిరి. అంతట త్రిమూర్తులు శ్రీగోపయ్యగారి మేడలో ఫలహారములుచేసి ధృచ్చటివారచ్చటికివెడలిపోయిరి. ఈ సైన్యదహరించిన సంభాషణ ఈ త్రిమూర్తులు ట్వరలో ఈ దీనులకొరకు ఆరంభించుటకు పరమేశ్వరం గాకర్యదించుగాక.

అట్టెల సూర్యనారాయణ.

30-5-24.

ప్రశస్తమైన బొమికలపాడి

వ్యవసాయశాఖవారిచే మాగాణీభూములకు ప్రశస్తమైన ఎరువుగా ఎన్నుకొనబడిన బొమికలపాడి మావద్ద దొరకును. ఎకరమునకు దమ్ముచేయునపుడు ఒకబస్తా వేసిన మించిఫలితము నిచ్చును. ఆముదపు పిండికన్న శ్రేష్ఠమైనది.

6 మ. బస్తా 1 టిక్కి ఖరీదు రు 9-8-0 లు. తెంటనే మీ ఆర్డరులు ఈదిగువఅడ్రస్సుకు పంపుడు. కోవల్లె రఘునాథరావు అండ్ కో- మచిలీపట్నం.

ఆంధ్ర గౌడ మహాజన సభ-రేపల్లె

1924 సం॥ 12 వ తేదీ జయవార ముదయము 9 గంటలకు గుంటూరుజిల్లా, రేపల్లెలో పైసభ మ-రా. జిల్లాలమంత్రి ఆంజనేయలుపంతులు వి. ఏ. ఎం. ఎల్. సి. గారియన్వక్షత్రక్రిం సమావేశమైనది. తెజవాడమున్నగు వివిధ ప్రదేశములనుండి వేయిమంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షులను రైలుప్రేషనునుండి మోటారుపై గుండ్లుండెట్టి బ్యాంకు వాయిద్యముతో తీసిగొని పోయినపిదప నావ్యవసంఘాధ్యక్షులను ముంతా గోపాలంగారు సభ్యుల నావ్యవసంచి చక్కని యువన్యాస మొసంగిరి. కోనూరు కోటయ్యగారు (జిల్లాబోర్డుమెంబరు) అధ్యక్షుని యెన్నిక తీర్మానము నుపపాదించిరి. దానిని అల్లూరి వెంకటస్వామిగారు రనువదించిరి. ఆవ్యవసంఘాధ్యక్షులచే బువ్వమాలలంకృతులైన పిదప శ్రీ ఆంజనేయలుగారు రధ్యక్షులతో మధిష్ఠించి సుమారు 5 గంటలము సభములోని లోపములను గూర్చియు, తనివారచో పాయములను గూర్చియు, జక్కని యువన్యాసము నొసంగిరి. తరువాత కోనూరు కోటయ్యగారు (జిల్లాబోర్డుమెంబరు మంగళగిరి) సంగమయొక్క వికమత్యమునుగూర్చియు విద్యాభ్యాసమునుగూర్చియు, సున్నతోద్యోగమునుగూర్చియు భావగర్భితముగ నుపన్యాసము నొసంగినపిదప రాజభక్తి నూచక తీర్మాన మొకటి కావించబడి మధ్యాహ్నమునకు సభ నిలుపబడినది. తిరిగి మధ్యాహ్నము 3.30 గంటలకు సభసమావేశమైనది. అల్లూరి వెంకటస్వామిగారు (సంఘనాయకుడు) కలుగింతు గూర్చియు, రైలుముగ్గయు, విధానమును గూర్చియు, పరపతిసంఘముల ఆవశ్యకతను గూర్చియు, యుక్తియుక్తముగను, భావోద్వేగముగను నుపన్వసించిరి. కోన వెంకటరాయ శర్మగారు (పెదచెఱువారు బాపట్ల తాలూకా) ఆర్థికశాఖను గూర్చియు మద్యపాన నిషేధావశ్యకతను గూర్చియు Most thrilling speech నొసంగిరి అంతట ఈక్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి. గౌడసంఘాధిమాను లగు రావు వెంకటరాయణముగారును, కోన వేంకటరాయశర్మగారును తదితరులును విచ్చేసి సంఘము వారికి చేయూత నొసంగినందులకు మా వందనము లర్పించుచున్నాము. మేకా బుల్లి వేంకటస్వామిగారు ప్రతినిధులకు భోజనాధికారకర్మముల సమకూర్చినందులకు మా వందనము లర్పించుచున్నాము.

తీర్మానములు

౧. ఈగుంటూరు మండలములో గౌడకులములో విశేషమంది వీధి లండులుచే గౌడకులజలకు ప్రత్యేకపరపతి సంఘములు స్థాపించుటకు శ్రీ గుంటూరుజిల్లా కో ఆపరేటీవు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారువారి సేవభవారు కోరుచున్నారు:-

౨. ఈగుంటూరు మండలములోని గౌడకులములో బహుజనులు విద్య లేకుండుచున్నార గాన బాలబాలికలకు బాలశాలలను బెట్టించి యుచితవిద్య నొసంగుటకు శ్రీ గుంటూరు జిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులను, జిల్లావిద్యాసంఘాధికారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు:-

౩. ఈ గౌడసంఘములో నివేశనస్థలము లేనివారికి నివేశనస్థలములను జీవనోపాధి లేనివారికి బంజరుభూములనుచిత్తముగా దయచేసి యాకులమును వృద్ధిలోకి తెచ్చురని ప్రభుత్వమువారిని, కలెక్టరువారిని, యాసభవారు కోరుచున్నారు:-

౪. తమ పరిపాలనముననున్న యాజిల్లాలోని గౌడ సంఘము పట్టాదారులను రివిన్యూవగైరా లెక్కలలో సీసనామము లుదహరించుచున్నారగాన తదభ్యాసమును వెంటనే నిషేధించి గౌరవనామముల నుదహరించుటకు శ్రీ గుంటూరు జిల్లాకలెక్టరువారిని, ప్రభుత్వమువారిని యా సభవారు కోరుచున్నారు:-

౫. ఆర్థికరీ. యన్. 12 లై సెన్సులోని 18 వ నిబంధనలను మద్యవిక్రయమునకు శ్రీల కధికారమిచ్చియుండుటను వెంటనే రద్దుపరచి శ్రీలు మద్యము విక్రయింపకుండు నటుల కఠిననిబంధనల వెంటనే యేర్పఱవలె ననియు ఆట్లు ఏర్పరచనియెడల యాసంఘముకు మిగుల అవమానము కలుగునని యా సభనా రభిప్రాయపడుచున్నారు:-

(బి) పై యుద్దేశములు నెరవేరుటకు ఈ గౌడమహాజనులందఱును సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు:-

౬. ఆర్థికరీ యజరాదార్ల శేర్లుకు లై సెన్సువగైరా కల్లలో యిక్రకంటాక్సు చెల్లించువారివలె గౌరవముగా

నుదహరించుటకు శ్రీ జిల్లాకలెక్టరువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు:-

(బి) ఈజిల్లాలో ప్రభుత్వపు టుద్యోగములలో నున్న గౌడులను వెంటనే అభివృద్ధిజేసింప కలెక్టరు దొరవారి సేవభవారు కోరుచున్నారు:-

(సి) ఈ గౌడకుల వృత్తియైన ఆర్థికరీ విశేషాదాయము ప్రభుత్వమువారికి వచ్చుటవల్లమున్ను, ఆ ఆర్థికరీ పన్నులు చర్చించుటయందు అనుభవము గలవారి యభిప్రాయము ల వ సర మగుట చేత మున్ను యా సంఘ మభివృద్ధిజేందుట ముఖ్యము గావున కానసభలయందు యెన్నికలలో రాజులని ఈ గౌడకులమునకు రెండు ప్రాతినిధ్యము అనగా ఆంగ్లగౌడసంఘాధిని నియమించుటకు (నామినేటుచేయుటకు) H. E. The Governor of Madras గారి, The Hon'ble Law Member గారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు:-

2. జిల్లా, తాలూకా, యూనియన్ బోర్డుల యందును మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్సులోను గౌడసంఘమునకు ప్రాతినిధ్యము అవసరముగావున ఒకసభ్యుని యేర్పరచుట కీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని, లోకల్ సెల్వగవన్న మెంటు మంత్రిగారిని కోరుచున్నారు:-

౩. మనగౌడసంఘాధివృద్ధికి ధర్మము, నీతి, ఆత్మగౌరవము మున్నగుసాంఘికధర్మములు అవసరముగాన వాటిని పొంద దగు నన్నిప్రయత్నములు మనసంఘమువారు యత్నింపవలెనని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు:-

(బి) కల్లుసారాయి దుకాణములకు ప్రతి సం॥ ౧౨ జగ గునట్టి ఆర్థికరీ (Advisary Committee) లయందు ఒక యజరాదారుని నియమించుటకు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

(సి) మత్తుపదార్థములు వాడుకలోనుంచి రద్దించువిషయములో శ్రీగవర్న మెంటువారును తదితరులును చేయునట్టి యన్నివిషయములకును యాసభవారు సానుభూతి చూపుచు పరియసహాయము చేయుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

(డి) మనగౌడసంఘమువారు రందరము సంఘపుర్రాభివృద్ధినిమిత్తము చరిదాలను దయచేయుచుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(య) ఈ సంఘపక్షమున బ్రచురింపబడు గౌడకుల పత్రిక లేక కాండిక్యబుక్ పత్రికకు సంఘమువారు రందర సహాయము చేయవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

(ఎఫ్) మనగౌడసంఘమువారు రందరము ఆర్థికరీపాటల పాడిన కల్లుదుకాణములకు కల్లుగీయుటకు చెట్లకన్నింటికి చెట్టు 1 కి 0.0.6 చొ॥న గౌడసంఘమునకు చందాచెల్లించవలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౬. ఇదివరకు ప్రతిసం॥ 10 వ తేదీలోగా చెల్లించు ఆర్థికరీకి స్త్రీలు యిప్పుడు ప్రతిసం॥ 1 వ తేదీనే చెల్లించవలసినదని యుక్తియుక్త లాసంగుటచే యా సంఘమువారు చెల్లించలేక చాలా కష్టపడుచున్నారు గ నకు ఆ యుక్తియుక్తలను అమలు జరుపుటకు 1 వ తేదీన కిస్త్రీలుతాలూకున్నా చెల్లించలేని వారి వద్దనుండి వడ్డీ అవరాధము నహులు చేయుట అన్యాయమనిన్ని యా సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(బి) వాటిని వెంటనే రద్దుచేయుటకు ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు:-

(సి) కల్లుగీయు చెట్లకు ప్రస్తుతమున్న తాడియారులకు రు 3-0.0.0 అధిక మరటచే యా సంఘములో చాలామంది యిచ్చుకొనలేక యిబ్బందిపడుచున్నారు. గ నకు యిదివరకున్న రు 2.0.0 కు తగ్గించి యా సంఘమువారికి మాత్రము యజరా యివ్వవలసినదనిన్ని యిరువలకు గూడనిన్ని, బ్లాక్స్ టిసీవేయవలసినదనిన్ని, ప్రభుత్వమువారి కీసభవారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు:-

(డి) వ్యవసాయదారులైన మనగౌడసంఘమువారు మెట్టగ్రామాదులలో నొక్కొక ఆసామీనద్ద యకరమునకు 0.1.0 చొ॥ నున్న మాగాణి గ్రామాదులలో యకరమునకు 0.2.0 చొ॥ నున్న గౌడసంఘమునకు చందా చెల్లించవలెనని యా సభవారు తీర్మానించుచున్నారు:-

(యఫ్) సారాయి దుకాణముల యజరాదార్లు తాము అమరముచేయు సారాయి గాలి 1 కి 0.0.6 చొ॥న గౌడసంఘమునకు చందా యిప్పించవలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(గి) ఇదివరకు మనసంఘమువారికి జిల్లా, తాలూకా, బోర్డులలో ప్రాతినిధ్యము (Representation) యిప్పించినందులకు శ్రీ జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు రగు పి. సి. యన్.

శ్రీ విశాఖపట్టణంజిల్లా కాంగ్రెసు

శాస్త్రనిర్వాహక సంఘసభ

సమావేశస్థలము భీమనిపట్టణం ఇగ్గడ గుడి
మ ౬ డి సె ము

తే 18-5-24 కి

హాజరు:- శ్రీయత తరిగొప్పల వెంకట శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులు, శేషగుప్తాపు భాస్కరరావు కార్యదర్శి, నిట్టల రామలింగముగారు సభ్యులు, మారకపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారు సభ్యులు, శ్రీమత్పూజివాడ భయంకర మంత్రరత్న వెంకట గోపాలాచార్యులుగారు, సభ్యులు పంత్రితల లక్ష్మీ నరసింహముగారు సభ్యులు.

(అంగీకరింపబడిన తీర్మానములు)

తీర్మానము 1. ప్రచారము ఏర్పాటు:- ప్రచారకుల ఏర్పాటులలో ప్రస్తుతమునకు జాక నెల్లాఖరువరకును పెనుగొల్లు సభయం దేర్పడినశేకారాధకుల సుంచుచు శ్రీయత ఇంద్రగంటి వెంకటేశ్వరుగారు తమవేతనప్రచార కర్తవ్యమున కిచ్చిన రాజీనామాను అంగీకరించుచు తక్కినవారిని మునుపటివలెనే ప్రచారము చేయుచుండవలెనని తీర్మానించడ మయినది.

తీర్మానము 2:- శ్రీయత గాడె శేర్రాజుగారిని (తాలూకాదారు ఎలమంచిలి) అనకాపల్లి పట్టణములోను తాలూకాలోను ప్రచారము చేయుటకు ఎలమంచిలి తాలూకా నుండి బదిలీ చేయుచు వారిస్థానే శ్రీయత నిట్టల వెంకట్రా మయ్యగారిని సెల 1 కి రు 1.0.0 ధనసహాయమువైని ఎలమంచిలి తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకు ఏర్పాటుచేయుటకు నిశ్చయించడ మయినది.

తీర్మానము 3:- “శ్రీయత ఆంగర నాకింగరావుగారిని సెల 1 కి రు 15.0.0 ధన సహాయమువైని భీమనిపట్టణం తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకు తీర్మానించడ మయినది.”

తీర్మానము 4:- శ్రీయత క. వెం. సత్యనారాయణ మూర్తిగారు, శ్రీయత కొట్ర సోమసుందరంగారు తాలూకు అభివృద్ధి ధనసహాయము దగ్గిస్తు ప్రస్తుతము ఆపుచేయడ మయినది. శ్రీమతి మరుంగంటి రమణమ్మగారి దగ్గిస్తు కూడ నిలుపుచేయడ మయినది.

తీర్మానము 5: కార్యాలయము ఏర్పాటు:- “కార్యాలయము ఏర్పాటులు క్రింద గుమాస్తా, బుక్రొతు, బహు అచ్చు పరికరములు తంతుగైరాలక్రింద సెల 1 కి రు 60 0.0 అరువది రూపాయలు ఇచ్చుటకు తీర్మానించుచు ఆయేర్పాటులక కార్యదర్శి చేసికొనుటకు అధికార మీయడమయినది.

తీర్మానము 6:- శ్రీయతి మంత్రాల లక్ష్మీనరసింహముగారిని కొల్లూరు వాలంటీరు ట్రయినింగుకు అనుభవ్యుల నివ్వవని కోరినదగ్గిస్తు నిరాకరిం డమయినది.

(సం) త. వెం. శ్రీనివాసరావు

అధ్యక్షులు.

దేవగుప్తాపు భాస్కరరావు

కార్యదర్శి.

యతిరాజులునాయుడుగారి కీసభవారు వ్యవయభూర్వకమైన సందనము లర్పించుచు మంచుగూడ నీవిధముగా ప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

౧౧. గౌడసంఘ క్రేయస్సు నిమిత్తము కృషిచేయుటకు “ఆంధ్రగౌడసంఘము” అనుపేరు నుడు స్థాయిసంఘము అవసరము గావున అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి లిప్పియి, కోశాధికారి, 64 గరు సభ్యులతో స్థాయిసంఘ మేర్పాటు చేయడమైనది. కోరం 10 సభ్యులు ఎచ్చినచాలును. సాయంకాలము 6 20 నిమిషములకు అధ్యక్షుని యంత్యోపన్యాసముతో సభముగింప బడినది. (విశేషార్థ)

సక్సెస్ దంతి చూడము కోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును.

పండ్లనొప్పలు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు నీముకాటులు నాచుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగను. ఇదిగ్గడేశ మూలికల ఔషధముతోను బెండ్లద్రవ్యములతోను చేయబడినది.

1 డబ్బీ 0.2.0.

డజను. 1.4.0

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి.

సెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా కిల్లవీధి లయవల్లికేళి మద్రాసు.

16వ మదరాసు రాష్ట్రీయ విద్యాసభ-తీర్మానము

ఎస్. నరసయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

ఈ సభలో జూన్ 5 వ తేదీన జరిగిన 16 వ మదరాసు రాష్ట్రీయ విద్యాసభకు ఎస్. నరసయ్యగారి బి. ఎ. డి. ఎస్. సి. ఎల్. సి. ఎఫ్. ఎం. యు. గారు అధ్యక్షతవహించి 20 వ ఉపన్యాసమునందలి కొన్ని భాగాలను తీసుకు ప్రకటించుట:-

విద్యాభ్యాసము మాతృభాషతో ప్రారంభించబడవలెను

ప్రప్రతిమనుషున, మన దేశమునందు విద్యాభ్యాస ము లియు, ఇంకా యింకా తరగతినుండి ఎం. ఏ. పరీక్షవరకు అన్ని శాస్త్రములు, కళలు, మాతృభాష ద్వారా జరుగవలెనని గోరుచున్నాను. ఈ విషయమున చర్చించుటకు వృథాగా మికాలము గడపరాదును. చర్చించ నపునరములేదు. ఉపాధ్యాయునకు శిష్యునకు యిరువురకు మాతృభాషయగు మనభాషలో విద్య గడవరాదు. చాల సులభముగా స్పష్టముగా బోధపడగలసినయు విద్యార్థులు త్వరలో విజ్ఞానములు కాగలరను విషయము చెప్పెను కావలెను. ప్రపంచములో నేదేశమునందు, ప్రాంతమునందును చెప్పెటను విదేశభాష ద్వారా తమ పట్లలను విద్యార్థులు ఆచారములేదు. అట్టి అనాచారము మన దేశముననుండ ముండవలెనని యెవ్వరును నాదించజాలరు. ఇంకను ఆంగ్లభాష మనదేశముననున్న ఒక శతాబ్దముకన్న యెక్కువకాలము గాతేదు. కొద్దియేండ్లలో రాజకీయభాషగా అంగీకరింపగలదు.

అంతేగాక ఆంగ్లభాష వచ్చినపుడు, అన్నివిద్యలు ఆ భాషములముగా నేర్చుకొనవలెనని సిద్ధాంతము లేకుండెను. దైర్ఘ్యము కొద్దినా 1854 సం॥ తమ ప్రకటనయందు దిట్లు ప్రకటించిరి:- "దేశభాషలపైనే ఆంగ్లభాషను స్థాపించు మా యుద్దేశ్యముగాదు. భాషలయొక్క ప్రాముఖ్యత ఉపయోగము మాకు దెలియును. విద్యావిధానమునందు విదేశ భాషలపై ప్రజలకు దెలియజేయవలెనన్న వారి దేశ భాషలపైనే నేర్పవలెను. సాధారణపు విద్యావిధానము నందు విదేశభాష ఆంగ్లభాష నేర్పవలెను. కాని దేశ భాషలపై ప్రసంగించి సాధ్యమగువరకు ఆ భాషలోనే విద్య నేర్పించుడవలెను."

మరియు కొంత విశ్వవిద్యాలయము కమిషనువారిట్లు నుకొనిరి. "మిడిలస్కూలులో ఇంగ్లీషుభాష ద్వారా అన్ని పాఠముల నేర్ప ఆచారము ప్రబలియున్నది. ఇది విద్యార్థుల కొరతయు అనర్థము దెచ్చిపెట్టును. కావున అన్నిమిడిల స్కూల్లోనే దేశభాషలపై అన్ని పాఠములు (ఇంగ్లీషు లేక ఇతర) జెప్పుట మంచిది మేము దలంచుచున్నాము"

గణితముమాత్ర మేల దేశభాషలో జెప్పకూడదో నాకు దెలియకున్నది. గణితముకూడ ఉపాధ్యాయునికి విద్యా ర్థికి యిరువురకు తెలియని విదేశ భాషకన్న దేశభాషలోనే జెప్పిన బాంధవ బోధపడునని నేను దలంచుచున్నాను. మైని దెలిసిన గవర్నరుగారు కమిషనువారుగూడ 6 వ పాఠము వరకు అన్ని తరగతులలోను దేశభాషలపై విద్య గరపుట ముఖ్యోద్దేశ్యముగా నుంచుకొనవలెననియు, ప్రతిపాత కాలయందు మేనేజరుల యిచ్చవచ్చినచో అట్టి విధానము ప్రవేశపెట్టవచ్చు ననియు దెలిసియుండిరి. కొందరు సభ్యులు ఈమాత్రము చాలదను భావముతో నిందుల కంగీకరింపలేదు. కమిటీ తీర్మానమునకు యీ దిగువసభ్యులు తమ అసమ్మతిని తెలిపిరి:- సి. ఆర్. రెడ్డి, బి. మునిస్వామినాయుడు, టి. ఎ. రామలింగయ్య, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, టి. సి. ఎలిరాజులు నాయుడు ఎం. క్రీష్ణనాయక, ఆర్. వెంకట రత్నం నాయకు. వారిట్లు దెలిసిరి:- "విద్యాభ్యాసము దేశభాష ద్వారా జరుగవలెనని మెజారిటీవారు దృఢపదానితో మేము యేకభావించుచున్నాము. మైన్సులు తరగతులలో ఇంగ్లీషు చెప్పి ఇతర పాఠము లన్నియు నేర్పటకు విదేశ భాష పరము అచ్చులు చెర బడిన యిప్పటి దేశభాషలే బాలుని మా యుక్తప్రాముఖ్యము ఈ మార్పు క్రమేణా దెచ్చిపెట్టుటకుగూడ మే నంగీకరింతుము. దేశభాషలలో విద్యగరవుటయే ముఖ్య ఆశ యయగ నుంచుకొనవలెనని మెజారిటీ సభ్యు లనుచున్నారు. కాని పాఠాల మేనేజరుల యిచ్చవచ్చినట్లు జేయవచ్చునను

చున్నారు. అనగా మేనేజరులకు యింకా స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటయే వీరి యుద్దేశ్యముగాని, దేశభాష ప్రవేశపెట్టుటగాదని దోచెడిది. దేశభాషవిధిగా ప్రవేశపెట్టవలెననిగాని, కొంత కాలమునకు మేనేజరుల యిచ్చముతో ప్రసక్తిలేక ప్రతిపాత కాలయందు దేశభాషలపై విద్యగడపవలెననిగాని నిర్బంధించుటలేదు. కావున వీరి ముఖ్యోద్దేశ్యము నెరవేర్చు కొందర లేనట్లు దోచును. మేనేజరుల యిచ్చప్రకారము వదలినచో అన్ని పాఠాలయందు ఒక్కరితగానుండక, విద్యావిధాన మునకే కొరతగలుగును."

మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలో భాషలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలుగాక, ఇతర విషయములయందు ఆంగ్లమునగాని, మాతృభాషనగాని ప్రశ్నలెరములు దెలుపవచ్చునని అనుజ్ఞ నిచ్చిరి. మూలములైన పరీక్షగూడ అట్టి అవకాశమిచ్చిన చానుండును. దేశభాషలపై విద్యనేర్చు విషయమున యెవ్వరు ఇట్టి యాశ్చర్యములు దెలుపజాలరు. కాని, ఒక్క సందేహమును దెలిపెదరు. అధునిక శాస్త్రములను బోధించుటకు మన దేశభాషలలో సాంకేతికపదములు సరియైనవి లేవను చుండురు. అనగా ఇంగ్లీషుభాష అన్యభాష అసహాయము లేని సంపూర్ణ భాషయని యూహించిరి గాబోలు. అది యెంతమాత్రము నిజముకాదు. ప్రతిఒక భాషయూ యితర భాషలనుండి పదములను వాడుకొనుచుండును. ఇంగ్లీషు భాషలో యితర భాషాపదములు ఎన్నియో గలసినవి. మన దేశమునందు యెట్టి సాంకేతికపదములు గలవనినను దేశభాష లన్నిటిని మాతృభాషయగు గీర్వాణభాషనుండి సంగ్రహింప వచ్చును.

దేశభాషలపై విద్యగడపవలెనని ప్రజలలో విద్యాభి వృద్ధి కలుగనేరదు. అదిలేనిది యెంతమంది పట్టభద్రులను తయారుజేసినను లాభములేదు. దేశములోని అజ్ఞానాంధకారము తొలగనేరదు. ఇప్పటికే అనేకజాతులుగలిగిన యీ దేశము నందు విద్యాధికులు ప్రత్యేకముగా నొక జాతిగానున్నారు. వారు తమ బంధుమిత్రులతోను విద్యావిహీనులతోను సరిగా ఓడోడలభాషములను దెలుపుకొనజాలరు. విదేశ పరిపాలనా విద్యావిధానముల ననుసరించుకొని యున్నారు. తమ విద్యా జ్ఞానము నెలకు కొన్ని రూపములకు అమ్మి తమ కుటుంబము లేక, దేశమునకు ఉపయోగపడక జీవింపుచున్నారు. దేశీయ విద్యావిధానమువలన ఉద్భవించిన విద్యాధికులైనచో తమ సంఘమునందు నాయకులుగా నుండుటకు తగియుండురు,

దీనిని సరిబుట్టుట కాసనసభలద్వారా జరుగవలెను. పాఠశాలలోను కాలేజీలోను దేశభాషలపై విద్యనేర్చు విధానము ప్రవేశపెట్టుటకు ఎవ్వరును అభ్యంతరము చెప్ప జాలరు. కాసనసభవారు యీ విషయమున పట్టుపట్టినచో భాషలెల్ల మంత్రి యెవ్వడును అడ్డుచెప్పజాలడు. కాని యింక రెండేండ్లవరకుగూడ మదరాసు కాసనసభ ఈ విష యమున ముందంజవేయవలెనని దోచును. కాని మీరు అన్నిప్రయత్నములను జేయవచ్చును. మైన్సుల్లో దేశభాషలపై విద్యనేర్చుట, ఐదేండ్లలోనే రాష్ట్రీయమందలి పాఠశాలలోను యీ కార్యము సాధింపవలెను.

హిందీ అవశ్యకత

మాతృభాష ప్రాముఖ్యతను గమనించినవారు భారత దేశమంతటను సంబంధించిన భాషయేమో నేర్పొనరునని యున్నది. భారతమునందలి ఒక్క భాషయే దేశభాషగా నుండవలెనని నేను సమ్మతమున్నాను. లేకున్నచో స్వరాజ్యము గుసాధ్యము కానేరదు. కాని ఆస్థానము ఇంగ్లీషుభాష కీ బాలము. ప్రమాదమైనచో ఆంగ్లభాషనే సామాన్య భాషగా జేయవచ్చును కాని నేనందుల కియ్యకొనను భారత దేశమునందు జాతీయభాషగా హిందీయండవలెనని చాల మంది దలంచుచున్నారు. వయసుమీరినవారి పట్ల హిందీ నేర్చుకొనుట కష్టముకాని ప్రాథమికవిద్యాకాలయందు హిందీ యిప్పుడు నిర్బంధము జేసినచో పదియేండ్లలో హిందీయే దేశీయభాష కాగలదు. భారతీయులకు సహజముగా అనేక భాషల నేర్చుకొను సామర్థ్యతగలదు. దాని నింక బాలురలో ప్రాతానించినచో యెట్టి యిబ్బందియు నుండదు ఆంగ్ల భాష నేర్చుకొనుటయందు విద్యార్థులకు అభిలాషయుండును గావున నిర్బంధము లేకున్నను రెండవప్రాముఖ్యభాషగా (సెకండు లాంగ్వేజి) నేర్పవచ్చును.

జాతీయవిద్య

మన విద్యావిధానము యింతోక విధముగా మార్చవలసి యున్నది. పూర్వపురీతిగా ఉపాధ్యాయులకు గురువుల స్థాన

ము గౌరవముండవలెనన్న విద్యావిధానము భారతీయపద్ధతుల నడపింపవలెను. ఇది జరుగవలసినమాట గాదని కొందరు అన వచ్చును. కాని వారితో మనకుపనిలేదు. స్వదేశచరిత్రను అముఖ్య మైన విషయముగానుంచిన విద్యావిధానము నుంచిగావని మీ రెల్ల రేకీభవింతురు. హిందూ-కేశచరిత్రను ప్రతిరగతిలోను నేర్పవలెనని నేను కోరెదను. అదిని యజ్ఞనల్కృతును జనకు డును విదప శంకరరామానుజలవారను ప్రబోధించిన వేదాం త సిద్ధాంతములను విశ్వవిద్యాలయములందు వేదాంతము నేర్చు బాలురెల్లరు పఠింపవలెను. సాహిత్యమునేర్చు విద్యార్థులెల్లరు సాహిత్యమునకు నిధులైన రామ యణభారత భాగవత పురాణ గ్రంథములను చదివితీరవలెను. భారతశాస్త్ర విద్యలనుగూడ నేర్చుకొనవలెను. భారతీయవైద్యమువలన గలిగిన ఉపయోగ ములనుగూర్చి చిన్న ఉదాహరణ దెలిపెదను. సర్వజనరలు పార్థి గారు యిట్లు నుడి వి రి. "వైద్య మునుగూర్చిన సర్వవిషయములు పాశ్చాత్యవైద్యశాస్త్రమునం దివిడియన్నవని భావింపవలదు. నేను భారతదేశమునం దున్న కొలది, ఇచ్చటి వైద్యులు, హాకీములు ఉపయోగించు చికిత్సలు చాల అమూల్యమైనవని దెలియుచున్నది. ఇప్పుడు నూతనముగా కనిపెట్టుచున్న చికిత్సలన్నియు వీరి పూర్వీకులు ఉపయోగించుచుండి యుండునట్లు నిస్సందేహంకము."

మరియు జ్ఞాపక శక్తి నభివృద్ధి జేయుటయొక్కటి ప్రధా నాంశము. విద్యానేర్చు ఉపాధ్యాయులందరును యీ విష యము గుర్తించవలెను. ప్రస్తుత విధానము వచ్చిననాటనుండి జ్ఞాపక శక్తి నభివృద్ధిజేసెడి విధమున కంకాపాఠము జెప్పించు పద్ధతి పోయినది. ఇది తిరిగి ప్రవేశపెట్టవలెను.

మన దేశములో విద్యావిధానము సంపూర్ణమృద్ధిని గోరు నదిగా నుండవలెనని స్పష్టమైన, జాతీయ పాఠ్యవిధానముగా నుండవలెనని యిదివరకే దెలిసియుంటిని. ఈ పదము నేను కాసన సభలో నుపయోగించు సరికి విద్యామంత్రి పశ్చాత్తన న జెప్పెను. కాని యిప్పటి రోజులలో విద్యావిధానము ఉపయో గకరముగానుండవలెన్న మొదట జాతీయము గా నుండ వలెనని అన్ని దేశముల వారు ను గుర్తించిరి. ఆంగ్ల రాజ్య ప్రధానియగు రామ్సే మైన్సువారు గా రిట్లు దెలిపిరి:- "ఏ దేశములోని విద్యావిధానమైనను, ఆదేశము ప్రజల స్వభావమున కనుగుణ్యముగానుండవలెను. నేల్సు దేశ ములోని విద్యవేల్పుప్రజల కనుగుణ్యముగా నుండవలెను." ప్ర ధాని వేల్పువారిని గూర్చి జెప్పెను. అంత చిన్న దేశమగు నేల్సు రాజ్యమే జాతీయవిద్య గోరుచుండప్రస్తుత నాగరికప్రపంచ మంతయు మాధ్యమ్యమునందుండినపుడు సాహిత్య; నాగరిక విజ్ఞానాధిక్యతబడిన హిందూదేశము ప్రజల కనుగుణ్యముగు విద్యావిధానము నేర్పరుచుకొనగూడదా?

ఉచితనిర్బంధ పాఠమికవిద్య

ఉచితనిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య అన్నిచోట్లను ప్రవేశ పెట్టుటవరకును ప్రతివారు ను గుర్తించిరి. మనగ వ్యక్తిములో ఒక చుట్టును ఏర్పరుచుట తప్ప యెక్కువగానేమియు జరుగ లేదు. మంత్రిగారు యెవోస్కీములను తయారు జేయుచు కాల ముగడుపుచున్నారు. జేమ్సుగా రీవిషయమున నుడివినది మంత్రిగారిని గమనింపగోరెదను:-

"ముఖ్యపట్టుములలో గూర్చిని కబురులు జెప్పి, కార్యక్రమములను ప్రకటించిన లాభముండదు. నిజముగా పని జరుగవలెనన్న అభిమానముగల కొలదిమందియైన దీక్షతో శాంతముగా, విద్యాధికులు దెలుపునట్లుగా పనిజేయవలెను. జేము వలసిన పనియందలి ఘనతనెరింగి పనిజేయువారు తక్కువగా నున్నారు విషయము ముందుగా గుర్తించ వలెను." ఈ గొప్ప ఉద్యమము నెరవేర్చుటకు తగిన ధనముసమకూర్చుటయే మంత్రిగారికి గొప్పసమస్యగానున్నది. రాష్ట్రీయరాబడి వెచ్చించుటయందు ప్రైమరీ విద్యకు ప్రధానస్థాన మొసంగవలె నని నాయుడేశ్యము. డబ్బులేదనుట ఒక సంజాయిషీ కానేరదు. ప్రజలయందు జ్ఞానాభివృద్ధి కలిగించుటకు ధనముండి తీరవలెను. లేనిచో ప్రభుత్వమే యుండ నపునరములేదు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు విద్యనేర్పుట కంటే వారిపై పోలీసుఅధికారము చెలాయించుటకు యెక్కువధనము వెచ్చించు చున్నారు. ప్రాథమిక విద్యాసంస్థాపనమే ముఖ్యం శముగాజూచి ముందుగా మంత్రిగారు అందుకు పూనుకొనిన గాని అభివృద్ధి కానేరదు. ప్రస్తుతము మనప్రజలలో, కమిటిలకు విద్యనేర్పించవలెనను అభిలాష మెందుగాలేదు. డిట్టి యెడ బాలురను పాఠశాలకుంపుట నిర్బంధించి, అతల గుర్తయమునకయి తండ్రులవై పన్నుబోధించినచో యెట్టియభి

2. క యువలదికే క్రమమనిచ్చి ప్రాంతమును పుట్టుగా
 గోరయెడల జరిగి చేర్చుకొంటు భువి లోలో నూపర్చుంటు
 చెప్పెను, మాటార్యపురస్సేను తెక్కానానికి రావలయు ప్రాంత
 పుట్టు ప్రకారమే మాకు బీరము లీతునకు నియు చెప్పెను.
 అందుపై తాము భువిలో ప్రవేశించుట లేదనియు 24 గంటల
 లోగా కను బీరమును ప్రాపించెంటునును గామూర్తియిటినీ
 యెచ్చి వేయవలసినదని నమ్మి దారులు కోరిరి, దీని విషయము
 ఏ తెంటుకు తలచి యుచ్చి కాంక్షను చేయించదనని లోలో నూప
 ర్చుంటు చెప్పెను. ఇప్పటికి పనినుండి తొలగింపబడిన సత్యు
 దారులు 122 మంది యున్నార, (అ. 12)

భారత శాసనసభ

సుబ్బారావుగారిని డిస్మిస్ చేయుట గురించి

ప్రశ్నలు

ప్రభుత్వమువారు నిబంధనలకు

ప్రత్యేకవ్యాఖ్యాన మొనర్చుట

సిన్హా, జూన్ 4:-టారిఫ్ బిల్లులో ఇంకను మిగిలియున్న సవరణలను పరిష్కరించుటకుగాను భారతశాసనసభ వా రీ దినమున తిరిగి సమావేశమైరి. సంస్కరణల విచారణసంఘమును గురించి చాలాప్రశ్నలు వేయబడెను.

సంస్కరణల సంఘసభ్యుల పేర్ల

దెలుప నిరాకరించుట

శివా, రామచంద్రరావు, డి. పి. సింహగార్లు సంస్కరణ విచారణసంఘమును గురించి ప్రశ్నింపగా, సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జిమెన్ గారు, ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రయోచించిన ప్రకటనను గమనింపవలెనని ప్రత్యుత్తర మొస గెను. ఈసంఘమున నియమింపబడినవారి పేర్లను ఇంకను ప్రకటింపవలెనని యాచన. రంగస్వామి అయ్యంగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, యెన యధ్యక్షత్రక్రింద నేర్పరచబడిన ప్రిలిమినరీ కమిటీవారి నివేదిక ప్రకటింపబడు నని వాగ్దాన మొనర్చుచు నని జోషిగారిగ సభ్యుడు చెలిపెను. వాని ప్రతులను శాసన సభ్యుల కొసగుటకు అధ్యక్షతరములు లేవు. కాని వానిని గురించి తా నొక చక్కని ప్రత్యుత్తర మొసగ నుద్దేశించితి నని మడ్జిమెన్ గారు నుడిపిరి.

గాంధీమహాత్ముని జెయిల్ల పరిపాలనావిమర్శ

జెయిల్ల పరిపాలనలోని లోపములను గురించి గాంధీ గారు ప్రకటించుచున్న వివరమును గురించి దునిధందుగారు ప్రశ్నింపగా సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జిమెన్ గారు ప్రత్యుత్తరమొస గుచు జెయిల్ల రాష్ట్రీయశాఖలయందు, జెయిల్ల కమిటీ నివేదికపై స్థానిక ప్రభుత్వములు దిసికొనిన చర్యను గుఱించి విచారించుటకు ఒకసంఘమును నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు వ్దేశింపలేదని నుడిచెను. ద్వారా గారు, డి. పి. సింహా, జిన్నా గార్ల విషయమున నింకను పట్టుపట్టగా ఈ ప్రశ్నను బొంబయి ప్రభుత్వమువారి కందజేసెన మనియు, జెయిలు కమిటీ సూచనల నెంతవర కావరగాలో పెట్టినదియు వేర్వేరు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములనుండి వివరములు గమనింపద ననియు ప్రభుత్వ సభ్యుడు వాగ్దాన మొనర్చెను.

సుబ్బారావుగారిని డిస్మిస్ చేయుట

సుబ్బారావుగారిని (దెజవాడ) పోస్టులు కాఖునుండి డిస్మిస్ చేయుటనుగురించి, సర్ బి. ఎస్ మైత్రగారికి చాల సజ్జి మెంటరీ ప్రశ్నలు వేయబడెను. ఈ ప్రశ్నలకు మైత్రగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అతడు అసభ్యులవాడవలెనని చెప్పించుట, కద్దరును ధరించుట, అసభ్యులవాడులతో కలిసి దిగులు మొదలగునవి వానియంతట వని నేరములు గావని నుడిచెను.

సుబ్బారావుగా రేనిబంధనక్రింద డిస్మిస్ చేయబడెనో ఆ నిబంధనను చదివి వినిపించెను. ప్రభుత్వమువారి నిబంధనకు తమ దుచితమని తోచిన యధ్యమును కల్పించుకొనిరి. సభ్యులకు దొచ్చిన రీతిని వారు వేరుగా సభ మొనర్చుకొనవచ్చును. ఈ కాఖయందు ఇట్టి డిస్మిస్లు జరిగెనట్టి జరిగినట్లు దనకు తెలియదని ప్రభుత్వసభ్యుడు నుడిచెను.

శ్రీ కమోషనును గుఱించి తీర్మానము

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జిమెన్ గారు ఒక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, లీకేషన్లను గురించి సర్ శివస్వామి అయ్య గుగారు ఒక తీర్మానము నుపపాదించుటకు నోటీసు నొసగిరిని యు, ఆ తీర్మానము శనివారమునకు నిర్ణయింపబడె ననియు నుడిచెను. వెంటనే యుత్తర్యుల నొనర్చుటయొక్క మూలములను గురించి భారత కార్యదర్శిని గమనింపవలెనని కావించిన వాగ్దానమును గురించి పతేలుగారు ప్రశ్నించిరి. దేశీయంగ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అయ్యగారి తీర్మానము ప్రాసీదము నుంచియే వెలుపుచున్నదనియు, ఈ నివేదిక పెట్టెలో మామూలు తిరిగి శాసనసభ సమావేశమై చర్చించువరకు, ఎట్టిచర్యను దిసికొనరాదని గోరుచున్న దనియు నుడిచెను. పతేలుగారు తలచితో నూర నక, అత్యవశ్యకములుగా భావించిన విషయములగురించి వెలుపరలే ననియు లేవు చర్చించుటకు నపుడు సభ్యులందఱు చర్చకు సిద్ధమై రామసి యందు నని

ఉక్కు సంరక్షణ బిల్లు

విదేశీయ మూలధనము వైతీవ్రమగుచర్య

ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుకొను కు వ్యవధి నొసగుటకు కార్యక్రమ మూపబడెను

మాళవ్యాగారు బిల్లును భగ్గు పరిచెద మని బెదరించుట

కార్మికులకు సదుపాయములు

ప్రశ్నితరముల యనంతరము ఉక్కు పరిశ్రమరక్షణ బిల్లు సవరణపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. కొన్ని సవరణలు అధ్యక్షునిచే త్రొసివేయబడిన తరువాత కార్మికులకు తగు రక్షణము నొసగుటయొక్క అవశ్యకతను గురించి పతేలుగారు రొకసవరణ నుపపాదించుచు పరిశ్రమల మూలధనరక్షణమును కార్మికుల సదుపాయముల రక్షణము రెంటిని గూడ కలపి, అభివృద్ధిజేయవలెననియు నుడిచి, ఆస్ట్రేలియా టారిఫ్ అత్యవసరము కార్మికుల సదుపాయముల రక్షించు నిబంధనలు చేర్చబడెనని నిదర్శనమును జూపెను.

సర్ చారల్స్ ఇన్సు

ప్రభుత్వమువారు కార్మికసంఘముల గురించియు, కార్మికవివాదముల గురించియు ప్రత్యేకముగ శాసనముల నొనర్చుటకు ప్రయత్నముల నొనర్చుచున్నారనియు కాని ఈ బిల్లు లేదేదీ ప్రకటింపబడునదియు మాత్రము తాను నిశ్చితముగ చెలుపజాలననియు అందుచే నీ బిల్లునం దట్టి నిబంధనలవసరమని యు నుడిపిరి.

అధ్యక్షుడు సవరణను త్రొసివేయుట

జోషిగారు పతేలుగారిని బలపరుపవలెనని కాని అధ్యక్షుడు, సవరణ నుపపాదించిన సభ్యునిదప్ప ఇతరుల నెవ్వరిని సవరణపై తమ యభిప్రాయముల చెలుపనీయ నని ప్రకటిం చెను. తరువాత సభ్యుడు సీసవరణ సక్రమమైనదిగాదని త్రొసి వేసెను.

విదేశీయ మూలధనము

తరువాత 2/3 వంతుల మూలధనమును భారతదేశమున నెచ్చించిన కంపెనీలకు మాత్రమే రక్షణము నొసగవలయునని పతేలుగారు నోటీసు నొసగిన సవరణను ఎందులకు త్రొసి వేయరాదో తెలుపవలె నని అధ్యక్షుడు గోరెను. పతేలుగారు తనసవరణ లేకుండ బిల్లును యథాప్రకారముగ నంగీకరించిన యెడల విదేశీయధనస్వాములకే అడ్డువలభకరముగ నుండును గాని భారతీయులకు లాభకరముగ నుండజాల దని గట్టిగా చెలిపెను. రక్షణపద్ధతివలన లాభము లన్నిటిని విదేశీయధన స్వాములే యభ్యవహించుట జేయుటకు ఫిస్కలుక మిషనువారు గావించినమామూల నయినను టారిఫ్ బిల్లువారు గమనింపటం డుట చాల విచారకరమని నుడిచెను.

అధ్యక్షుని నిరంకుశచర్య-సభలో నుద్రేకము

పండిత మాళవ్యాగారు, పతేలుగారి సవరణను బల పరుచుటకు లేచెను. అంతట సభ్యుడు లేచి, సవరణపై, సవరణ నుపపాదించిన వారిని దప్ప నితరు లుపన్యసింప ననుచుతి నిరాకరించితిని నుడిచెను.

మాళవ్యాగారు, అధ్యక్షుని తన నిర్ణయమును పునర్వి మర్శించుగావలసినదిగా గోరుచు కొన్ని విషయముల చెలుప నెంచితిని నుడిచెను.

అధ్య:—అర్ధరు, ఆర్ధరు.

పం మాళవ్యా:—మీరు నిరంకుశముగా నన్నుమాటలా డకుండ జేయుటకు పూర్వము, మీ నిర్ణయము నెందుకు పునర్విమర్శన మొనర్చుకొనవలెనో చెప్ప గోరుచున్నాను.

అంతట సభయందు “వినుడు వినుడు” అను శక్కులు చెలరేగెను. సభికులలో నుద్రేకము ప్రబలెను.

జిన్నాగారు ఇంతలో నడ్డును వచ్చి, పతేలుగారి సవరణ చాల ముఖ్యమైనదనియు, అందుచే సభ్యుడు, ఇతర సభ్యులు గూడ తమ యభిప్రాయముల చెలుపుటకు ఆనకాక మొసగవలెననియు మాళవ్యాగారు గోరుచుండిరి నుడిచెను.

అధ్య:—ఆరేడిట్లు నుడువ లేదు.

నుడిచెను. జిన్నా, రంగస్వామి అయ్యంగార్లుగూడ, దేశీయంగ సభ్యుడు తన వాగ్దానమును నిలుపుకొనవలె నని పట్టుపట్టిరి. సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జిమెన్ గారు తనకిప్పుడే భారత కార్య దర్శినుండి ప్రత్యుత్తరము వచ్చిననియు, దానిని చదువుటవలన తనకు వ్యవధి లేదనియు ఈ విషయమున లేవు ప్రత్యుత్తర మొసగదననియు వాగ్దాన మొనర్చెను.

పండిత మాళవ్యా

అంతట సభ్యుడు మాళవ్యాగారి నుపన్యసింప వలసినది గా గోరిరి. మాళవ్యాగారు రుపన్యసింపుచు, పతేలుగారి సవ రణ సక్రమమైనదేననియు, అట్టి సవరణ లేనియెడల నీ బిల్లును నిరాకరించుటయే మేలని చాలమంది సభ్యులు చలచు చున్నా రు. (వినుడు వినుడు) 1920 సం॥ కామన్సుభయందు గావించ బడిన ఓనర్లను ఇన్సులెన్సు ఆప్టునందు, ఆశాసనమువలని లాభములు విదేశీయులకు జేందకుండ బ్రిటిషు డైరెక్టులను, బ్రిటిషు మూలధనమునకును మాత్రమే గమనింప నిబంధన లేర్పరుపబడెను. అదేమాదిరి నిబంధనల నీ టారిఫ్ బిల్లునందు జేర్చుట క్రమభంగము గాజాలదు.

ద్వారా గారు మాళవ్యాగారిని బలపరచిరి

సర్ చారల్స్ ఇన్సు

సర్ చారల్స్ ఇన్సుగారు బిల్లునందు విషయముతో సంబంధించిన విషయములను బిల్లునందు జేర్చరాదని ఒక స్టాం డింగు ఆర్డరు నుదాహరించిరి. అస్సెంబ్లీ నంటి ప్రజాసామాన్య ప్రతినిధులభవారు భాగగ విచారించకయే నిర్ణయము లొన ర్చకుండ జేయుట కీనిబంధన యుద్దేశింపబడెను. అంతియగాక ఈరక్షణము మూడు సంవత్సరములవరకే అయిదు సంవత్సరము లోగాని ఎట్టి ఉక్కు పరిశ్రమయందు స్థాపించుటకు కవకాశము లేదు. అందుచే పతేలుగారిసవరణ నిరుపయోగమైనది. ప్రభు త్వసహాయమును పొందు పరిశ్రమలయందు, అధిక భాగము భారతీయమూలధన ముండునట్లు ప్రభుత్వమువారు మామెదరి ఇన్సుగారు వాగ్దాన మొనర్చిరి.

పం. నెహ్రూ

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కార్మికుల సమస్య చాల ముఖ్యమైనదనియు, అందుచే నందులకు ప్రత్యేకశాసన ము లవసరమనియు దానంగీకరించెననియు కాని, మూలధన మును గురించి నుగ్గీతమగు నిబంధనల నేర్పరుచుట వాంఛ నీయమనియు, సక్రమమైనదనియు సవరణ బిల్లునకు పరిమితి నేర్పరుచుచున్నదనియు నుడిచెను.

సర్ అలెగ్జాండరుగారు, ఈసవరణయందలి లోపా లోపము లెట్లున్నను బిల్లునకు పరిమితి నేర్పరుచుచున్నభావము గలవగుటచే సక్రమమైనదే నను నభిప్రాయమును చెలిపెను. జిన్నాగారు అలెగ్జాండరుగారి అభిప్రాయమును బలపరిచెను.

అధ్యక్షుడు సవరణ నంగీకరించుట

అంతట అధ్యక్షుడు సవరణ సక్రమమైనదేనని ప్రకటిం చినపుడు హర్షధ్వనులు చెల్లెగను.

పతేలుగారి సవరణ

ఉక్కుపట్టాలకు, ఫిష్ పట్టాలకును ధనసహాయము నొసగునపుడు వానిని తయారు జేయు కంపెనీయొక్క మూల ధనములో సభ్యుడు 2/3 భంతు భారతీయులదిగనున్న వానికే యొసగవలెనని పతేలుగారు సవరణ నుపపాదించుచు, ఈసవర ణ చిన్నదనియు సరసమైనదనియు అందుచే అంగీకరింపబడవలె ననియు, మూలధనమునం దధిక భాగము భారతీయులదైననూ వాటాదార్లు తమ కిష్టమైనట్లో డైరెక్టులలో గూడ సధిక భాగ ము భారతీయులనే యొప్పుకొనవచ్చు ననియు నుడిచెను

లోహాకర్ గారు సవరణను బలపరుచుచు, రక్షణ పన్నుల సహాయముతో విదేశీయధనస్వాములు భారతదేశీయ సంపదను వశపరుచుకొనునో గలుగు నపాయముల వివరించెను.

సర్ శివస్వామి అయ్యగారు

తరువాత సర్ శివస్వామి అయ్యగారు సవరణయెడల సానుభూతిని చెలిపెనుగాని ఆవిషయముగొరకు నవలంబింప వలసిన పద్ధతి లేదని నుడిచెను. ఫిస్కలు కమిషనులో నల్ప సంఖ్యాకసంఘమువారుగూడ, మూలధనమునం దిన్నివంతులు భారతీయులదిగ నుండవలెనని నిర్ణయింపలేదు 2/3 వంతు లేమి 3/4 వంతులు చాలదా? కాని ఇందువలన, విదేశీయు లీదేశ మున కంపెనీలను స్థాపించుకొని రక్షణపన్నులవలని లాభముల నందకుండ జేయ విలులేదు. ఈవిషయమును ప్రత్యేకముగా చర్చింపవలెను కాని అట్టి కంపెనీల మూలధనములో చాల భాగము భారతీయులధనముగ నుండుటకు త్వరలో ప్రభుత్వ మువారు రొక బిల్లు నుపపాదించునెడల నంటితో సంపృ ప్తమయ్యెదను కాని ఇప్పుడే ఏదో యొకటి నిర్ణయింపబడునెడల పతేలుసవరణయే యుత్తము.

అంతట సభవారి లగ్నావరములకు లేచిరి.

“సంస్కరణల విచారణ సంఘమునందు దక్షిణయిండియా బ్రాహ్మణోత్తర ప్రతినిధిని నియమింపకుండుటచే నిచ్చుట చాల అసంభవమై పరిభ్రమియున్నది. సరిత్యేక సంఘముల హక్కులను నష్టము కలుగకుండుటకై, ఒక ప్రతినిధిని నియమింప గోరుచున్నాము. (అ. కె.)”

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 ఫిబ్రవరి జూన్ 5 నవ తేది

గురువారము

సత్యమూర్తిగారి లేఖ: ప్రభువులసభలో కలకలము

సత్యమూర్తిగారు వ్రాసిన లేఖకు, ఇండియా మంత్రివర్గము ప్రత్యుత్తరము, ఇంగ్లండులో కలవరమునకు కారణమయ్యెను. పార్లమెంటుసభలో ప్రశ్నోత్తరములతో ముగియలేదు. పీలు ప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో ఖండనతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వెరుకట్టి ప్రభుత్వమునందు, పీలు ప్రభువుగారు ఇండియా మంత్రిగ నుండిరి వీరికిని, ప్రస్తుతపు ఇండియా మంత్రి యగు ఆలివియరు ప్రభువు గారిని జరిగిన వాదప్రతివాదము విచిత్రముగ దోచుకొనెను. రహస్య లేఖను సత్యమూర్తిగారు బహుటపెట్టవచ్చునా యన విషయమును గూర్చి వితర్కింప నవసరము లేదు. ఆలివియరు ప్రభువుగా రా లేఖ ప్రచురింపవలదని వ్రాసియుండలేదు. అందిలి విషయములయినను, బహిరంగ రహస్యములే. అవి ఎల్ల రకును దెలిసినవేగాని వేరుగావు. ఆలివియరు గారి యభిప్రాయములు దూరమాలోచించువా రెల్ల రకును యుండగలవే. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గూర్చి వీరు స్వకీయాభిప్రాయమును దెలిపినంత మాత్రమున, ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులు దొలగిపోవు నను యూహా కవకాశ మేమాత్రములేదు. లేబరు మంత్రిపై గల కసిని, పీలు ప్రభువుగా రీరితిని దీర్చు కొనుచున్నట్లు ల గనుపించుచున్నది.

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ఆదర్శప్రాయ మగు నేర్పాటుగాదని, ఎల్లరంగీకరించెడి విషయమే. గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు దేశనాయకు లీ ఏర్పాటును సంగ్రహించుచున్నారు. తాత్కాలికపు యిట్లుండుటను దాటుట కట్టి ప్రాతినిధ్య పవనముయ్యెను అట్టి యిట్లుండుట దొలగినదిమృత్యు, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును నిలిపివేయుచువలసిన నగత్యముండదు. అర్హతని బట్టిగాక, కలమునుబట్టి వదలవలె వచ్చుట వల, దేశమునకెంత స్వేచ్ఛయు గలదో, ఇప్పుటికే అనుభవము దెలుపుచున్నది. కాంగ్రెసువేళ, యిట్టి కృత్రిమపు ఏర్పాటులు దొలగి, అర్హతకు ప్రాధన్య మొసగుట యవసరమని, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నిపు డనుభవించెడివారు సయితము అంగీకరింపక తప్పదు. లేనియెడల, కొన్ని సంఘము లెక్కడను అసమర్థములుగ నుండునని యంగీకరించినట్లులగును. అట్లుల గావించుట ఏసంఘపు ఆత్మగౌరవమునకయినను భంగమే. కాంగ్రెసుసభకూడ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటుల నంగీకరించియున్నను, వాని నాదర్శముగ సంగీకరించి యుండలేదు. అభివృద్ధి చేకూరుకొలదియు, వానితో ఐ ని దీరుననియే యూహింపబడెను. కాని ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ననుభవించువారు ఆదర్శమును మించి, సంకుచితముగు నేర్పాటులను సూచించుచు, జాతిద్వేషమును పురికొల్పుచుచున్నారు.

ఇయ్యది పెచ్చువేరగునని, హిందూదేశము జాతియతికలవాహుని లక్షణముగాక మానదు. కుంభాబుడుస్థితి యందుకు నిదర్శనము. ప్రత్యేక

ప్రాతినిధ్యసమస్యను కడు జాగ్రూకతతో నిర్వహింపనియెడల, దేశమున కత్యంత ప్రమాదముం గును. ఒక సంఘమువా రింకొక సంఘమువారిని సోదరత్వములుగ భావించక శత్రువులుగ భావించెదరు. ఐకమత్య మందుచే విచ్చిన్నమై స్వపరిపాలనము దూరమగును. బ్రాహ్మణేతరనాయకులు కొందరి యుపద్రవమును గ్రహించియే సంయుక్త జాతీయపక్షము నేర్పరచిరి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును దుర్వినియోగముజేయుటచే గలిగెడి యపాయములను సూచించినంతమాత్రమున, ఇండియా మంత్రి నేరముజేసెనని భావింప వలసపడదు. పీలు ప్రభువుగారి ప్రసంగము, వారి సంకుచితహృదయమును బయ్యెరుచుచున్నది. అసహాయవాదియై స్వరాజ్యపక్షసభ్యుడు నగు సత్యమూర్తిగారికి లేఖ వ్రాయట, పీలు ప్రభువుగారికి మిగుల యాత్యేక గౌరవముగ గనుపించెను. ఆలివియరుగారు జేసిన మొదటినేరమిదియే. స్వరాజ్యపక్షమువారితో ఆలివియరుగారు సంప్రదింపనేలే? పీలు ప్రభువుగారియ నచో, వారిని సంపూర్ణముగ బహిష్కరించెడి వారే. సత్యమూర్తిగారి కిట్టి లేఖను వ్రాయట వలన, వారి ప్రాముఖ్య మతిశయించునని పీలు ప్రభువు వగచుచున్నాడు.

ఆలివియరుగారు లేఖను వ్రాయకముందే, సత్యమూర్తిగారికి ప్రసిద్ధికలదని, పీలు ప్రభువుగారికి తెలియలేదుగాబోలు! ఇండియా మంత్రివర్గము నండి ఉత్తరము వచ్చినంతమాత్రమున, గొప్పవారయ్యెడి డిప్లీతులు చాలకాలముక్రిందటనే మారి పోయినవి. అవిషయ మటుండ, ప్రస్తుత మంత్రివర్గమున జేరినవారు, ఇదివర కేమాత్రము ప్రసిద్ధిపహించిరి? పీలు ప్రభువుగారికి సముతము, ఇండియా మంత్రి యగుటకు యోగ్యత యేమిగలదు? అంతమాత్రము తెలివితేటలు సత్యమూర్తిగారికి లేకబోలేదు. ఇంగ్లండులో వీరిచ్చిన యుపన్యాసములు, బ్రిటిషు ప్రజలను సమ్మోహితుల గావించియుండెను. వీరివక్తృత్వ సామర్థ్యమును వెల్లెపుడు ప్రభుత్వము నేటికిని కొని యాడుచున్నారు. రాజప్రతినిధికి దప్ప మరెయ్యెకరికి ఇండియా మంత్రి లేకలను వ్రాయగూడదట. ఈయుత్తరువును పీలు ప్రభువు గారిదివరకు పాటించి యుండిరా? ఆలివియరు ప్రభువుగారి లేఖ మహమ్మదీయుల నుద్దేశపూరితుల జేయునని పీలు ప్రభువు గారు భావించియున్నారు. కాని మహమ్మదీయుల డై మమును పెంపొందించుటకు, పీలు ప్రభువుగారిది వర కేమయిన ఆతురము జూపియుండిరా? ఇప్పుడు వీరు గ ను ప ఆ చెడి ఆందోళనమున కర్థముగను పింపదు.

పీలు ప్రభువుగారికి, ఆలివియరు ప్రభువుగారు చక్కనిజవా విచ్చిరి. సత్యమూర్తి, పీలు ప్రభువుగారు సుకొనునంతటి వ్యర్థుడు గాదని, ఆలివియరుగారు తెలియ జెప్పిరి. లేబరుపక్షనాయకులతో సత్యమూర్తిగారు స్నేహమును సంపాదించిరి. మాంటాగుగారిలో నేమి, రీడింగు ప్రభువుగారిలో నేమి, హిందూదేశస్థితినిగూర్చి యిదివరకు వీరు చర్చించి యుండిరి. బెక స్పూరు గారు సత్యమూర్తి గారిలో సంప్రతించి యుండిరి. అందుచే నట్టి హైందవ ప్రముఖుని లేఖకు బదులు వ్రాయట ధర్మమని ఆలివియరు ప్రభువుగారు భావించిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగా రయినను విరద్ధముగు సూచనలు గావింపలేదు. స్వాభిప్రాయమును దెలుపుటలో తప్పేనియు లేదు. అంతమాత్రముచే, ఇప్పుడున్న ఏర్పాటులు తలకిందులు గాజాలవు. ఇంతియగాక స్వరాజ్యపక్షమువారితో మంచిమాట జేసికొనవలయునని, ఇండియా మంత్రికిని రాజప్రతినిధిగారికిని ఇదివరకే యూహాగలదట. అట్టి యవ

కాశము చేజిక్కుటచే, ఆలివియరుగారు దాని నుపయోగించిరి. సత్యమూర్తిగారు, బ్రిటిషువారికి ప్రతి కూలురుగారనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారు సక్రమాందోళనము మాత్రమే నలుపుచున్నారనియు, ప్రభుత్వము నకు కొంతయిబ్బందిగలిగించినంతమాత్రమున వారిని అంటరానివారివలె బహిష్కరించుట పాడిగాదనియు, ఆలివియరుగారి యుద్దేశ్యము.

ఇట్టి అనుకూలపు సర్దిఫీకెట్టును ఇండియా మంత్రినుండి పొందినందులకు, స్వరాజ్యపక్షము వారు సంతసింపవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారిని అధికారులు పలువురు రాజదోహాలుగ వరిగణించుటతప్పని, ఆలివియరు ప్రభువుగారు మందలించుచున్నారు. ఇకముందునుండియు, స్వరాజ్యపక్షము వారియెడ అధికారులకుగల కోపము దగ్గుననియు, వారియెడ మర్యాదగ ప్రవర్తించుటనియు నమ్మవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారి యెడలను లేబరు పక్షమువారియెడలను గల ననుమానములను వెలిబుచ్చుటకు, కొందరివిషయమై గోరంతలు కొండంతలు జేసేరని, ఆలివియరుగారు నమ్ముచున్నారు. లేబరుపక్షమువారియెడల గల ననుమానముల దొలగించుటకు గాబోలు, ఆలివియరు ప్రభువుగారు ఆ కృత్య ఫర్డు ప్రసంగములో స్వరాజ్యమునకు నున్న జాట్టిరి. సత్యమూర్తిగారికి లేఖను వ్రాయటలో ఆలివియరుగా రేమయిన తెలివితక్కువగ ప్రవర్తించియున్నచో, స్వపరిపాలనమును నిరాకరించి తమతప్పును సవరించుకొనిరి. ఇట్టి కార్యమును హర్షించి, కస్తూర్బేటిపురముఖులు వీరిపై నికమీద దయజూపెదరని తలచెదము. కర్ణాటక ప్రభువుగారు చర్చలో పాల్గొని, ఇకముందు నుండియు ఆలివియరు ప్రభువుగా రిట్టి లేఖలను వ్రాయక, తమ ఆఫీసుగదిలోనే గూర్చుని ఆ కాశ పంచాంగమును గుణింపవచ్చునని మందలించిరి. తుదకు పీలు ప్రభువుగారు తమ యుపపాదనమును సంతకరించుకొనిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగారు ఎట్టెట్టులో యొడ్డనవడిరి. ఇకముందు వీరిట్టి లేఖలను వ్రాయరని తలంపవచ్చుక. సత్యమూర్తిగారును అధికారుల లేఖలు వచ్చుటయే తడవుగ నికమీద ప్రకటింపరని గూడ తలంపవచ్చును.

నిర్వాణ కార్యక్రమము: ఆచార్య ప్రభులచంద్రుని హెచ్చరిక

ఖద్దరు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు, ఆచార్య ప్రభులచంద్రుడు సిరాజుగంజిలో గావించిన హెచ్చరిక, భావగ్రహితమై యొప్పారుచున్నది. ప్రజలు గాంధీ మహాత్ముని నిర్వాణ కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో కొనసాగింపవలయుటకు రాయిగా రెంతయు వగచుచున్నారు. కర్దరు పట్ల వీరియత్సాహము తగ్గిపోయెను. దేశదృష్టిని శాశ్వతోపయోగకరముగు నిర్వాణ కార్యక్రమమునుండి కొన్ని శ్లవంకకు స్వరాజ్యపక్షమువారు ద్రిష్టబుచే ఇట్టి మనస్థము వాటిల్లుచున్నదని, రాయిగారు ఖండితముగ బలికిరి. రాయిగారు కాంగ్రెసుపక్షములతో జోక్యము కలుగజేసికొనుటలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిపై వీరికి ప్రత్యేక ప్రతికూలభావ ముండుటకవకాశము లేదు. అట్టివారు సయితము, స్వరాజ్యపక్షమువారి ఆందోళనము స్వశక్తి ప్రవర్ధనమునకు భంగము కలిగించెనని కనిపెట్టిరి. తమయభిప్రాయమును వారందుచే స్పష్టముగ దెలుపవలసినవచ్చెను. గాంధీమహాత్మునకు పిమ్మట, కర్దరుపై సత్యంత విశ్వాసముగలవారలో రాయిగారికన్నను మించినవారింకొకరుగనుపింపరు. నిర్వాణ కార్యక్రమమునకు ప్రోత్సాహము గలుగు

చున్నచో, రాజకీయపక్షము లేతీరున నున్నను, రాయగారు విచారించరు. నిర్మాణకార్యక్రమము చురుకుగ సాగుచున్నప్పుడు శాసనసభాప్రవేశ మన సరమని దెలిసిన నాయకులు గలరు. కాని, నూతనాందోళనము ప్రారంభమయిన నాటినుండియు, నిర్మాణకార్యక్రమమువల్ల నిరసనభావము జూపబడెను. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము స్తంభియమై ప్రభుత్వచంద్రాంగుగారిందుకొక నిద్రాసముఖాపుచున్నారు. అసీలవారణరాయి అను ప్రముఖుడు శాసనసభలో ప్రవేశింపకముందు, బాంకూరాలో కద్దరు ఉద్యమమునుగూర్చి అత్యంతోత్సాహము ప్రబలియుండెనట కాని యీనామకుడు ప్రజలను విడనాడి కాన్సిలుసభలో జేరగనే, కద్దరు ఉద్యమము నిలిచిపోయెనని రాయగారు దెలుపుచున్నారు. ఆ కారణముచే ఇకముందయినను విలువయగు కాలమును శాసనసభలో వ్యర్థపరుపక, మహాత్మునిచే ప్రతిపాదించబడిన నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమునందు వినియోగింపవలయునని స్వరాజ్యపక్షమువారిని రాయగారు నేడుకొనుచున్నారు. ఇంతవరకు కాన్సిల్లోలేరి చేసినదేమియు లేదు. చేయదగినదియు గనంపడు. పాలకులకు స్పర్ధి కెట్లుఅధికార మున్నంతవరకు, ఎటుల ప్రవర్తించినను స్వరాజ్యమును యని, రాయగారి యుద్దేశ్యము. భారతీయులు లేబరుపక్షమువారిపైగాని, మరియేయితిర పక్షమువారిపైగాని ఆధారపడి లాభములేదని నిశ్చయమయినది. అలివియరుక్తభువుగా రావిషయమైఎల్ల రసంజేహమునుదీర్చి పుణ్యము గట్టుకొనిరి. ఇకనయినను కాన్సిలుభ్రమనువీడి ఎల్లరును వెలుపలనే స్వరాజ్యనిర్మాణమునకై తనతనంతను భారజోయట యుక్తము. ఇక్కార్య మెన్నటికిని వృథాగానేరదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు, కాన్సిల్ ట్యూషనల్ కక్షమువారనియు, వారుజేయుననులందు విరుద్ధమేమియు లేదనియు, ఇండియామంత్రిగారు దలచుచున్నారు. వీరు దాంకితవచ్చినందులకు సంతసించుచు, వీరితో సంప్రదించుటకు కుతూహలపడుచున్నారు. కాని, ఏమికుతూహలపడిన నేమిప్రయోజనము? సంస్కరణములను మార్పుటకు పాలకులెంతమాత్రము బూనుకొనరు. అధికారవర్గమువారి దూషణభూషణములను పాటింపక, ప్రజలుమాత్రమేజోధరణకై స్వతంత్రముగ బనిచేయుటయే సరము. అసహాయోద్యమము నకన్న, స్వరాజ్యసిద్ధికి కరమోత్కృష్టమగు మార్గములేదని, నిరూపింపబడినది. దానిని విడనాడి మరల సహకారము చేపట్టుటవలన ఎన్నియనర్థములు వాటిల్లుచున్నవో తెలుపనక్కరలేదు. వీనినిగాంచి అధికారవర్గమునకెంత సంతసము గలిగెనో వెల్లడియగుచునేయున్నది. ఆకారణముచే గాంధీ, ప్రభుత్వచంద్రాంగు, మున్నగు నాత్మవిశ్వాసపరులు, ప్రస్తుతిస్థితి గాంచి చింతించుచున్నారు. ఏ శుద్ధి మగు సహాయనిరాకరణమునకు భంగముగలుగుచున్నందులకు వగచుచున్నారు. ఈ వగవునకు కారణమేమియో గ్రహింపకుండ, తాముగట్టిన బొమ్మరిండ్లు నేలగులునేమో యని కొందరు భయపడుచును, మహాత్ముని నిండించుటయు, కడువిచారింపము. మహాత్ముని పలుకుబడిని దేశమున తగ్గించిన, క్రైస్తవ్యసమాఖ్య రెండునకు సంతసించెదరు. "గాంధీ నిర్మలం వజ్రేణ" అని మద్రాసు హెయిలుట్రికి ప్రసించి వ్యవస్థాని రెండిని గాంచిన, సాంఘికములు తేలుపడును. 1. స్వరాజ్యపక్షమువారు దారికి వచ్చినందులకు, మెయిలుట్రిక వారిని బుజ్జగించుచున్నది. గాంధీని కాంగ్రెసునుండి తరిమివేయడని కోరుచున్నది. 2. అసహాయోద్యమమును నడుపుటకు, మహాత్ముని

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

5-6-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇవనలు	చందాలు
ఇవనలు	31441-12-10
కల్పిమగోదావరిజిల్లా చందాలు :	
భీమవరంతాలూకా	2239-5-3
తణుకుతాలూకా	639-0-0
సర్పాపురంతాలూకా	270-0-0
యర్నగూడెంతాలూకా	14-4-0
యేలూరుతాలూకా	34-0-0
(వివరములు 10-వ పేజీలో ప్రకటింపబడెను)	3196-9-3
గుంటూరుజిల్లాలో 16-5-24 లగాయతు	
31-5-24 వరకు వసూలు	466-4-6
(వివరములు 10-వ పేజీలో ప్రకటింపబడెను)	
నేటివసూలు	13-0-0
మొత్తం.	35117-10-7

ఇవనలు	చందాలు
ఇవనలు	15514-9-5
బాబ్బిలితాలూకా ప్రచారకునిద్వారా	
చేబియ్యం అరుణాచలంగారిద్వారా	
వసూలైనది	5-0-0
చే. అరుణాచలంగారు	1-0-0
వారణాసి కనకరాజు	0-8-0
వారణాసి ఆదినారాయణ	
మొక్కుబళ్లువగైరాలు	1-8-0
కొత్త వెంకటాజుగారు, పితాపురం	
(వివాహసదస్యకట్టుములు)	2-0-0
మట్టపల్లి వెంకటరత్నంగారు,	
చామర్ల కోట (వివాహసదస్యకట్టుములు)	2-0-0
మొసలగంటి వెంకటసుబ్బారావుగారు,	
ద్రాక్షరామము	1-0-0
మొత్తం.	15527-9-5

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తింటు కెట్టిపేథి, మద్రాసు

కన్నును సమర్థు లింకొకరు లేరనియు, అతనిని మరల శాసనకునిగ నియమించి కాంగ్రెసుసభ్యు లతని యాదేశము ననుసరించి, విమమస్థితిని దాటుట లాభకరమనియు, ఇం త కు ముందు సూచించియుంటిమి. తాత్కాలికలాభములకొరకు మహాత్ముడు ధర్మనిష్ఠును కోల్పోవడు. చీటికి మాటికి అసహాయోద్యమమును విడనాడవనని బెదిరింపడు. అతని విశ్వాసము మిగుల గాఢమయినది. సత్యసందర్శనముచే నేర్పడిన విశ్వాసమును విడనాడుట దుర్లభము. మున్నందు సత్యాగ్రహ దీక్షను పలుతావుల నవలంబింపవలసిన యవసరము రాగలదు. అట్టి వతమును పరిసమాప్తి కేయగలవారిలో మహాత్ముడే ప్రగల్భము. ధర్మమునకు భంగము కలుగకుండ, ఎప్పటికప్పుడు అమూల్యమగు హితమొసగుట కతడు సమర్థుడు. వైకం సత్యాగ్రహమును సరియగు త్రోవకుదెచ్చుట కతని యుపదేశము తోడయ్యెను. స్వయంసహాయముయొక్క విలువ నుండి తేలుపరిచెను. ఇటులనే సందిగ్ధసమయములందు మహాత్ముని నాయకత్వము దేశము నుకద్రవములనుండి తప్పించగలదు. ఆవిషయములుండ మహాత్ముడుపదేశించిన నిర్మాణకార్య క్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుట కయినను అన్నిపక్షములవారును తదేక దీక్షతో కృషిసంఘట యావశ్యకము. ప్రభుత్వచంద్రుని హెచ్చరిక సభ్యులగు గాక!

తక్షణచర్య దీసికొందురా? ఈసమయమున తగిన చర్య దీసికొనియెడల, నానాగాఢ్యసంఘము తన నిరర్థకతను మరియొకమాటు చాటినదగును. భావి పరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

"ధోవతిలి" బహిష్కరించుట
రాజప్రతినిధిగారు జరిపెడి స్టేటుసమావేశములకు భారతీయులు ధోవతిగట్టుకొని రాగూడదని, ఉత్తరువుజేయబడెనట. చక్రవర్తిగారి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున భారతీయ శాసనసభ్యులుగూడ నాహ్వానింపబడిరట. వీలో కలుపురు ధోవతులను మాములుగ ధరించెడివారుగలరు వీరెవరయినను ధోవతినివిడనాడి కోర్టు డ్రెస్సునుధరించి వెడలిరేమో తెలియదు. భారతీయులు అధికారులను సంతోషపెట్టుటకై జాతీయవస్త్రములను విడనాడుటకన్నను గౌరవహానియుండబోదు. అట్టివనికి ఏలాగ్నేయును పాల్పడడు. శాసనసభ్యు లీసందర్భమున ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొని జాతీయ దుకూలముల గౌరవమును కాపాడుట, వారి కనీసధర్మము.

తారకేశ్వరసత్యాగ్రహము
విశ్వానందస్వామి సత్తురు గ్రక్కొనుచుండుట రెండవలకాల్ ఉద్యమము కాగలదని సచ్చిదానందస్వామి హెచ్చరించుట
తారకేశ్వరము, జూన్ 4.— తారకేశ్వరమునందలి మహాంతుమందిరమున సత్సమప్రవేశము గావించుకొనినందుకై సీతాంపూర్ నబోదెవిడనలో మేజిస్ట్రేటు ఆగ్రహ సత్యాగ్రహాలంకరింపట రెండునెలలు విశిష్టము విధించెను. వాలంటిరు సత్యాగ్రహమున చేరబోమని పూచీనీయకపోవుటచే తెయిలకంపబడిరి. నేను 8 నురు సత్యాగ్రహిలు అరెస్టుచేయబడిరి. విశ్వానందస్వామివారు రత్నము గ్రక్కొనుచుండెననియు సత్వరచర్య జరుపవలెననియు అట్లు జరుపవలె రెండవ అకాలీఉద్యమము ప్రారంభమగుననియు సచ్చిదానంద స్వామిగారు వంగదేశప్రభుత్వమువారి ప్రధానకార్యదర్శిగారి పేర తండ్రి వార్తనందిరి.

క్రిత తగువు
పాశ్చాత్యుల తులకు, ప్రదేశాక్షమణ వాంఛ దగ్గ లేక. ఇల్లీనైలికులు నోడ్వన్వీకమున ప్రవేశించిరటలు దెలియుచున్నది. ఇందుకు వారు సరియగు కారణము దెలుపలేదు. తుర్కీయందుచే లవరపూరితమైనది. ఇల్లీకిని తుర్కీకిని పోరాటము జరుగునేమో తెలియదు. నానా రాష్ట్రసంఘమువారు ఊరక చూచుచుందురా లేక

గాంధీ పూజా నిధి

16-5-24 గాయతు 31-5-24 వరకు

గుంటూరు జిల్లాలో వసూలు చేయబడి మానవత్వ పథకం లో నిల్వయ్యే మహాత్మా గాంధీ పూజా నిధి దాతల పేర్లు, మొత్తములు తెలిపే జాబితా.

దాత పేరు	గ్రామం	మొత్తము
బాలకృష్ణ లాల్ క్రినివాన్ గారు	గుంటూరు	1.4-0
కవురా వెంకట చలపతిగారి		
ద్వారా అన్నవరపు వెంకటసుబ్బయ్యగారు	ఇటికంపాడు	2-0-0
కంభంపాటి గోపాలకృష్ణయ్యగారు	"	8-0-0
ఒక అభిమాని	"	0.8-0
మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారి ద్వారా బమ్మి రంగమ్మగారి కుమార్తె వివాహకట్నం	పేరుకలపూడి	88-0-0
మద్ది లక్ష్మీకాంతంగారు కుమార్తె వివాహసందర్భమున	బ్రాహ్మణకోడూరు	88-0-0
ముసునూరి వెంకటప్పయ్యగారు	పేరుకలపూడి	25-0-0
చదలవాడ నాగభూషణంగారు (రెండు నవరసులఖిరు)	"	82-10-6
బొల్లు రాఘవయ్యగారు	"	4-0-0
పాలడుగు అప్పయ్యగారు	"	1-0-0
నూతలపాటి ఆనందయ్యగారు	"	15-0-0
మారాతు కోటయ్యగారు	"	15-0-0
గోగులపాటి గంగాధరంగారు	"	2-0-0
పుర్రేపు సుబ్బారావుగారు	"	2-0-0
ముసునూరి రాఘవయ్యగారు	"	15-0-0
భవేశ్వరపు లక్ష్మయ్యగారు	"	1-0-0
పుల్లి రామయ్యగారు	"	4-0-0
గొడవర్తి వెంకట్రామయ్యగారు	"	4-0-0
త్రిపురమ్మలు గుబ్బారాయణుగారు	"	10-0-0
ఒక భక్తుడు	"	5-0-0
వాసిరెడ్డి శక్తేశ్వరరావుగారు	పెదపాలెం	1-0-0
పుతుంబాక నర్సయ్యగారు	"	50-0-0
పాటిబండ్ల కోటమ్మగారు	"	15-0-0
వాసిరెడ్డి వెంకటప్పయ్యగారు	"	10-0-0
వాసిరెడ్డి నరసయ్యగారు	"	10-0-0
యీ నాగయ్యగారు	"	1-0-0
పాటిబండ్ల రఘుపతిరాయణుగారు	"	5-0-0
వాసిరెడ్డి వీరయ్యగారు	"	4-0-0
చిత్తమల శ్రీరామశర్మగారుకుమార్తె వివాహసందర్భమున	నాగులపల్లపాడు	25-0-0
కవురా వెంకటచలపతిరావు, ఒలివేటి వీరభూషణయ్య, శింగంపల్లి వెంకటసుబ్బారావు వగైరా గాల్గు పాన్నులు తిరుణాలలో వసూలు చేయబడి (చెల్లనిదెట్లు లు 0.1-6 పోను)	"	23-4-0
గాల్గు పాటి పానుమంతరావుగారి ద్వారా వసూలు		
ఒక అభిమాని	పాపామపాలెం	2-0-0
ఒక అభిమాని	"	1-0-0
వల్లెపెట్టి గోపాలకృష్ణయ్యగారు	సత్రేపల్లి	1-0-0
గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి ద్వారా సునర్ల రామ శేషవధూనుగారు	బ్రాహ్మణకోడూరు	0-4-0
కట్టా సుబ్రహ్మణ్యంగారు	మంచాళ్ల	0-8-0
గుళ్లపల్లి బ్రహ్మయ్యగారు	ఇటికంపాడు	2-0-0
మాధావ్వి శ్రీనివాసయ్యగారు	బ్రాహ్మణకోడూరు	5-0-0
బొలివేటి వీరభూషణయ్యగారి ద్వారా ఒక భక్తుడు	"	1-0-0
మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారి ద్వారా		
తమ్మన గోపాలరావుగారు తమ్మిరి వివాహసందర్భమున	గుంటూరు	15-0-0
పువ్వాడ శ్యామలాంబగారు	"	4-0-0
అన్నావ్రగడ కామేశ్వరరావుగారి ద్వారా వివాహసందర్భమున	నాడెండ్ల	5-0-0

నల్ల మోతు వినలబ్బయ్యగారు యిచ్చినది

విష్ణుభూట్ల నూగనారాయణ గారు గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రి గారి ద్వారా యిచ్చినది	1-0
క పీఠల యేతుల కమ్మకు	
దావెలూరి రంగయ్యగారి పుత్రుల దాఖలా పాతూరి వీరయ్య గారి లన 7.3-24 న అట్టెట్టు మెంటు ద్వారా జమచెప్పినది	1-0-0

మొత్తం 466-4-6

వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు

బ్రాహ్మణకోడూరు, 1-6-24

వచ్చి మగోదావరి పూజా నిధి వసూలు

పేరు	భీమవరం తాలూకా ఇచ్చిన సొమ్ము సరిపెల్ల	వేసిన చందా
ఒక అభిమాని	16	16
ఒక భక్తుడు	116	116
ఒక భక్తుడు	80	80
తాడినాడ వెంకటలక్ష్మీనరసింహంగారు	20	20
మానవరాజు లచ్చిరాజుగారు	50	50
మానవరాజు సోమరాజుగారు	116	116
ఒక భక్తుడు	50	50
నిడమర్ర పాపారావుగారు	25	25
పేరిచెర్ల వెంకట్రాజుగారు	25	25
మానవరాజు సుబ్బరాజుగారు	4	4
మానవరాజు సత్యనారాయణరాజుగారు	4	4
ఒక భక్తుడు	116	116
చింతలపాటి కృష్ణంగారాజుగారు	15	15
చింతలపాటి లచ్చిరాజుగారు	10	10
పల్లపాతుల పేరయ్యంగారయ్యగారు	80	80
పింగళి వేంకటకృష్ణయ్యగారు	4	4
దేశాభిమాని	4	4
పులవర్తి కోటయ్యగారు	5	5
భోగరాజు వెంకటకృష్ణయ్యగారు	10	10
మానవరాజు వెంకట్రాజుగారు	25	75
నంద్యాల రామరాజుగారు	4	4
చింతలపాటి భగవాన్ రాజుగారు	10	10
వేగేశన సుబ్బరాజుగారు	16	16
నంద్యాల పుల్లంగారాజుగారు	4	4
వివాహకట్నం ఆత్మమారి కేశవాచార్యులుగారి ద్వారా	2	2
చింతలపాటి రామరాజుగారు	2	2
యీ సూరపరాజుగారు	6	6
యీ భద్రరాజుగారు	2-4-0	2-4-0
ఇందుకూరి భద్రయ్యగారు	25	25
కోడేపర వెంకటరత్నంగారు	25	25
చింతలపాటి బుల్లి వెంకట్రాజుగారు	80	80
భక్తుడు	2	2
దండు వెంకట్రాజుగారు	10	10
కల్లిదిండి సుందరరామరాజుగారు	15	15
దండు చింతలపాటి గారు	5	5
కల్లిదిండి తిమ్మరాజుగారు	8	8
యీ వెంకట్రాజుగారు	2	2
దండు జోగి రాజుగారు	1	1
వేగేశన నారాయణరాజుగారు	1	1
చింతలపాటి వెంకటసుబ్బరాజుగారు	2	2
దేశభక్తుడు	1	1
చింతలపాటి వెంకట్రామరాజుగారు	1	1

గ్రామవాసు లం గు కలసి	116	116
పెన్సెన్స్ నిధిలోని గారు	25	25
సంబూరి నర్సరాజుగారు	25	25
కల్లిదిండి వెంకట్రాజుగారు	5	10
గొల్లపూడి		
గాదిరాజు నారాయణరాజుగారు	8	4
దండు రామజోగి రాజుగారు	4	4
పాలకోడేటి వీరరాజుగారు		4
మొత్తం	699-4-0	1090-4-0
వసూలు	రూ 699-4-0	
చందా మొత్తం	రూ 1090-4-0	
య. ముగియ్యి		
కార్య నిధి		
తెలుగు తాలూకా కాకరపర్రు అగ్రహారం 2 వ దశా		
చర్ల నారాయణమూర్తిగారు	2	2
యీ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు	2	2
వేదుల పేరయ్య శాస్త్రిగారు	1	1
కాకరపర్రు సత్యనారాయణగారు	1	1
వేదుల బాపయ్య అపధానులుగారు	1	1
యీ రామచంద్రశాస్త్రిగారు	1	1
యీ సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు	1	1
ఆణివిల్లి వెంకటశాస్త్రిగారు	10	10
పెరవలి		
అజ్జరపు వెంకటసుబ్బారావుగారు	4	4
యీ శేషగిరిరావుగారు	1	1
ఒక అభిమాని	1	1
పేరిచర్ల వెంకట్రాజుగారు	1	1
అజ్జరపు వెంకట్రావుగారు	1	1
ఒక అభిమాని	1	1
ఒక అభిమాని	4	4
కానూరు		
ఒక అభిమాని	4	4
కానూరి వెంకటరెడ్డిగారింట్లో వివాహకట్నం	4	4
ఉపనయనకట్నం	4	4
రావులపర్రు		
ఒక అభిమాని	10	10
తిమ్మరాజుపాలెం		
దేవులపల్లి రామమూర్తిగారు	25	25
సంవత్సరగూడెం		
పాలాచగడ గోపాలరావుగారు	0.8-0	0.8-0
ద్రోణంగారాజుముప్పవరం		
ఒక అభిమాని	1	1
కానూరు అగ్రహారం		
చిర్రాపూరి రామజోగేశ్వరరావుగారు	1	1
యీమని వెంకటసుబ్బయ్యగారు	1	1
ఈమని సుబ్బయ్య శాస్త్రిగారు	4	4
అభిమాని	1	1
ఈమని శేషయ్యగారు	4	4
చిర్రాపూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు	4	4
యీమని వెంకటేశ్వరగారు	4	4
యీ కృష్ణబ్రహ్మంగారు	1	1
లంక సీతావతిరావుగారు	1	1
యీమని పాపయ్యగారు	1	1
లంక లక్ష్మన్నగారు	1	1
కానూరు		
కడియాల సాంబయ్యగారు	2	2
రేలంగి		
పెన్సెన్స్ సూర్యనారాయణరాజుగారు		25
తుమ్మలపల్లి కృష్ణమూర్తిగారు	20	20
యీ రామచంద్రరావుగారు	5	5
అత్తిలి		
దేశాభిమాని	30	30
దేశాభిమాని	20	20
తాడిమిటి రామచంద్రరావుగారు	5	5
మంచిలి		
దేశాభిమాని		5
గొట్టముక్కల నర్సరాజుగారి కుమార్తె వెంకటసుబ్బారావుగారు	25	50
పాలమూరు		
కల్లిదిండి నీలద్రావిడరాజుగారు		50
కల్లిదిండి సుబ్బరాజుగారు		25

అలమూరు			
అల్లూరి పెద్దిరాజుగారు (పాత)	25	25	
పెన్నెత్త వెంకటపతిరాజుగారు		200	
	235.8.0	540	
యర్లు గూడెం తాలూకా కొత్తపూర్లు			
చాగంటి సోమసుందరంగారు	2	2	
తల్లూరి గడ్డ చలపతింగారు	4	4	
గాడెపల్లి రామమూర్తిగారు	0.4.0	0.4.0	
ఒక అభిమాని	1	1	
దామోదరపు సత్యనారాయణంగారు	5	5	
కందాడై రామసుబ్బారావుగారు	1	1	
మహమ్మద్ ఇబ్రహీం సాహెబుగారు	1	1	
	14.4.0	14.4.0	
నీలూరు తాలూకా వివాహకట్నములు			
బుద్ధిరాజు శివప్రసాదంగారింటిలో	5	5	
ఒక అభిమాని		5	
(కట్నములు) విజయరాలు			
కందాడై వెంకటస్వామిచార్యులుగారు	5	5	
ప్రతివాదిభయంకరం రంగారావుగారు	5	5	
కందాడై శ్రీరామచంద్రాచార్యులుగారు	2	2	
ప్రతివాది భయంకరం అప్పారావుగారు		2	
విరరాజుచార్యులుగారు	2	2	
పోతునూరు-వివాహకట్నము			
కొమ్మారెడ్డి వెంకటరత్నంగారు		10	10
(మహమ్మద్ వివాహమునకు)			
	29	84	
య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.			

భీమవరం పన్నూరు			
నామ సోమయ్యగారు	50.0.0		
ద్రోణరాజు బుచ్చిరామయ్యగారు	25.0.0		
చెన్నాప్రగడ వెంకటసుబ్బారావుగారు	20.0.0		
అశివి పిన్నయ్యగారు	15.0.0		
వివాహకట్నములు శ్రీభూపతిరాజు రామమూర్తి రాజగారిద్వారా			
గాడిరాజు సుబ్బరాజుగారు మహదేవపట్నం పెన్నెచ్చ			
రామరాజుగారు ఉనికిని	4.0.0		
చింతలపాటి రామరాజుగారు మహదేవపట్నం			
నడింపల్లి సత్యనారాయణరాజుగారు కేశవరం	2.0.0		
పెన్నెచ్చనూరపరాజుగారు మహదేవపట్నం వేగ శివ			
వెంకటరాజుగారు కోపెల్లి	2.0.0		
వేగ శివ రాయపరాజుగారు చినమిరం గొట్టుముక్కల			
సుబ్బరాజుగారు కోరుగొట్టు	4.0.0		
భూపతిరాజు, వెంకటరామరాజుగారు ముడుదల్లి మం			
తెన వెంకటరాజుగారు గరగపల్లె	1.0.0		
పెన్నెచ్చ సీతారామరాజుగారు విస్సాకోడేరు కలి			
దిండి బాపిరాజుగారు ముడుదల్లి	1.0.0		
చేరిపల్ల రామరాజుగారు యండగండి ముడునూరు			
దేవండ్రాజుగారు కలిగొట్టు	4.0.0		
పెన్నెచ్చ రామరాజుగారు యండగండి, చేకూరి పెద			
సోమరాజుగారు కోరుగొట్టు	2.0.0		
గొట్టుముక్కల సుబ్బరాజుగారు యండగండి గాడిరాజు			
అమృతరామరాజుగారు మహదేవపట్నం.	1.0.0		
సాగి వారాయరాజుగారు ముడుదల్లి గొట్టుముక్కల			
రామరాజుగారు కొవ్వొడ	4.0.0		
మం తెన వెంకటరామరాజుగారు, ఏలూరు పాడు,			
గొట్టుముక్కల రామరాజుగారు కొవ్వొడ	4.0.0		
గుణపూడిలో పూజానిధివనూళ్లు	7.8.8		
ప్రభ పూర్వేంద్రపుత్రస్వమి తాలూకా మిగిలినసాము	42.9.0		
సర్పపురం తాలూకా పోమూరువనూళ్లు			
రుద్రరాజు చినవెంకటరాజుగారు	116.0.0		
,, వెంకటసత్యనారాయణరాజుగారు	16.0.0		
,, వెంకటరాజుగారు	10.0.0		
,, సర్పరాజు	10.0.0		
,, లక్ష్మీరాజు	10.0.0		
,, పెదనూరసత్యనారాయణరాజుగారు	40.0.0		
,, బంగారాజుగారు	25.0.0		
,, వెంకటరాజుగారు గృహప్రవేశముయమున			
యిచ్చినది	10.0.0		
,, సీతారామరాజుగారు	1.0.0		

,, గంగరాజుగారి కుమార్తె సత్యనారాయణ రాజుగారు			
అల్లూరి గంగరాజుగారు కట్నము		0.8.0	
		1.0.0	
అయినవనూళ్లు మొత్తం రూ. 289.8.0			
పోమూరు వాగ్దానములు			
కోనూరు సంజీవరావుగారు		10.0.0	
,, సుబ్బరాజుగారికుమార్తె నారాయణరాజుగారు		5.0.0	
పోత్తూరు కృష్ణరాజుగారు		10.0.0	
పసుమర్తి మంగయ్యగారు		6.0.0	
		మొత్తం 81.0.0	
తణుకు తాలూకా వివాహకట్నములు			
దేవరండ్ల సత్యనారాయణంగారు		4.0.0	
చేరిపల్ల వెంకటరాజుగారు		2.0.0	
పెద్దిభొట్ల సుబ్బారాయుడు		8.0.0	
గోపేరు			
పెన్నెచ్చ లక్ష్మీవర్యంగారు		50.0.0	
పాతచందాలు లోగడవేసిన చందాలువనూళ్లు			
హంతిరావు వెంకటరత్నంగారు తణుకు		15.0.0	
తాటి గొండ కనకయ్యగారు పెంటపాడు		20.0.0	
		మొత్తం 99.0.0	
మ. రా. - ఈ అన్ని తాలూకాలలో వనూలు అయిన మొత్తములు, మా జిల్లా సంఘములో నిల్వయున్నవి. పెద్ద మొత్తము కాగానే ఒకసారి పంపుదును.			
పూజానిధి భీమవరం వాగ్దానములు			
చాగంటి శంకరశాస్త్రిగారు		100.0.0	
రాయం వెంకట్రామయ్యగారు		50.0.0	
అత్తోట వీర గణపరావుగారు		50.0.0	
తటసర్తి వీర రాఘవులుగారు		50.0.0	
గుండు వెంకటాచలంగారు		40.0.0	
తనికెళ్లి పూర్ణయ్యగారు		30.0.0	
పాలూరి గంగమ్మగారు		30.0.0	
పువ్వలూరి గోపాలస్వామిగారు		25.0.0	
మామిడన్న వెంకయ్యగారు		25.0.0	
లెమిరసి, వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఆప్పారావుగారు		25.0.0	
లమిరపు శేషచలశర్మగారు		25.0.0	
బుద్ధిరాజు సోమసుందరంగారు		20.0.0	
చిట్టి చూర్యనారాయణమూర్తిగారు		15.0.0	
అయ్యగారి పట్టాభిరామయ్యగారు		15.0.0	
యరగల్ల కృష్ణమూర్తిగారు		10.0.0	
		మొత్తము 960.0.0	
య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.			

అన్నపూర్ణ తానివారణము			
సిరాజ్ గంజ్ హిందూసభవారు నిమ్మజాతులవారి			
చేతులనుండి ఫలహారమును పానీయమును గ్రహించుట			
సిరాజ్ గంజ్, జాన్ 8: - సేవజరిగిన హిందూసభా			
సమావేశమునందు నిమ్మజాతులవారొసగు నీరు త్రాగువిషయ			
మున సప్తశత్రువు నివారించుట తీర్మానము గావించిరి.			
కొంతసేపైనపిదప అధ్యక్షులు సహధారయ్యగారు తీర్మాన			
మునుప్రత్యక్షముగ వాచరలో పెట్టవలయుననియునిమ్మజాతుల			
వారొసగు మిత్రులను నీరముగ గ్రహింపవలె ననియు కోర			
గానభ్యులందరు సంగీకరించి అట్లేగావించిరి. పిమ్మట కుడి			
ఉద్యమము నామోదించుచు దానిని లెంగాలులో ప్రచారము			
నకుచెచ్చి బలాత్కారముగ నెత్తుకొనిపోవసిన స్త్రీలను తిరిగి			
సంఘమున చేర్చుకొనవలెననియు తీర్మానించిరి. విశేషచర్య			
జరిగినపిమ్మట సమావేశమువారు తారతేవ్వర మహాంతుచర్యలను			
నిరసిచి హిందూసంఘ ప్రతినిధియొకరు ఆలయము యొక్క			
యు దానికి సంబంధించిన ఆస్తులయొక్కయు చార్జీపుచ్చుకొన			
వలెననియు సత్యాగ్రహోద్యమము నామోదించి దగుననియు			
తీర్మానించిరి.			

ఫోర్టు నెంటు జార్జి గెజెటు

చెన్నపురి జులై 3 మంగళవారము

పరిశుభ దివార్లు మెంటు

జి. టి. హెచ్. బ్రాహ్మగారు గంజాంజిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా మాజిస్ట్రేటు గవర్నరుగారి ఏజంటుగను నియమింపబడిరి.

ఎ. డి. క్రోంబిగారు బరంపురం డివిజను సబ్ కలెక్టరు జాయింటు మాజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి.

డబ్ల్యు. బి. న్యూసాముగారు కృష్ణా హెడ్ క్వార్టర్స్ సబ్ కలెక్టరుగ మార్పబడిరి.

పోలీసు శాఖ

గోదావరి విశాఖపట్నం జేఫూరు జిల్లాలో టెంపెరరి అసిస్టెంటు పోలీసు సూపరింటెండెంటుగ ప్రస్తుతువునా ర్ యల్. డబ్ల్యు. యస్. జి. ఆమి గారు నియమింపబడిరి.

కె. వెంకటరామసుజం నాయుడుగారు గోదావరి జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారి పర్యవలు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

మాజిస్ట్రేటు అధికారములు

బెల్లూరిజిల్లా అసిస్టెంటు కలెక్టరు డి. డబ్ల్యు. దాయుగు గారికి రెండవతరగతి మాజిస్ట్రేటు అధికారము కియ్యబడినది.

గంటూరు జిల్లాలో మాడవ తరగతి మాజిస్ట్రేటుగ నున్న థి. ఆదికేశవయ్యగారికి మద్రాసు ఫారెస్టు అక్టకు సంబంధించిన పేసులను విచారించుటకు అధికారమివ్వబడినది.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

అంగుళాభరణం రంగరామసుజయ్యగారు అనంతపురం జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

కె. తిరుమల స్వామి అయ్యగారు నెల్లూరుజిల్లాలో ఇంజనీయరుగ నియమింపబడిరి.

పి. కె. ముక్కగారు గంజాంజిల్లా బోర్డు ఇంజనీయరుగ నియమింపబడిరి.

విద్యా శాఖ

చెన్నపురి రాజధానికళాశాలయందు డిప్యూటీ. కె. కొర స్వామి అయ్యగారు రాజమహేంద్రవరము గవర్న మెంటు బ్రయినింగు కారణయందు హిస్టరికల్ కర్నరుగ నియమింపబడిరి.

చిత్తూరుజిల్లా కేండ్రి ఎడ్యుకేషను బోర్డు సభ్యులు గ టి. ఎన్. త్రిలోకికారుగారు (మదనపల్లి) నియమింపబడిరి.

గోతావరిజిల్లా కేండ్రి ఎడ్యుకేషను బోర్డు సభ్యులుగ సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు నియమింపబడిరి.

ఈక్రింద కేర్వొనబడినవారు ఆయా జిల్లాలవిద్యాసంఘపు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి: 1 ఆధికారం జగన్నాధంపంతులు ఆతిఅప్పకుపంతులుగార్లు విశాఖపట్నం పార్వతీపురం తాలూకా బోర్డు ప్రతినిధి 2. జి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు కర్నూలు కోయలకుంట్ల తాలూకా బోర్డు ప్రతినిధి 3 వట్టి కెంకట సుబ్బారెడ్డిగారు నెల్లూరు గూడూరు తాలూకా బోర్డు ప్రతినిధి ఇతర ప్రతినిధులు

అసిస్టెంటు ఎగ్జిక్యూటవు ఇంజనీయరు యల్. కె. కో సపుగారు విశాఖపట్నం డివిజను సూపరింటెండెంటు ఇంజనీయరు గారికి పర్యవలు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

డాక్టరు టి. ఆర్. రంగస్వామి, డాక్టరు ఆర్. ఆ సందర్శిగారు జిల్లా హెల్తు ఆఫీసరులుగ (రెజిస్ట్రార్స్) నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి అకాంటెంటు టెనరలు ఆఫీసుసభపతి సీనియరు అకాంటెంటు అను. అనంతకృష్ణుడు గారు అసిస్టెంటు అకాంటెంటు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

ఈక్రింద కేర్వొనబడినవారు ఆయా ఘనీపాలిటీల సభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి: 1 కోనేపల్లి సాంబూర్తిగారు అనకాపల్లి 2 మారెమ్మనరసయ్య సతిగారు బట్టు సుబ్బయ్య లైరపాసు సుబ్బయ్య, టి. సుబ్రహ్మణ్యారావు కె. లింగారెడ్డిగారు నెల్లూరు 3 బాకావిలియం మెయిసను, షేక్ ఇమాం సాహెబు బహదరు, దివపాలెం ఫోటాను, ఎ. బి చుయ్య శ్రీరాజుధర్మరాజు యెద్దా సుబ్బారాయుడు, కంవల్లి సుదర్శనరావుగారు మచిలీపట్నం

సన్మానము

కలకత్తా నిఖిలభారత సాహిత్యసంఘమువారు ఆంగ్ల విశ్వావాచస్పతి, కావ్యనిధి, కొట్ల కృష్ణమలకామశాస్త్రిగారిని తత్సంఘపరిషత్తుగారికి నెమ్మకొనుట ఆంధ్రుల కెంతయుసంబోధనదాయకము. (19.5.24) తేది ౫ల సభ్యులువారియు త్తరమునుబట్టి వ్రాయడమైనది. (కరపపిలేఖరి)

భరతపురములోని మసీదులు

మహమ్మదీయపత్రికల అసత్యప్రచారము

సిద్ధా, జూ 3:— పాలిటికలు ఏంటును మేడల నీరే కాబోదను, నీటుకానిటు అధ్యక్షుడవు శ్రీ భాంకిసాహెబుగారితోడను గలది భరతపురము మహారాజాబాదు, ఈదినమున, గోల్కొగ్గ రాచవడగుడ్డ, పూర్ణింతు ఇల్లాము, ఇమయి తులజితేనూ, అంబాబాగ్ ఇల్లాము సంఘముల ప్రతినిధుల రాయబారవర్గమునకు దర్శనము కౌగిరి.

మీరు, భరతపురములోని మసీదుల తొలగింపబడిన మసీదులను గురించి, మహమ్మదీయపత్రికల ప్రచారమును మహారాజాబాగ్ ఇల్లాముగారు కడదెంచిరి. అసత్యమున భరతపురము ఆంబాబాగ్ ఇల్లాముగారు సభ్యులును భరతపురములోని మహమ్మదీయ ప్రముఖులుగూడ సానమమున హాజరైరి. ఇటీవల మసీదుల కొన్నిటిని పడగొట్టుటకును మహమ్మదీయులకు గలిగిన హాథులను, అధ్యక్షులను విడిచిపెట్టెను రాయబార వర్గమువారు ఉర్దూలో వోక విజ్ఞానమున జదివినైకముల తొలగింపబడెనని గౌరవ. హాజ. సర్. రహతురు హుస్సేన్ కె. సి. వి. ఇ. గా రాక్షసమునడిచిరి.

తరువాత పాలిటికలు ఏంటును వత్రికలందు వెలిసిన నా మహాప్రభు మసీదులను దుడదేశములతో పడగొట్టు లేదనియు మసీదులన్నిటిని పడగొట్టుటకు ప్రభుత్వమునా దుద్దేశమున జేయుచున్నారనియు ప్రకటించబడిన వార్తలం దెట్టి సత్యమున లేదనియు, మహమ్మదీయతాత్వికాచూతుల సహనమున తమకు కట్టు జేయలేదనియు జూడినను.

తరువాత భరతపురము మహమ్మదీయుల తంపున భావోపాసలు మిగిలినవారు మసీదులను మాటలాడుచు, మహారాజాబాగ్ పాలగ్రామ మహమ్మదీయులనుభవించుచున్న ప్రత్యేకసామగ్రిలను విడిచిపెట్టెను, ప్రస్తుత ప్రత్యేక సంబంధించిన మసీదులు, నిడుమన మసీదులు గావనియు, అవి తాత్కాలికముగ నట్టుంచుటకు మాత్రమే యుద్దేశించబడెనుగానీ, కాల్పనముగ మసీదులుగ నుంచుట ఉద్దేశించలేదనియు నుడిచిరి. మహమ్మదీయులరనింధనల ప్రకారము ఇట్టివానిని తొలగించుట నిషిద్ధముగానని గూడ జూడినను.

తరువాత మేడల కలిగారు, కల్యాణములలో నైవేద్యం బిరియరులతోరట్ చాలకర్మాచరముల మసీదులను, జేవాలములను గూడ తొలగించబడుచుండునని వివరించిరి.

రాయబారవర్గము వారి, మహమ్మదీయులను, మహారాజాబాగ్ ని ఎట్టివివాదములను తావులేదని యొప్పుకొని, తేర్చువారు మహమ్మదీయ వార్తాపత్రికలందు ప్రకటించబడిన తప్పుడువార్తలచే బాసబడిండుటకు విచారమున జెలిపిరి. తరువాత సచ్చిద్రువు భరతపురము మహమ్మదీయ నాయకులతో సంగతించిన తరువాత, ఇంకవరకును గిడ్డంగిగా నుంచబడిన మోడతమసీదును గూడ తొలగించుటకు నిర్ణయించబడినది. తరువాత రాయబారవర్గము వారు సెలవుపీనుకొనిరి. మహారాజాబాదు, రాయబారవర్గమున వచ్చి అపోహలను పరిష్కరించుటకు తోడ్పడిన కైత్తవనమ్యులకు కృతజ్ఞత జూడినను. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ రాజాబుర్ జైహరికపూరుగారు

కలకత్తా, జూన్ 4:— బర్మాను మహారాజా సోదరులగు రాజా బుర్మహరికపూరుగారు నేటి యుదయము ఆరే పూటలో అక్క గారింట చనిపోయిరి. కొద్దిగా, చుట్టినవల, బిల్లాబోర్డు అధికము వారి స్మారకార్థమై నేడు మూసితము బడినది. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ రాజా శ్రీనాథరాయగారు

కలకత్తా, జూన్ 4:— డాక్టర్ శ్రీనాథరాయగారు రాజకుటుంబములోని రాజా శ్రీనాథరాయగారుగారు నేడు చనిపోయిరి. ఈకుటుంబము తూర్పు బుగళములో చాల భాగ్యవంతులైనది. రాష్ట్రములో గొప్పవ్యాపారము గల్గియున్నది. (అ. ప్రె.)

ప్రైవేటురానిటివతనము

గవర్నరు చూడబోవుట
ఈదినమండలము, జూన్ 5:— 8 దినములనుండి 9-వందల మిగిలినవలము మిక్కిలుగా మరియుండుటచే ప్రైవేటురానిటివతనమువద్దకు గవర్నరుబోవుట ప్రస్తుత ముపజేయబడినది. (కా. ప్రె. నా. ప్రె.)
ప్రభుత్వమువారి విచారణలో నున్నదనియు, దాని కొరత ఏర్పాటు చేసికొన్న ప్రదేశములలో ప్రైవేటు బిజినెసు, గవర్నరుగారి రీతివిధముననే ఆవృత్తికి బాసదబడినదియు తెలియబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

భారతసంకములవిచారణ సంఘము

కలకత్తా భారతీయసంఘ ఆక్షేపణ

కలకత్తా, జూన్ 4:— భారత దేశమునందు పన్నుల విధించుటకు గూర్చి విచారించుటకు నియంపించబడిన సంఘము నందు సభ్యులలో, ఈపన్నులను భరించు అన్నితరగతులవారి కిది ప్రతినిధులు లేరని కలకత్తా భారతీయసంఘము ఆక్షేపించుచు రాజప్రతినిధికి తంతివార్తనంపిరి. ఈవిచారణజేయు సుద్దేశముతోనే యింతవరకు జరిగిన సంగతులను గూర్చి ప్రజా సంఘముతో సంప్రదింపుట అవసరమని యీసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుతున్నారు. (అ. ప్రె.)

మరణించిననారికై విచారము

కలకత్తా, జూన్ 4:— కలకత్తా భారతీయసంఘమువారు, సర్ అశుతోష ముఖర్జీ, సర్ శుభోష వాదేగారు చనిపోవుటలను దేశమునకు అత్యంతవ్యథము గల్గెనని విచారము వెల్లువెత్తిరాయము లగావించిరి. (అ. ప్రె.)

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు

కలకత్తా జూన్ 4:— సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు నేడు బయలుదేరి హంకాంగునపోయిరి. అచట సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరు గారిని కలసింగారు వారు 15 వలేదని బయలుదేరి ఇపానుకు పోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

వాత్స్యాయన కామసూత్రముల కేసు

జనమరి మే నెలల మధ్యకాలమున వాత్స్యాయనకామ సూత్రములను నగభ్యగ్రంథమును వద్దనుంచుకొని దాని నితరుల కిచ్చినవేరమునకై సమాధానము చెప్పినట్లుకై మద్రాసునందు లి ఎగ్జ్యూట్రులొనన్న ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు జూన్ 20 వ లేదని హాజరుకావలెనని బ్రహ్మశ్రీ పంచాగ్నుల ఆదినారాయణ కాశ్మీగారికి సమన్ అందజేయబడినని తెలియచున్నది.

శ్రీ శ్రీ సర్ అశుతోష ముఖర్జీ-బొంబాయి

పొంబాయి, జూన్ 3:— బొంబాయిపొరుగు నేటి సాయంత్రము సమావేశమై సర్ అశుతోష ముఖర్జీగారు చనిపోయినందులకు విచారమును వెల్లువెత్తిరాయములగావించిరి. ఉపన్యాసముల సర్ అశుతోషగారి ధైర్యస్వరంత్రి భావము లగుర్చి ముచ్చటించిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయికార్యాలయము

సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారి మితవ్యయముచనలు
బొంబాయి, జూన్ 3:— బొంబాయిమునిసిపలు కార్యాలయమునందు వ్యయమును తగ్గించుచువాయకులవెల్లుచు ఈ లోపలనే నివేదికనుసర్. యం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు తయారు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయులలో కలుపుట

అమృతనకు పాకీవాండ్ర సమ్మె
అమృతనకు, జూన్ 4:— గిల్డినాండి అమృతనకు పాకీవాండ్రు సమ్మెకట్టెలచేరి ప్రజలకు చాల ఇబ్బందిగా మున్నది. తమ శ్రమిని కొంతమందిని మహమ్మదీయులను లిమితులలో కలిపించున వీరు సమ్మెకట్టెలకు తెలియుచున్నది పురపాలకసంఘమువారు వారిని సంతుష్టి కరుణలకు వెంటనే ఏర్పాటు చేయుటకై రూ 500/- కాంక్షను జేసిరి. (అ. ప్రె.)

ఆకాశము చేరిరి.

కలకత్తా, జూన్ 4:— పోర్చుగీసు వైమానికులు ఉదయం 9-వరే నిమిషములకు ఆకాశములో దిగిరి. అప్పుడు వాహనము వాగుగా నుండెను. వీరు తే పుడంబు బయలుదేరి పోవలెననిజెంతున్నారు. (అ. ప్రె.)
రంగూను, జూన్ 4:— పోర్చుగీసు వైమానికులు ఆకాశము చేరి 5-వలకు మధ్యాహ్నమున పోర్చుగీసు కంపెనీకు తంజికచ్చుకు, వారాంజలగిరి వాగుగా నున్న యుడల కేవలకి వీరు రంగూను వర్తురు. (అ. ప్రె.)

పరమానంద దత్తు కేసు

బామినాను ఈశుకుండుట

చిటాంగు, జూన్ 4:— పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ప్రభుత్వ కుమారరాణుగారి సాక్ష్యమునందు అరెస్టు చేయబడిన పరమానంద దత్తు కేసు విచారణ జూన్ 18 వ లేదకి జాయిదా వేయబడినది. సర్దుబాటుచు బామినానుగారిగా మేజిస్ట్రేటు తిరస్కరించెను. జేయిలలో వైసితో మాటాడుటకు గూడ అంగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ వాసుదేవ వేదము

ఈ సంఘపు కావ్యదర్శి పండిత సాంఘికక వివేకము మా కంపెనీ. 1913 సంవత్సరం ఆగస్టు నెలలో నేవర కుండిన గాయణంగానీ ఈ సంఘము తెలంగాణాలాకా భుక్తుపూడి గ్రామములో స్థాపనబడినది. ప్రజలను భగవద్గ్రంథాలుగాను భగవద్గ్రంథి గలవారు కాను విశుత్తము గలవారుగాను పరమకాబుద్ధి లవారుగాను చేయుటకు ఈ సంఘము పాటుపడుచున్నది. ఈ సంఘముకింద 8 భజనగూడములు 8 మంది విడి-భక్తులు నున్నారు. మొత్తము సభ్యులసంఖ్య 416. ముఖ్య కావ్యస్థానమున వీరుల సహాయార్థము ఒకభగ్య బౌషధాలయ మున్నది సంఘాధ్యక్షులు నెచ్చేవుట్టకై వీరు అప్పుడప్పుడు కొన్ని కరకత్రులను ప్రకటించుచున్నారు వికవత్య వనువేరిట ఒక మాసపత్రికను మాడ నివ్వహించుచున్నారు.

జిల్లావా థికి దుల్లభమునకు ప్రశ్నరైన సినారిణి

గవర్నరు 2 సం రిమున 6 మాసములనుండి నిడుచు జిల్లా వ్యాధి, రిమున బిహారను యీ రిదువ్యాధు చి బాధకడుచు టిరి. నేను కొన్ని జములదూరము నడచుటకును, ఒక గిన్నెనీళ్లను తాగుటకును శక్తి నకుండెను. అంతేమంది ఆగ్లక్ష వ్యలలో యొచ్చి, వారిద్దరుండి చికిత్స నొంది వి గా గుణములేకపోయెను. డాక్టరు కొమకగారు, గతి చిన డాక్టరును జుండరావుగారు వాన్నిగు నుప్రసిద్ధ ఆంగ్ల వైద్యులవద్దకుడ చికిత్స కొనకొనియు తాత్కాలపు గుణముకూడ తక్కువయెను

నాస్తికి మిక్కిలి-పాకీసర మగా నున్నప్పుడు తమన త్వేలిజల్లా క్షిప్తాపుర సియును, ప్రస్తుతము పడ్రాసు, జార్జిటాను, ఆర్యనియోఫీధి నెం 72రు గల గృహమునందుండు వండలే స్వామిశ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. వారివద్ద బౌషధమును తీసికొనుటకు ప్రారంభించినతిరువాత దినదినమునకు ప్రదర్శిగుణము కలుగుచుండెను. ఆరు నెలలైనతిరువాత నాకు మురవటి ఆరోగ్యము, పుష్టి తీలిగినది. నే నిప్పుడు సుఖాయానముగా ఏ మాత్రము కష్టము లేక నూనాడున్నాళ్ల మారము నకువరకు ఆ ముత్తము నుండి విడచుట తాచుచున్నది. మేడల పొద్దులను పూర్తిగా తాగుచున్నాను నేను ముక్కుచూ తిని, పొడిబుల పోరివద్దల కొమె భుమైన బౌషధమును గిట్టించి యు వారు తీని కరినవ్యాధులను బాగుచేయుట యందు వారికెగల శక్తిసామర్థ్యములనుగ తించియు నేను ప్రజలకు తెలియజేయుట విధిమగి నెలమ్యుచున్నాను.

ప్రస్తుతము నా ఉద్యోగములో చేరుటకు తగు సిటిలోనున్నానని మిక్కిలి స తోషముతో నెలుపుచున్నాను.
శ్రీనివాసలయ్యగారు,
(అ. ప్రె. ఇంజనీరు, పి. డబ్ల్యూ. డి. సెలవువైన నున్నాను)
22-11-31,
(ప్రకటన (29))

ప్రేమకౌన్సిలు సమావేశము

సర్ శర్మగారిపై ప్రశ్న పరంపరలు

గంభీరముపై దిగుమతి వస్తు తొలగించుట

హైదరాబాద్, జూన్ 4 - ప్రేమకౌన్సిలు ప్రత్యేక సమావేశము ఒకవార మాసి మరల రెండవసారి సేతు గా సర్ మాంటాగూబట్లగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. భాషబహుదారు మినూలు ఇస్లాము (బెంగాలు) గారిపానే ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిన ఖాతాద్రావామిత్తరుగారు రాజభక్తి ప్రమాణమును వ్రాసినది

విదేశముల దలి భారతీయులగుర్చిన

పశ్చిమపరంపరలు

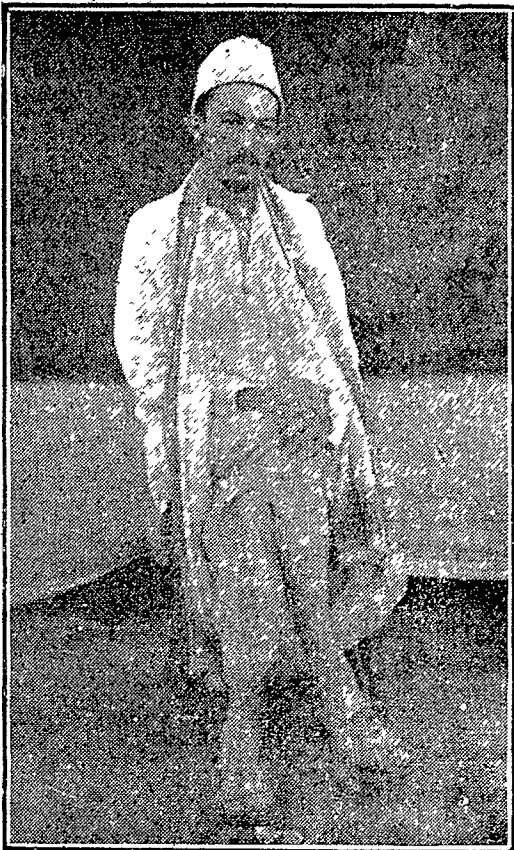
సేతు ప్రశ్నోత్తరములు చాలవరకు విదేశములందలి భారతీయులకు సంబంధించిన వాడుకల సర్ నరసింహ శర్మగారే చాలవరకు ప్రత్యుత్తర మియ్యవలయును. కరండికరుగారి పక్షమున రజతగారికి విద్యాశాఖాంగసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు వలసరాజ్యపరిస్థితుల విచారణసంఘము వారితవరకు కన్యాకు వలసబోవుటకు గలయిబ్బందులను గూర్చి పైపై విచారణ జేసినదియు, త్వరలోనే కాలసిలమంత్రికి రివేడికము పంపెదననియు జెప్పిరి. ఈవిచారణ సంఘ సభ్యుల నికను యొక్కైన జేయుట యవసరమని భారత ప్రభుత్వమువారు తలంపలేదు. సర్ బోసెపు సన్న గారును వారసహాధ్యాయులును సిద్ధముజేసిన వలసవిధానము యింకను వలసవిషయక స్థాయిసంఘ విచారణలోనున్నది. కానివలస విషయమునుగూర్చి పూర్తిగ విచారించు నుద్దేశముగాని యీవిషయమై భారతశాసనమును పునర్నిర్మించుటకుగాని తలపెట్టలేదు.

బ్రిటిషుగవ్వయానాఅల్లరు - సర్ శర్మగారి ప్రశ్నలు

ఈమధ్య బ్రిటిషు గవ్వయానాలో జరిగిన అల్లరులగుర్చిన సభేతనగా రడిగినప్రశ్నలకు సర్ నరసింహ శర్మగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బ్రిటిషుగవ్వయానా ప్రభుత్వమువారు నియమించిన విచారణ సంఘ పులితము లింకను ప్రభుత్వము వారికి తెలియలేదని చెప్పిరి. కావున ఈ అల్లరులకు కారణము రెజిస్ట్రేషన్ మిథున చెప్పటసాధ్యముగాదు. కాని యింతవరకు చెల్లినసంగతులనుబట్టిచూడ, జార్జిటవును లేవుపనివారలు మార్చి 31వతేదీని సమైక్యబ్రహ్మను మరునాడు పట్టాములో అల్లరులుజరిగినట్లును తెలియుచున్నది. అధికారులఅల్లరులవాసి కాంతిని జేహర్మిమరల నిట్టిని జరుగకుండుటకై గుంపులుగాని సభలుగాని మాడగూడవని నిషేధించిరి. ఏప్రిలు 1 వతేదీని జరిగినసంగతుల చలననది కావలగుటపనులుజేయు భారతకార్మికులలో కలకలము బయలుదేరెను. వారికిదినరకేహాచాలట లేదనికొంతయసంతృప్తియుండెను. ఏప్రిలు 2 తేదీని కొంతగలభాజరిగెనుగాని త్వరలోనే కాంతిచేరెను 3 వతేదీని భారతీయులును, సిగ్గులునుస్త్రీలు పురుషులు పిల్లలుగలసి జార్జిటవునువైపు డిరేగెనుపా యిరి వారినిపెని తెన్నునం తెనగద్దర నాసి చీటిపోవలసినదిగ అధికారులు కోరిరి కాని ఐదుగురుభారతీయులును ఐదుగురుసిగ్గులును పట్టాములోనికి రాయబారము మీద ప్రదేశంపవచ్చునని చెప్పిరి. గుంపుమాత్రము చీలిపోలేదు. అల్లరులగుర్చినచట్టము చదివి వినిపింపబడెను కాని లాభము లేకపోయెను. పోలీసువారిపై రాష్ట్రపర్యయము, కర్రలతోను యెదురుదిరిగిరి. పోలీసువారికి వెనుకవైపు పట్టాములోగూడ గుంపు ముట్టడించెను. వెనుకను ముందునుగూడ అరికట్టుటవలన పోలీసువారు తుపాకులు కాల్చిరి. 11 మందిభారతీయులును ఒకసిగ్గుయును చనిపోయిరి 16 మంది భారతీయులకు ఐదుగురుసిగ్గులకును గాయములే తగిలెను చనిపోయినవారిలో యిందరుస్త్రీలును ఒక 15 ఏండ్ల బాలుడును గలరు. పనివారలపరిస్థితులగుర్చియు, ఓడపనిసరుకులు యెత్తుదంపుపనులు చేయువారి హాలివిషయమును గూర్చియు విచారించుట కొకకమిటీగూడ నియమింపబడెను.

సభేతనగారు సన్నిమెంటిప్రశ్న నడుగగానివిద్యాశాఖాంగసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు హాలిచాలకపుటలని కొంతఅసంతృప్తియున్నమాట నిజమేయనియెట్లు అల్లరుల యిది యొకకారణ మైయుండవలెననియు చెప్పిరి.

బ్రిటిషుగవ్వయానా నుండి రాకపోకల ఖర్చులెక్కువైన మాటనిజమేగాని; బ్రిటిషుగవ్వయానా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులు స్వదేశమునకు తిరిగివచ్చుటకు సహజములు యిచ్చుచు లేదని సభేతనగారు చెప్పిన విషయముతో భారత ప్రభుత్వము

అమెరికా వాస్తవ్యులగు వీటరు జిట్స్ గారు 'కాకినాడ కాంగ్రెసు సభకువచ్చిన నాటినుండియు కన్దరనుకొందుచున్నారు

రాకేళింపజాలరు. ఈమధ్య జరిగిన అల్లరులనల్లరు, రక్తపాతము యిచ్చుటచేసెను భారతీయులు గవ్వయానాకు వలస రావద్దని అచటి భారతసంఘమువారు రభీప్రాయపడినట్లు అచటి ఇంగ్లీషు పత్రికలో ప్రచురింపబడిన విషయమును భారత ప్రభుత్వము వారు చూడలేదని విద్యాశాఖాంగసభ్యు డింకను జెప్పెను.

బ్రిటిషు గవ్వయానా ప్రభుత్వమువారు అల్లరులకు కారణమునుగూర్చి విచారించుటకు నియమించిన విచారణసంఘ సభి తములు చెల్లినగాని బ్రిటిషుగవ్వయానాలోని హాలివారలకూ లి, క్లిగిగులనుగూర్చి భారత ప్రభుత్వమువారు విచారించజాలరని సర్ నరసింహశర్మగారు సర్ సర్వాధికారిగారికి చెప్పిరి. కన్యా పేరధూమలగుర్చి సర్ హెచ్ లూగార్డుగారి విధానమునుగూర్చి భారతకార్యాలయమునకును కలెనియలు కార్యాలయమునకును జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల గూర్చియు భారత ప్రభుత్వమువారి కేవియును చెలియదు.

ఇతర ప్రశ్నలు

కరండికరుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, సంస్కరణము లగుర్చి లంకనులోని ప్రభుత్వమువారితో చర్చించుటకు భారత ప్రతినిధులు వెచ్చుచేరెను యని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వమువారి నడుగలేదని హాంస్క్రెటర్ క్రెరా రుగారు చెప్పిరి.

టాంప్రబోర్డు నివేదికపై భారత ప్రభుత్వమునకును భారతమంత్రికిని జరిగిన ఉత్తరములను ప్రకటించుట లేదని చాడ్వి కుగారు చెప్పిరి.

తుడుకు లేకమిషను నివేదికపై సాక్ష్యమైనంతత్వరలో శాసనసభవారి అభిప్రాయములను చెల్లించుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు తురబదుచున్నారని క్రెరా రుగారు సర్ డి. పి. సర్వాధికారిగారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. సభ్యులెవరైన తీర్మానమును నుపపాదించుకోకి యున్నయెడల చర్చించుట కవకాశ ముండును

అధ్యక్షుని నభినందించుట

ప్రశ్నోత్తరము లైనపిదప, అధ్యక్షునకు కైటుహుడ్డు బిరుదును వచ్చినందులకు సర్ మూమ్మను షాఫీసభవారి పక్షమున అభినందించిరి. సర్ మాంటాగూబట్లగారిని గౌరవించి సార్వభౌమము ప్రేమకౌన్సిలును గౌరవిం చేసిన ని ఆయన చెప్పెను.

రెవరెండు మెక్స్ యిలు సి. వి. ఇ. బిరుద గౌరవమును బొందినందులకుగూడ సర్ షాఫీగా రభినందించుచు ఆయన భారత దేశమునందు విద్యా ప్రచారమునకు జేసిన పరిశ్రమ ని విధముగ గుర్తించిరి జెప్పిరి. సర్ మాంటాగూ బట్లగారును రెవరెండు మెక్స్ యిలుగారును యీ అభినందనము లంగీకరించి సభవారికి కృతజ్ఞతను చెప్పిరి.

గంభీరముపై దిగుమతివస్తు తొలగించుట

అధ్యక్షుని ప్రశ్నలపై సభ సభ్యుల ప్రకారము గంభీరము పై దిగుమతివస్తు తొలగించుట సంగీకరింపవలెనని ప్రభుత్వము

పైద్యోత్తు కవిరాజ యోగ్విద్యానాథ సేతుగారు కలకత్తా వాస్తవ్యులు 3 లంకలో నిలవ జరిగిన అభిలాషరేవు వహుధ కృత్యచరించెను.

వారికి సొంతిండు వారికొకటిగా భావించి గాని వాస్తవ్యులు గా రుపపాదించిరి. ఈ పన్నును తొలగించుట న్యాయముని ప్రభుత్వమువారు తలచినట్లు వాస్తవ్యులు గా జెప్పిరి ఎక్కువ రక్కా సంగతులున్న సభేతన లకేకములలో 40% కము పన్ను లేకుండచే దిగుమతి చేయవలెను. గంభీరము ప్రభుత్వము పరిశ్రమ లకేకములలో విస్తారముగా డెరర్ గంభీర మెక్కువ గనాచుటకు ట్టి వేహాగ్రామికాసభ్యుల స్థాయింపవచ్చునని తలంపబడెను. భారత ప్రభుత్వం రక్షించి విశాలాద్దేశముతో ఆదాయమునకు కొంచెము నష్టమును భరింప వలసినదిగ కోరబడినది. అంగరక్షక కమిటీకి ఆదేశపరాయను లేదు

సార్వభౌమము సభకు గారు ఈవిషయమునందలి సిఫారసు ప్రాముఖ్యమును వినిరించి సభవారంగీకరింపవలసినదిగ కోరిరి. పరిశ్రమలకు పనికివచ్చు ముదినస్తవలపై పన్ను విధింపరాదు. అట్లుచేయుటవలన నష్టపులయ్యగల యిచ్చుదెచ్చునను.

లల్లూభాయి శ్యామలదాసు, సర్, ఈ హామయతుఖాను సర్ డి పి సర్వాధికారిగారు ఈ ఉపపాదనము నింకను 2ల పర్యవరి. అంతట అది అంగీకరింపబడెను.

సభ అంతట ఆకిరేయబడెను. మరల రేపు సమావేశ మగును. అపుడుఉక్కురక్షణిల్లు చర్చకురావచ్చును (అ.ప్రె)

గన్నవరం

మాగ్రామమున గతనాగ్నాసంవత్సరముల నుండియు బోర్డు మిడిల్ స్కూలులు పని చేయుచున్నది. కలెచిన సంవత్సరము ఈ స్కూలులు బి.ఎ. ఎం.బి. గారిని ఒకరి హెడ్మాస్టరుగా నియమించిరి. సమాను రెండువేల రూపాయలు ఖరీదుగల లైబ్రరీ నొసంగుచు శ్రీ కృష్ణశిల్ప బోర్డువారు మరి 3 వేలరూపాయలకు మైగాలన్నజేసి బిల్డింగును నిర్మింపజేసిరి. గతనాగ్నా ఏప్రియో కెలలో మాజీ ఎడ్యుకేషన్ డి. సమగారును వారి పర్సనల్ అసిస్టెంటుగారును ఇచ్చుటకు విచ్చేసి మాస్కూలు అగ్నిస్థలిహామి సంతసించిస్తా స్కూలు చేయుటకుగాను ఖర్చు వారికి సిఫారసుజేసిరి. అందువైది 31 మేయిని నేపాల్లో సమావేశమైన శ్రీ జిల్లాబోర్డువారు, మిక్కిలి ఉదారబుద్ధితో, విద్యాభిమానమును వెల్లముచు, మానిజిలు స్కూలును హైస్కూలుగా మార్చి యీసంవత్సరము నాల్గవసారిను పెట్టుట కను జ్ఞానిచ్చిరి. ఇందుకు వారి కెంతయు గృతజ్ఞులము.

ధనవ్యయమును ఎంతమాత్రము ఆలోచింపక బోర్డువారి చేతలకొల్పబడిన స్కూలును త్వరిత సుపయోగించుకొనుట పరిసరగ్రామస్థులపై యున్నది. చదువునకై పిల్లలను పనితనము చే పట్టణములకు బంపి భగ్గుమకోర్కెలగుచు, గనమూలగుట మనము కన్నాగగారుచుచేయున్నాము. కనుక ఈసంగతులను బాగుగ విమర్శించి గన్నవరంతాలాకా ప్రజలు వారికై ప్రత్యేక మేర్పరుపబడిన హైస్కూలువలని లాభమును పొందెదనని నమ్మెను

సవరుస్కూలీనెల 20 వ తారీఖున తెరువబడును. మారస్థలములనుండి వచ్చుపిల్లలకు తగుభోజనవసతులను గూర్చిహామి నాలోచింపబడుచున్న చనిహామి క్రాయుటకు కడుసంతసముగా నున్నది.

వెలివెల శీతారామయ్య.

ఆలివియరు ప్రభువు ఆవివేకము

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి ఆయన యభిప్రాయము

స్వరాజ్యవాదులను సమర్థించుట

కర్జన్ ప్రభుని ధర్మపన్నము

లండన్, జూలై 5 - ఆలివియరు ప్రభువు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి రెన యభిప్రాయమును చెలుపుచు సత్యమూర్తిగారికి వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి ప్రభువుల ధర్మలోని ప్రభువు ప్రస్తావించెను. ఆయావాదయని జగద్విఖ్యాతిగాంచిన సత్యమూర్తిగారికి తేలిక ముఖమును విషయమును గూర్చి, ఉత్తరమును వ్రాయబూనుకొనెనో తెలియదు. సత్యమూర్తిగారు స్వరాజ్యోద్యమ ఆహ్వానించుచు. ఆలివియర్తో ఏల ప్రస్తావించిరి. ఉపాసకాలను. ఆలివియరు ప్రభువును సమర్థించి సత్యమూర్తిగారికి రాజ్యమును బ్రకటింపబడి అన్యాయము, అసమంజసము. ప్రయత్నము ఉత్తరములను సత్యమూర్తిగారు రహస్యముగ నుంచబడినది. ఆలివియర్ ఆయన ప్రకటించుచు, నెలకి జేయుటచే డెట్టి ఉత్తరములను తనతోడి రాజ్యమునకు తెలుపక సత్యమూర్తిగారికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము గలుగును. ముగ్ధుడైన ఉత్తరప్రభుత్వములు సదా రాజప్రతినిధిని ఇండియా మంత్రిని జనుగమండును. ఈ ఇద్దరికి ఒకరియందు సంతృప్తి విశ్వాస ముండవలెను. ఇండియాలోనున్న మంచి ప్రభుత్వమున కిది ముఖ్యము. మరికొన్ని ముఖ్యమైన ఉత్తరప్రభుత్వములను గూర్చి ప్రతినిధికి తెలియకుండ ఇండియా మంత్రి తన ప్రభుత్వ ప్రకారము స్వరాజ్యవాదులు, అసహాయవాదులలో కొందరితో జరుపుచు రాజ ప్రతినిధిని పరీక్షించుచు? గాను ఇంతకుండు ఎక్కువ భయముగ నున్నది. ఈ ఉత్తరప్రభుత్వములే రాజప్రతినిధిని ఇండియా మంత్రిని జరిగిననే అయినను భావలో వ్యత్యాస ముండును. పదప్రయోగములో భేద ముండును. ఆవిధానమునే ఇంగ్లండ్ లోని తెలియజేసి యుండవచ్చును. ఈ వ్యత్యాసములను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి నోకదానిని సరిపోల్చి సంతరించి ప్రపంచములోనున్న కొందరు మేధావులు తారతమ్యముల పర్యాయములను, దీనివలన ఉపద్రవమేమన రాజప్రతినిధి ఇండియా మంత్రి విధానములనుగూర్చి పరీక్షించు తమ ప్రభుత్వములను చెల్లబడికొకరిని యభిప్రాయములను తెలియజేసి అర్థము చేయుదురు.

ఆలివియరు ప్రభువు లొయడ్ బార్నింగ్ రోసని ఉక్కు బిల్లును ఉపన్యాసమునుగూర్చి తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. ఈ యభిప్రాయములను అనేకవిధములగా వ్యాఖ్యానములు చేయుచున్నది. సంస్కరణములకు ప్రతిహతులుగ వ్రేలు వ్రేలును ప్రతినిధియందున్న దా యింకా అన్నిమాటలను దప్ప మున్నదా యింకా ఆయన సానిటి దీనికేటి భారతరాజ్యము కేంద్రము ఒక విషయముగా అందరును అనుమానించవలసింది. సందేహము లేదు. ముగ్ధు విషయములనుగూర్చి పార్లమెంటులో ముందుగా ఈ ప్రస్తుతమును కార్మిక ప్రభుత్వము వారు తెలియజేయకపోవుట వీరికి ప్రత్యేక కక్షణముగ నున్నది ఇట్లు ముందుగా పార్లమెంటులో తెలియజేయకుండు ముఖ్యమైన విషయములనుగూర్చి వ్రేగా ప్రస్తావించుట ఈ ప్రభుత్వమునాకింతా పున్నది.

సత్యమూర్తిగారి వ్రాసిన లేఖయొక్క అర్థము అర్థమును తెలియజేయవలసి అందులో రెండుభాగము ముఖ్యమైనవిగా గాదా యింకా ఆలోచించవలెను. దీనికి అనేకానేకములు గుర్తించవచ్చును. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి సర్వవిధములను, ఇది సర్వవిధములను ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ఆర్థికతరమును గూడగలయునని అర్థముజేయవచ్చును. అందుచే ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును తీరేయవలెనని అర్థమును జేయవచ్చును. ఇది తన విధానముగాదనియు ఏదో యభిప్రాయముగ భావించి ఆలివియరు ప్రభువు అననవచ్చును. కాని అతని ప్రభుత్వ ప్రయోజనమేమి? అప్పుడే ఇండియాలో ఆసేతు హిందూలను ఆలివియరు ప్రభువులే వ్యాపించి నెలుదిలెలు చేయవలెనని. ఆలివియరు ప్రభువు లేఖను ట్టి సంస్కరణ విచారణ సంఘమువారు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును

గూర్చి ఆలోచించవచ్చునని అనుమానముగలుగవచ్చును. అట్టి ప్రకటనమును గావించుచు ఇండియాలో భయము బయలుదేరినది. ఈ విషయమునుగూర్చి స్పష్టముగ ముసల్మానులు ఎక్కువగా విచారించిరి. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమునకును ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు గల సంబంధమునుగూర్చి ఆలివియరు ప్రభువు యభిప్రాయ మెటులున్నను ప్రస్తుతము పరిష్కారమైన వ్యవహారమునుగూర్చి తలంపు ఇటువంటియు లేదని ఆలివియరు ప్రభువు స్పష్టముగ నిర్వచించవలెనని నీలు ప్రభువు గారు అడిగిరి.

ఆలివియరు ప్రభువుని ప్రత్యుత్తరము

మాంజేనుగారు ఆధికారము లో నున్నపుడు, స్వరాజ్యవాదులను సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడిరి. సత్యమూర్తిగారు ఏదో పలుకుబడిగల ప్రముఖుడను కొంటిని. ఇండియాలో బెకన్సూరుగారు సత్యమూర్తిగారి పరిచయమును సంపాదించిరి. జనవరిలో కార్మిక ప్రభుత్వము వారు అధికారమును స్వీకరించినపుడు కొన్ని యభిప్రాయములను తెలుపుచు సత్యమూర్తిగారు ముగ్ధుగారికి మిత్రభావముతో ఒక లేఖను వ్రాసిరి. ఈ సంగతులనే ఆలివియరు ప్రభువు పేర వ్రాయవలెనని ముగ్ధుగారు సత్యమూర్తిగారికి తెలియజేసిరి. సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి. ఆలివియరు ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము ప్రయత్నము అని వ్రాయలేదు దానిని ప్రకటించు నుద్దేశముతో వ్రాయలేదు. సత్యమూర్తిగారి లేఖను అది నిష్కలపట్టుమైన ప్రత్యుత్తరముగ మర్యాదగ వ్రాయబడినది. నేను ప్రభువులసభలో ప్రభుత్వమువారి అధికారముతో వారి సమ్మతితోడనే ప్రకటించిన సంగతులనే సత్యమూర్తిగారికి వ్రాసిన లేఖయందు పేర్కొనితిని. అయ్యది ఒక కొత్త ప్రకటనముగాదు. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి నేను జెప్పిన సంగతులచే రాజప్రతినిధినిగాని, ప్రభువులసభవారినిగాని, కామన్సులవారినిగాని భారతదేశ రాజ్యాంగ నిర్మాణమును ఇప్పుడు తారుమారు చేయవలెనని నిర్బంధించుచున్నాడనను అర్థమును జేయుటకు వీలులేదు. వాయభిప్రాయమును మాత్రము నేను దీక్షింపజేసితిని. కొందరు ప్రతికూలవాదులకు గ్రీకుపదము 'ఏటుగానిట్టి' అన్న అర్థముగా భావించును. ఈ మాట ప్రాముఖ్యము తెలియకపోవచ్చునని సూచించిరి. ఇండియాలో రాజకీయములందు ప్రవేశజెట్టుబడిన ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యపు టేర్పాటులు అసంభవమును కలుగజేయవచ్చును. ఈ ఏర్పాటుల ప్రకారము రాజ్యమును పాలించుచో రసాభాసముగను సత్యమూర్తిగారి లేఖయందు వ్రాయబడిన వాక్యములు కొండులేటిలు భయముగూర్చి వాయభిప్రాయమును కనుగొనుటకు దోహదపడినవిగాని రాజకీయములకు సంబంధించినవి గావు. సత్యమూర్తిగారి ట్టులు తమ లేఖయందు వ్రాసిరి.

“మా నాయకులు సామ్యమునకును ఆచరించెదరు. సమంజస్ ప్రవర్తనముగలవారు. హేతుజ్ఞులనువచ్చులు. సబబుగలవారు. నిజమైన నామజ్యబాహుళ్యము గుర్తించుట ఇష్టపడువారు” ముద్రాసులో వ్యవస్థ ప్రభుత్వము చెప్పరాని అసంగములను తెచ్చి జేర్చినవలయు ముద్రాసు ఇండియాలో రెండవ అల్పయుగ పరిణామించుననియు సత్యమూర్తిగారు సూచించిరి. నేను ట్టి బ్రవరిలో ఇచ్చిన యభిప్రాయములోనే సత్యమూర్తిగారి ప్రత్యేక ప్రత్యుత్తరము కాననగును. సత్యమూర్తిగారు ముద్రాసులో వ్యవస్థ ప్రభుత్వ మెట్లు పనిచేసినది తెలియజేసిరి. దానిబాధ స్వరాజ్యవాదులు ఇదివరకే భవిష్యత్తుమై సందంభము వారంభించిరిని శాసనసభలో జరుగు చర్చలనుబట్టి గ్రహించితిని. స్వల్పసంఖ్యాకులభయమును సరిగా కాపాడుట లేదనియు, ఆలోచించుట లేదనియు, ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును చేరతో ముద్రాసులో వ్రాస్యజేర్చబట్టి అంతవిస్తారముగ అందరికంటె ఎక్కువ ట్టులనుచున్న ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును దుర్వినియోగము జేయుటని స్వరాజ్యవాదులు ఆక్షేపించుచున్నారు. భారతదేశ పాలనమునుగూర్చి అధికార ప్రకటనమును

గావించవలెనని ఇండియాలో ఆంగ్లేయ వాదాత్మకముగ గోరినవి. ప్రభుత్వమువారును, ఇండియాలో నున్న స్వరాజ్య పక్షమువారును, మరితర పక్షమువారును ఒకరితో నొకరు దగ్గరనొత్తుతో నుండుటవలన గాక ఇట్టి సంబంధ మెట్లుజేసిన బాగుండుననియు అట్లు సాధించుటకు ఏర్పాటులను రాజప్రతినిధి జేయుచున్నారనియు నేటి అధికారరీత్యా తెలుపుచున్నాడను. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రతినిధులు మంచి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమునకు ప్రతిబంధకములని నా యభిప్రాయము. నేనట్లు సత్యమూర్తిగారిలో వాయభిప్రాయమును చెలియజేసినను నాతో ఒక్క కాస్త్రీ గాత్రవపు మరెవరను ఈ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి ప్రస్తావించలేదు. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారి ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ముద్రాసులో అన్యాయముగ నున్నదని ఆక్షేపించిరి. కార్మిక ప్రభుత్వమువారికి ట్టులు గలుగజేయవలెననిగాని ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ఏర్పాటు చేయవలెనని కార్మిక ప్రభుత్వము వారి ధర్మము సగునటుల వలలో వేయుటగాని తీవ్రముగ ఆలోచించుచున్న ఇంగ్లాండులోనున్న స్వరాజ్యవాదులుగాని, భారతదేశములోనున్న స్వరాజ్యవాదులుగాని జేయుచున్నారనుటకు కొంచెముగూడ అవకాశము కనిపించదు. ఇంతవరకు సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును సమర్థించుచున్న మై విషయము ఒక నిమిషమైన ఆలోచించలేదు. తలజెట్టలేదు. సత్యమూర్తిగారు ప్రతిహతు బ్రిటిషురాజకీయవేత్త యనుటకు ఏకాగ్రముగూడ కనిపించదు. ఎవరను అట్లు నటుల వీలులేదు. అసలు సత్యమూర్తిగారి లేఖ ఆక్షేపణీయమైనది గాకున్నను సత్యమూర్తిగారికి ఉత్తరము వ్రాసినటులే కార్మిక ప్రభుత్వము వారేమైన భారతీయులను లాభమును జేయవలసిరేమో యను నిందను మోపుటకు ఇంతాధారమును జేయుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదులమీదను కార్మిక ప్రభుత్వమువారి మీదను ఏదో అక్షతలను వేయుటకు ఇట్లు సగము సగము వాక్యములు పత్రకలందు ప్రకటించి కలవరమును జేయుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదులకు రాజ్యాంగ శ్రద్ధ తగ్గినది. వారి ప్రతిపత్తి కుండవలసిన విశ్వాసమును వరపలసి, తాత్కాలము మనము గుర్తించవలయును. మితవాదులకంటె స్వరాజ్యవాదులను ఎక్కువ అపాహముతో జూడవలెనని మోరెంతమాత్రము జెప్పరాదు. దానిని నేను పూర్తిగా ఖండించెదను. స్వరాజ్యవాదులు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు కష్టము గలుగజేయుచున్నారగాన వారిని మనము అపాహముతో జూడవలెనన్న నేను ఎంతమాత్రము అంగీకరించను. వారు సక్రమపద్ధతులనే అవలంబించుచున్నారు. అందుచే నేను వారిని ఖండించుటకు ఒప్పుకొనను. వారి పద్ధతులను నేను తప్పుచున్నాము. మనకు విరోధ మనుకొనుచున్నారము. అందుచే వారు వ్రేలుబ్రెలును తీర్చుచు లనుకొనరాదు. అట్టివారికి అంతమర్యాదగ వీలవ్రాయవలెననరాదు. స్వరాజ్యవాదులు రాజదోషులని ప్రభుత్వాధికారులు కొన్ని జిల్లాలందు తలంచుట విచారకరము. సార్వభౌముని ప్రభుత్వవిధానము మారలేదు. సవరణ గాలేదు. అసలు పద్ధతులనుండి వెనుకకుపోలేదు. ఈ విషయమై తన యభిప్రాయము తెలియజేసి తన యసమ్మతిని తెలుపుటకు అవకాశమును గలుగజేసినందులకు నీలు ప్రభువులకంతయు కృతజ్ఞుడనని ఆలివియరు ప్రభువు తెలియజేసెను.

కర్జన్ ప్రభువు

ఆలివియరు ప్రభువు యుపన్యాసమును రేపాయన చదివిన కొంత ఆయన గర్వపడవలసివచ్చినది లేదు. విషయము బాగులేదు. ఆలివియరుగారు జేసినపని గృహస్థులకు ఒకరికొకరు ఉత్తరప్రభుత్వములను వ్రాసికొనుటగాదు ఇండియా మంత్రిని భారతదేశ అతివాదరాజకీయ వేత్తలను జరిగిన ఉత్తరప్రభుత్వము లివి. ఆలివియరు ప్రభువు వేదాంత ప్రభుత్వములను ప్రకటింపగోరుచో ముక్కునూ పొని నెమ్మదిగా తనగడలో జేయవలెనుగాని ప్రపంచ మంతటను ప్రకటింపబడిన ఉత్తరములద్వారా చేయురాదని కర్జన్ ప్రభువు ఆలివియరు ప్రభువును హితవిష్టగను.

తీర్మానము సుపసంహరించుకొనిరి

కర్జన్ మంత్రవర్గము

ముక్కుగారే మరల చాన్సిలరు

బెర్లిన్, జూలై 4 - హైదరాబాద్ గారే మరల చాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి. టి. జీ. నామా బెట్టుచున్న మంత్రులలో వారి పదమలయుండు భాగము వారిది.

పెంచిమంత్రివర్గము

హెయిట్యుగారి కార్యకర్తలు

లండన్, జూన్ 2.—తక్షణము 'డిక్రిలాస్' కాసనములు ఆపుకేయబడును. సాయింకేరప్రభుత్వ మంగీకరించిన అగ్ని పుల్లపరిశ్రమ నాపక వరల స్థాపించెదరు. కేరెక్టోహాలు వైనికసేవను తప్పించుననవారు తప్ప ఇతరులు గుమింపబడుదురు.

పోపు దగ్గరనున్న రాయబారిని తొలగించెదరు. మత సభలకు సంబంధించిన కాసనమును ఎత్తివేసెదరు. రక్షకపని ఏమి లేదు ప్రజలను ఏర్పాటుకేసి వైనికులను రక్షించెదరు. జాతీయమితి బలమును, కార్యక్రమమును బలపరచెదరు. హేగు ట్రిబ్యూనులు, అంతర్జాతీయ కార్యాలయమునుగూడ బలపరచెదరు. రషియాతో మామూలుగ సంబంధమును ప్రారంభించెదరు. దాస్ నివేదికమును ఎత్తివరతులు లేకనే అంగీకరించెదరు. రూరవిధానమున జేయబడిన కట్టుదిట్టములను అపలు జరిపినగాని, అంతర్జాతీయపాలనమును ప్రవేశపెట్టినగాని ప్రస్తుతము రూరను భారీజేయుట సాధ్యమని హెయిట్యుగారు జెప్పుచున్నారు.

స్త్రీలకు నియోజకాధికారము

స్త్రీలకు 21 ఏండ్ల పూర్వము వారికి నియోజకాధికారము నీయుటకు స్థాయిసంఘమువారు (కామన్సుస్) నిశ్చయించిరి. కార్మికసభ్యుడు విలియం ఆడంకేగారు ప్రవేశపెట్టిన పీఠిలు ఎమెంటుమెంటుచట్టమును ఆలోచించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు 21 ఏండ్లన్నవో టీటునీయు అధికారము నీయుగోరుచున్నారు. ఏమయిన లోపములున్న సవరించుటకు ఈ చట్టమును జాగ్రత్తగ పరిశీలించవలె నని ఆగ్గరు హెండర్సన్ గారు స్థాయిసంఘమువారికి జెప్పిరి.

లీకమిషనునివేదికము

త్వరలో అమలులోబెట్టవలెను

ఈసమావేశములో అసెంబ్లీవారు ఒకమిషనుగూర్చి ఆలోచించుట కవకాశము కల్పించరా యని ప్రభువులసభలో పీలు ప్రభు ఎదుగ లీకమిషనుగూర్చి రీడింగప్రభువు సాధ్యమయినంతత్వరలో అసెంబ్లీవారు తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయునట్లు చేయవలసిన పనినంతను జేయుననియు ఈవిషయమై జరుగుగగ ఆలోచించవలసిన రీడింగప్రభువుతో జెప్పెదననియు ఆలివియరుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

సింగపూరు నౌకాశయము

నిమిత్తము సమకూర్చబడిన సరకుల నన్నిటికీ విటిఫు ప్రభుత్వమువారు విక్రయించెదరట.

రోడ్డువైరిక కేంద్రీకరణము

తురుమ్కలకిలవరము

ఇటలీతో యుద్ధము గలుగునా?

లండన్, జూన్ 3.—రాత్రి 11-35 ఒకసంక మసోలు రాయబారులు, చెడనుండుట ఈసమయముననే ఇటలీసేనలు హోడిషియాలో కేంద్రీకరణమునకుతురుమ్కలకు కలవరమును గలుగజేయుచున్నది. అంగోరాకు తొందరగ ముగ్గువైరిక హోగి ఏగేను. అంగోరాసభను సమావేశము జేయనున్నారని తోచుచున్నది. ఇటలీతో తర్కిక యుద్ధము రావచ్చునని ఆపుడే వార్తాపత్రికలు చుప్పించుచున్నవి. ప్రభుత్వమునా రీపబ్లికనులు ఎటులు తటస్థించినది తెలియజేయవలె ననుచున్నారు. అంగోరాప్రభుత్వమునా రీకోర్సును సరవేర్చుట కష్టము. ఇంతాజేసి ఇదంతయు ఉత్త అవాది యగనని అంగోరావారి యభిప్రాయము.

ప్రెంచి వైమానికము కొరియాకేరెను.

రైసుసమస్య

ఆర్కినపులు నివేదికమును ఒప్పుకొన్న నే రైసుప్రదేశమును రక్షించుటకు వీలగునని ద్వార పూర్వమగురు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషుగృహనిర్మాణ విధానము

సృభుత్వవిధాన నిర్వచనము

లండన్, జూన్ 3.—ప్రభుత్వమువారు 250,000 ఇంజను 15 ఏండ్లలోపుగ నిర్మించెదరు. 1925 లో 90000 ఇంజనుతో ప్రారంభించెదరు. 1934 లో 225000 ఇంజను పూర్తిజేసెదరు. 1924 జనవరిలో నున్న గరలప్రకారము ఇటీకలను విక్రయించెదరు. లాభము తీయకుండ కాసనము. కేయబడును 40 ఏండ్లవరకు సాలుకు 9 పోనులుచొప్పున ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేసెదరు కొన్ని సంవత్సరముల కొకసారి పరిశీలనలుబట్టి ప్రభుత్వసహాయమునుగూర్చి ఆలోచించెదరు.

సామాజ్యమందున్న లోహసంపదను ఇభివృద్ధిజేయుటకు లోహసభను సమావేశముజే సెదరు. ఇదివెంట్లలో జరుగను.

వియన్నా దురంతము

హంతకుడు హంగరీవార్సులను కాల్చినట్లు ఒప్పుకొనెను ప్రజల దౌర్భాగ్యమునకు చాన్సిలరు త్తిరవాది యగుటచే కాల్చిననెను. తనతో ఎవరును జేరలేదనెను. తాను సాంఘిక ప్రజాస్వామ్యసంఘమునకు జెందిన వాడనని అంగీకరించెనాని చాలకాలమై రాచకీయప్రచలనము మానుకొంటిననెను. చాన్సిలరుకు వెమ్యుడిగ నున్నది బ్రతుకవచ్చును.

భారతదేశ తేయాకు పరిశ్రమ

అనుమతిముగ నున్నది. 4 శేండ్లకింద గలిగిన చెడ్డకాలము మరల రావచ్చునట్లు. అందుచే జాగ్రత్తపడవలెననుచున్నారు. పూర్వముకంటె ఇప్పుడు ఇండియాలో రాచకీయ పరిశీలులు ప్రజలవైఖరి బాగుగ నున్నది. స్పీకరుగ నున్నది. కార్మికప్రభుత్వమువారు తేయాకు పన్నును తగ్గించి తేయాకు పరిశ్రమకు సహాయము జేసిననియు రషియా ఇండియా తేయాకును చాలవిస్తారముగ గోరుచున్న దనియు ఆలివియరుప్రభువు తెలియజేసెను.

ప్రభుత్వవసాయవేతనముల చట్టమును కామన్సుస్సభ వారు రెండవసారి ఆమోదించిరి.

మ్యాండ్లటు అనగము

మెససామెయిలో మ్యాండ్లటుపద్ధతి ఫలించదనియు మ్యాండ్లటుపద్ధతి విస్తరించదనియు, తగ్గననియు చాలవరకు ఏదోమార్పుగ నుండుననియు మిల్లరుప్రభువు తెలియజేసెను.

భారతదేశము - హెమామరూలు

లండన్, జూన్ 1 ఉదయం 5.15—ఇండియాకు హెమామరూలు ఒకసంవత్సరములో వచ్చునని గాంధీగారు ఆసించిరి. నేను అట్లు కాలనిర్ణయమును గావించను. ఇండియాకు హెమామరూలైన రావలెను, లేదా విప్లవమైన జరగవలెనని బిసెంటు గారు రిసిరి.

కార్మిక ప్రభుత్వముపడిపోవును

సృభుత్వవిదేశాంగవిధానము

పోకానన్ బీగారి యభిప్రాయము

లండన్, జూన్ 4.—ఉదయం 12.30 ఈసంవత్సరము మద్యనాల్లగారి ప్రభుత్వము పోకలెను. తప్పదు, కాని కొన్నిన్నికలవలన ప్రాతఃఫలితములే సమకూరును. పార్లమెన్టు ఫలితములే గలుగును. ఇంగ్లండులో కార్మికప్రభుత్వము ఎంతకాల ముండునని జయర్నేలుడి ఇటాలియాపత్రిక విలేఖరితో పోకానన్ బీగారు తెలియజేసిరి.

విదేశాంగవిషయములు

కన్నుముట్టుకొనకు నామాలకాకి రును రోజులు పోయినవిని పోకానన్ బీగారు విదేశాంగవిషయమును గూర్చిజెప్పెరట. అన్ని దేశములకు తమకష్టమైన ప్రభుత్వమును అవలంబించుటకు కార్మికప్రభుత్వమునా రంగీకరించెదరు. అందుచేతనే సీనియరు మసోలిగారివలె మేముగూడ రషియాప్రభుత్వమును గుర్తించితిమనిరి.

ఇటలీపట్ల అర్థింతమైతిని పోకానన్ గారుగూపిరి ఇటలీపట్ల మాభావము పూర్వము వలెనే మైత్రిగ నున్నదనిరి. దీనిని ఇటలీవారు తెలిసికొనవలెనని కోరుచున్నార మనిరి.

పతావరణస్థితి

1924 సం॥ జూలై 5-వ తేదీ గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అర్భివృద్ధి	గత 24 గంటలలో అర్భివృద్ధి	గత 24 గంటలలో మృత్యు	జూన్ 1-న రోగిసంఖ్య	జూన్ 1-న రోగిసంఖ్య
గోపాలపురం	92.7	8.2	...	0	44.56
విశాఖపట్టణము	10.4	86.0	...	0	37.09
కాకినాడ	10.4	83.1	...	0.14	39.09
మచిలీపట్టణము	112.2	86.4	...	0	41.59
కర్నూలు	1.4	88.8	...	0	26.01
బళ్లారి	99.3	77.7	...	0.25	20.51
కడప	104.6	84.7	...	0.04	31.28
నెల్లూరు	106.3	86.1	...	0	37.98
మద్రాసు	103.8	83.0	...	0	50.74
కడలూరు	97.6	81.2	...	0	52.94
సేలము	90.5	72.9	...	0	39.80
కోయంబతూరు	76.7	66.8	2.26	2.72	22.29
తిరుచనాపల్లి	94.8	78.8	...	0	38.18
జాగపట్టణము	98.1	79.7	...	0	54.98
మధుర	91.1	72.8	0.12	0.12	38.58
పాంబుక్	93.0	81.2	...	0	37.00
తిరునల్వేలి	0.15	0.15	28.34
తిరుచేండూరు	80.0	71.8	2.80	3.19	64.51
కొచ్చిన్	114.51
కాలికట్టు	117.16
మంగళూరు	125.68
రెంగునూరు	85.1	68.1	0	1.16	28.37
మెల్ కార	70.8	61.0	1.76	3.14	125.46
కొడైకనల్	51.2	51.8	1.04	1.28	62.18

సర్కారులు:—ఆకసము కొంచెము మేఘావృతంబై యున్నది. కాకినాడలో ఆర్ద్రత తక్కువ. మచిలీపట్టణములో గూడ చాల తక్కువ. పగటివేడిమి 8.4 నుండి 12.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో 5.5 మచిలీపట్టణములో 4.5 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

దక్కణ:—ఆకసము మేఘావృతంబై యున్నది. కర్నూలులో ఆర్ద్రత తక్కువ. ఇచట రాత్రివేడిమి 5.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఇచట పగటివేడిమి కడపలో రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—ఆకసము కొంచెము మేఘాచ్ఛాదితమై యున్నది. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. మద్రాసులో పగటివేడిమి నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 8.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 2.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాజ్య,

పతావరణప్రకటన.

పోర్చుగీసు వైమానికము

కలకత్తానుండి ఆక్యాబు పోవుట

కలకత్తా జూన్ 4:—కెప్టెన్ బ్రిటో పెయిను రెఫ్ టి సెంటు కలకత్తానుండి నేటియందం 5-10 నిమిషములకు ఆక్యాబుకు బయలుదేరిరి. కలకత్తాలో నున్న పోర్చుగీసు వైమానికము యిండి పోర్చుగీసు జాతివారకు సుకైహునికు లకు పీడ్కోలు నిచ్చుటకు వచ్చియుండిరి. వీరు గాన్వియా యను తమ మెకానిక్కు వచ్చువరకు ఆక్యాబులో నుండురు. ఈ మెకానిక్కు కలకత్తానుండి ఆక్యాబు పోవుటకే నేటి యందంబడి రైలుబండి పెక్కి చిట్టగాంగుకు పోయెను. కెప్టెన్ పెయిను ఆక్యాబునుండి హెకాయాకు ఏరాది పోక రెన్ నిశ్చయించుకొన లేదు. ఆయన రెండునాలో దిగుదడలేక నరాది బ్యాంకాకు పోవునది ఆక్యాబునుండి బయలుదేరు నప్పటి వరకు పతావరణస్థితియనును. (ఆ 12/1)

సాతిండియన్ రైల్వేస్

ప్రపంచములో తాత్విక సంఘమువారి వలన
సమైజ్యముగ లేదు

లోక్ సూపర్మెంటుగారి నోటీసు

పొడవూరు, జూను 4:— జిల్లా లాక్లో నూపర్నంటు
రైవాట్టిగారి వ్రాటతో నన్న యాదిగురనోటిను కనివాం
ఉండు ముఖ్యప్రదేశములలో అంటించబడెను:— మంగళ
వారము జూను 13 తేదిన 12 గంటలకు మైడ్లదగ్గలకు వచ్చి
తెలియకేసికోనినయెడల ప్రస్తుతము కనిలోనికి రాకపోయిన
కా గంధకును బెకరింపబడినందున పనిలోనికి రాలేదని నేను
నమ్మెదను. కాని నిన్నటిదినమున రాకపోవుట మౌరము నెలవు
నిలబెత్తుటకైన తగురీతిగా పరిగణింపబడును.

[illegible]

తెలియదుట కల్లున నావుననివాండు నాడ కని నానికే
రాత్రుని నేను నమ్ముచున్నాను; నావున తగినంత మంది
పనిలో ప్రజేకంపునలచికాని నాను నమ్మకమున నమావారము
తెలియజేసియుండట నావులను తిరిగి తెలుచుటకు సంసిద్ధుడను
గా నున్నాని యందుమాలమను తెలియజేయుచున్నది.

కావున చక్కపాపులో పని మానివేయుట కార్మిక సంఘమువారివలన జరిగినది కాదని కవబడుచున్నది. ఈసంఘము వారు జిద్దర్లును, డివాన్లును కనిపించి తొలగించిరి. సంఘముపని కన్నియవను మే, స్త్రీ సహాయమున ఆనరి స్పెక్టరీ షేక్ సర్కిగల ఆరు బాగుడనవానిచే నడుపుచున్నది.

ఆంధ్రోయి-దీయను పైరు మనులు పనిచేయుచున్నారు
 ప్యాసెరిక గుడ్డు రైలుబండ్లవీయను ఆంధ్రోయిండి
 యను బాగునివారిచే నకుపబడుచున్నవి.

తెలుగునాటవర్ణనండి ఏజెంటు బి. సి. స్కాట్టు,
రైల్వేపోలీసు, సి. ఐ. డి. డి. హ్యూటీ యిచ్చుకర జవరత్తిపా
స్థానం రైల్వేపోలీసు నూపర్నంటు ఇ. బి. తాలూకా, తాళా
నూపర్నంటు యాక్ట్. యాక్ట్. ట్రేడ్ గార్డు సే దుడుడు మెట్టు
పాశయం ముయిలులో యిచ్చుకర నర్సిరి.

జిల్లా లోకొనూర్ పైంటు రై వాట్సు గారితో కూడ
ఉద్యోగస్థులందఱును స్కూలు గారిని తినికొనిరి మఱుమ
ప్రశ్న మాయముగా కొమ్ము చేసెదటను. నెలవునండి రావల
సిన మహమ్మద్ మరాఠును కన్నయభువను శేను పిచ్చిరి.
వారి పోరుమనువారు నచ్చిపట్టు లోకొజిల్లా నూర్ పైంటుకు తెలి
యజేసెను. వా రెద్దరును కైల్వే పోలీసు ప్రేమనుకు తిసికొనిపోయిరి
ఉద్యోగస్థులు వారిని తిసికొనుటకు వీలగునట్లుగా ప్రేమనులోనే
యొంచుచుడిరి. తరువాతి వారొద్ద రెద్దిరెద్దరుండి తాలాకుగారు
ప్రేమమెంటును తిసికొనిరట. నెలదెబ్బయిన బొగ్గుదొడ్డి
యొరు మపుటను పోలీసువారియజులకంద నున్నది. (ఆ. (పె)

५००

లోకా స్థాపన మేను పకటన

సమ్మోదారులు కష్టములు చెప్పకొనకుండు మాను
కొనుటచే 7 గంటలలోగా చేరకున్న పనినుండి
జైలగింపబడుదురు

సేభా, జూను రి:— నిన్నటి దినమున సౌరిండియన్
రైల్వేలో కో జిల్లా మాకర్నూరులు ప్యావెంజరు బండిలో ఇ
చ్చుకోకత్తి లోడ్, ఫోరునుతో మాట్లాడెను. నిన్న ఉద
యం 10 గంటలకు సౌరిండియన్ రైల్వేయేజెంటు చెప్పియు
న్నందున లోకో ఫోరుమాను సమ్మేదారులకు శ్రీశ్రీది (కళ
కును పంపెను:—

పొడవూరు నేలయలలో పావులలో పనిచేయువారను
 స్త్రీయలలో పనిచేయువారను భౌక్రింద బ్రాహ్మణసేవకారికి తె
 లియజేయబడంద, తమ కష్టయలను గురించి చెప్పుకొనబడంద పని
 నిచాలిండుకొనిరి. కావునను, జిల్లా లోకో నూకర్నంబు పని

లో చేరుదని అనుగగా అట్లు చేయటం నిరాకరించిరి. కావునను, చట్టములకు భిన్నముగా ప్రకరించినందున వారు పనినుండి తొలగింపబడుదు రని యిందుమూలమున తెలియజేయడమైనది. 4-6-1924 తేదీన 7 గంటలలోగా పనిలోని కేరైలే రాజ్ వారందరికిని ఇది అనువర్తించును. ఈపోటీను నమ్మేవారుల లో అందరికిని పంపబడెను.

లోకొఘోరుమాను వానిని పనిలో చేర్చుకొనుటకు
 పీలులేదని మేజిస్ట్రేటుతో చెప్పట

పైరుమానులును ప్రిట్టరులును పనిలో చేరుటలేదు

నిన్న సాయంత్రమున పోలీసు యిన్స్పెక్టరుతోను ఒక
సాక్షింబుతోను కలిసి లోకముననే
నగరమేజిస్ట్రేటు ప్రభువును కలవచ్చి లోకావేక్షకు
దండము కంపెనీవారి యిరెండు కార్యాలయముల దండము
పొయిను. వీరిందను లోకావేక్షకునతో మాట్లాడి. లోకా
వేక్షకునను 7 గంటల కాలమున గడవిపోయినది గావున వారిని
వదిలొచ్చేమన జాలననియును, ఏజంబుగారి యంత్రపురులను
తెచ్చేమును కట్టివేయబడి యున్నదినియు చెప్పెను. అదియు
గా ఏజంబు కచ్చిన త. తినినూది జూపెను. పైరుమానులను
కాగ్రేజి ఫిలిరులను ఇంకను వదిలొచ్చవేళింపలేదు.

సమ్మోదారులు అనుభవింపవలసినదే నని లోకో
సూపర్వైంటు చెప్పుచున్నాడు

సమ్యక్దారులు ఏమిచేయవలసినది నిర్ధారణచేయుటకు ఒక సభను ఏర్పాటుజేసిరి. అచ్చటి సమ్యక్దారులు తమ స్వేచ్ఛాను సూచించు తమతో చెప్పుకొనలేనియు, కొన్ని కష్టములున్నను అవి ఏదంటుతో చెప్పుకొనవలెననియు, వారు కారణలేకుండ సమ్యక్జురీ గాను అనుభవింపవలసినజే యనియును లోకోజ్ఞిల్లా నూపర్మెంటు చెప్పెను. లోకోజ్ఞిల్లా నూపర్మెంటు చట్టనే యున్నాడు. ఈదివఱు రెయు నిచ్చటనే యుండును.

పే.కో.ప.రారు కన్నీయప్పనుల విచారణ
రైల్వేపోలీ సబ్ యుస్ సైక్టరు పెరాభన్ గారి
ప్రమాణపత్రిక

కోయిలత్తూరు, జూన్ 4:— గ్రీకుగారి యెరుట విచారంపడుటకు పోదనూరు ౫ రోడ్లకుంపు కార్యదర్శి కెన్సియర్స్ మేకు మరణలు (మెడుమీస్ట్రీ) బొంబువనినాడు) తినికొరబడిరి. దెల్మూట్రీ మేమీస్ట్రీలు మొదటిమూరారంపురిమను తిలకించి రైల్వేలోను నయియనమెక్కురు పిరభన్ గారి ప్రమాణపత్రికను రికార్డుచేసెను. అందులో ఈవిధముగా చెప్పబడియుండెను:—

పొడినూచులై శ్రేష్ఠనివాంఛ సమైక్యముకటి బిగెను.
 ఈయద్దరు మనఃస్థులను దానికి మాఖ్యకారకులు. రిమలచేరని
 మనఃస్థులతో పీరు బోక్యము కలిపించుకొను చున్నారని చె
 ప్పటట సాక్ష్య మున్నది. వీరిని కైదులలో నుంచకపోయినయె
 డల తప్పు కానికి భంగము కలుగును.

కనియ్యము సాక్షిని క్రాసుకున్న చేయదలంచెను. కాని దానికనుమతి యాయబడలేదు. పూచీకత్తు లిచ్చువారలైన నున్నారాని అడుగుబడిగా ఇద్దరును అమనుష్యులు రావలె నని చెప్పిరి. తరువాత డిప్యూటీ, మేజస్ట్రేటు వారిస్థితినిగూర్చి ప్రశ్నించెను. పేతువరారు తమ ప్రావిడెంటు ఫండులో రు. 200/- ఉన్నదని చెప్పెను. కనియ్యముకు రు. 1000/- ఉన్నది. మేజస్ట్రేటు ఇందుకు సాక్ష్యమును కోరగా సాక్ష్యము కనబడలేదు. ఇద్దరును మూడుదినములు కైదులో నుంచబడిరి.

(3. 1. 2)

నేడు వ్యవహారము పరిష్కారము కావచ్చును
 ప్రేమను ప్రదేశమును తొలగిపెట్టును పోలీసుచే రింకను
 రక్షించు చున్నారు. వ్యవహారముల ననుసరించు చున్నారు. వ్యవ
 హారముల ననుసరించుచు పరిష్కరించుటకు ప్రేమనీ స- మేజ
 స్త్రీయై కార్మికులతో మాట్లాడ దలంచియున్నాడు. నమ్మి
 దారులు తమ తిరిపున తొల- నూకర్పించుటతో మాట్లాడు
 తుట ఒక కక్షిణముగాని మరియొక బంటిచేరిని గాని ఏర్పా
 డుచేయుటలే నని లెలంచుచున్నారు. నేడు వ్యవహారములు పరి
 ష్కారము కావచ్చును.

పంజాబునుండి మనుష్యులను తెప్పించెదమని
అధికారులు చెప్పుచున్నారు

తమ కీమతుఁడు యిక్కడ లేదనియు శంకాబునుండియును
 తిరిగి హిందూస్థానమునకుఁ బరితర (ప్రత్యేకమునుండియును
 మనుష్యులను తెప్పించెద మనియును అధికారము చెప్పచున్నా
 రు. పరిస్థితులు కొంతనుమాగా నున్నవి. గూఢ్యబండ్లతో
 సహా రైలుబండ్లు నడచుచున్నవి. సేలమునకు నామకల్యాణా
 మోటారులమీద ప్రయాణికులు విశేషముగా వచ్చుచున్నారు.
 పట్టమయ్యేప దార్థముల పార్శ్వము మోటారు బస్సులతో పంప
 బడుచున్నవి. (అ. కె.)

తీరువాంకూరు శాసన సర

ప్రభుత్వ కార్యక్రమము

తీరునవంపుపురం, జూను 4. — తీరువాంకూరు శాసన
సభ దివానుగారి అధ్యక్షతననేడు 11.30 గంటలకు సమావేశ
మయ్యిన, అసభికారులు కొంతసన్న జేసినపిమ్మ విన్యాశాలుము
న్నగువానికి 80518 రూపాయలు షిప్మెంటరీగ్రాండ్ లంగీక
రింపబడెను. ఏదీన్నూసమమల నిబంధనలసవరణ బిల్లు, తిరు
వాంకూరు సెలారీ బిల్లు, రిఫర్మేటరీనూక్రబిల్లు, మోకోర్టు
నిబంధనల సవరణ బిల్లు, ఏదీన్నూములా సవరణ బిల్లు లన్నియు
తుదకు అంగీకరింపబడెను. తీరువాంకూరుగనులు, లోహములకు
సంబంధించినబిల్లును చిట్టలనిబంధనల సవరణ బిల్లు ప్రవేశపెట్టుట
కి మునుపటి యీయబడెను నేటితో ప్రభుత్వకార్యక్రమము ము
గిసెను. చురల శాసనసభ తరవాతయు సమావేశమగును. అప్పుడు
అసభికారసంఘము కార్యక్రమము నిర్వహింపబడును.

(ॐ ॐ)

హిందూమతసంరక్షణ

కాన్స్టేబుల్ (బి) శంకరా చామ్యలవారి

ఉపన్యాసము

పూనా, జూను 4 — “వంశోపన్యాసావళి” సందర్భమున కార్చేర్ల పీఠ శ్రీశంకరాచార్య బ్రహ్మశ్రీ ముర్తోతిగారు హిందూమతసంరక్షణమును గూర్చి ఉపన్యాసమును గావించిరి. ఇప్పుడున్న భావసంక్లెష్టములన యీరక్షణవిషయమును గూర్చి వర్ణించు నవసరము గల్గెను. ‘అన్యమతసహనము’ అనునది చాల వరకు పోయెను. అన్ని మతములను మంచివని హిందువులమత మగు నెడల యితరమతములలోనికి మారి మోక్షము నేల బొందరాదని గూడనందుడు. అన్ని మతములను మంచివని హిందువులు తలంచుమాట నిజమేగా’ యెవో ఒకమతమునంగీకరించిన నానికే అట్లుండునని ఆయన చెప్పెను. హిందూమత మొక్కటే మోక్షము నిచ్చుననియు అందుచేత అది ప్రపంచమునందు విస్తరింపవలెననియు యెప్పుడును అభిప్రాయపడలేదు. ఆయన హిందూమతాధిక్యమును దెలిపి చెట్టును నీళ్లుపోసి పెంచినట్లే దీనిన రక్షింపవలెనని కోరిరి. అందును హిందూసభలో జేరి శ్రేయ నూత్రముపై ‘సంగతాత్’ ఉద్వేగమును నడుపవలసినదగ ఆయన విన్నవించెను. (అ.ప్రెస్)

చాబరు అకాలీ కుట్ర కేసు విచారణ

పబ్లిక్స్ పాసిక్వూటరు నివేదనము

లాహోరు, జూను 4:—బాబరు అకాలీ కుట్రకేసు
కేంద్రబుజాయిలలో లాహోరు సెషన్సు జడ్జి మాఫ్ గారిచే
సేదు విచారణ ప్రారంభింప బడెను. పట్టికు ప్రాసిక్యూటరు
డి. బి. పిండి దానుగారు ప్రథమమున కేసు విషయములను
ముఖ్యముగా వానిని నివేదింప ప్రారంభించిరి. బాబరు అకాలీలు
బహిరంగ హత్యలు దొంగతనములు జేయుచు విప్లవమునకు
బయలుదేరిన పట్టికు ప్రాసిక్యూటరు జెప్పెను. వారు బహిరంగ
ముగ దౌర్జన్యమును బోధించుచు రాజభక్తులు వారిచేతులలో
దక్కుదని చెప్పించుండిరి. వా రిఘోరఘాతుక ప్రచారమును
తుపాకులు బొంబులు మున్నగు భయంకరసాధనముల సహాయ
ముతో జేసిరి. ఈ కేసును 50 మంది సాక్షులతోను అన్ని
డాక్యుమెంటులతోను ధ్రువపరిచెదనని ఆయనచెప్పెను. ముద్ద
యిలకు న్యాయము జేయుటకై ఫిర్యాదీతరపు సాక్ష్యము
పోలీసు లిట్టిచేత బలవంతముగ తచ్చినదనకుండను ముద్దా
యిలు మేజస్ట్రేటును క్రాసుపరీక్షజేయుట కవకాశ మీయ
లేదనకుండను సెషన్సులో కమిటుజేసిన మేజస్ట్రేటును సాక్ష్య
మిచ్చుటకు ఫిర్యాదీతరపువారు పిలచిరి. కమిటుజేసిన మేజ
స్ట్రేటు, చచ్చినతరువాత పరీక్షజేసిన వైద్యుల సాక్ష్యమును
రికార్డు చేసినదానిని కోర్టులో జదివిరి. కోర్టువారు రేపటికే
వాయిదావేసి లేచిరి.

ఈ కేసు మూడు నెలలు జరుగుననియు కోజును విచారించబడుననియు దెలియచున్నది. ఈ కేసులో 21 మంది అప్రమరులు గలరు. వీరిల ప్లేటు మెంటులు రేపటినుండియు దీసి కొనబడును. పోస్టుమార్టం పరీక్ష జేసిన హోషియారుపూరు సివిలు సర్జను డాక్టరు చివ్కలాల గారు కోర్టులో సాక్ష్యముచ్చుటకు పూర్వము చనిపోవుటచేత ఆయన సాక్ష్యము సరియైనదిగాదని తోసివేయబడెను.

గుంటూరుజిల్లా ఖర్చు బోర్డు

1924 సం 12 శతాబ్దము మొదలు 9-1 నాటికి
ఏప్రిలు 30 తేదీ వరకు జమ అయ్యే లెక్క

జమ		
1 ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్యాంకు	7500	0 0
2 గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము	2482	6 0
	9982	6 0
3 భారతము (హాండ్ల పద్ధతి)	1490	0 0
4 ఇతరులకు జమ అయ్యేది:-	2091	14 5
5 అమృతం		
ఖర్చునైనప్పుడు (నగదు అమృతం)	2145	15 9
హాండ్లకు అమృతం	12620	12 6
ఏకములు	248	4 6
నూలు	220	6 3
టోపీలు	29	6 0
జెండాలు	8	11 0
	17273	8 0
	29897	12 5

ఖర్చు		
ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్యాంకు ఖర్చు	500	0 0
వస్త్రముల కొనుగోలు	168	8 6 8
ఏకములు	277	14 6
నూలు	258	12 3
పత్తినిజలు	11	14 9
దూది	465	5 9
గాంధీటోపీలు	84	3 9
జెండాలు	88	11 9
	17893	5 3

ఆదాయము		
ఆదాయము	582	4 11
అడ్డకర	885	13 0
హాండ్లకు కొనుగోలు	240	6 0
హాండ్లకు ఇచ్చిన వస్త్రముల బాకీలు	6284	13 4
వస్త్రముల కొనుగోలు నిమిత్తం యిచ్చిన ఆదాయములు	897	8 11
దూదియేమిట అడ్డము	1454	6 4
నూలునడికించుమిత్తం యిచ్చిన యేములు	69	12 6
ఇతరులకు రావలసిన బాకీలు	711	2 0
గుజరాతు పొందిన వి. పి. నిల్వ	201	15 0
ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్యాంకు వడ్డ	162	7 6
నగదు చిరానిల్వ	408	2 8
	555	10 2
	29899	12 5

ఇటీకాల సూర్యనారాయణ

మద్ది వెంకటరంగయ్య

కార్యదర్శులు

4-1-24 నుండి 30-4-24 వరకు గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క ఆదాయవ్యయపట్టిక

వ్యయము		
స్టేషనరీ	72	12.0
హాండ్ల తంబివార్లు	201	0.0
శ్రీమద్విల్లభులు	40	12.6
ప్రచారఖర్చులు	207	4.3

ప్రచారక శీతములు		
ఖర్చు ప్రచారపుఖర్చులు	57	0.0
జాబ్బులు	15	1.0
మోటారుఖర్చులు	428	11.6
పెన్సిల్లు	181	0.6
మోటార్ ఆయిల్	82	8.0
వారాహానిలు	18	8.0
ఆక్సుజీతములు	370	7.0
ఆక్సుజీత	60	0.0
గాంధీసంతకము	98	14.1
అమృతములు	281	7.9
రాటుములమరమ్మతు	0	2.0
తాలూకాదారుల వద్ద నిల్వ	551	0.2
ప్రచారములకు అడ్డములు	84	0.4
ఇతరులకు రావలసిన బాకీలు	2333	4.0
గతసం॥ ప్రత్యేక నిధుల నిల్వలు	282	8.0
సహాయములు	697	10.3
గతసంవత్సరము ఖర్చు స్థానము	227	1.4
మోటారుకారు	2801	6.0
"అమృత" గ్రంథములు	33	2.0
వేదకాలనిర్ణయ గ్రంథములు	44	0.0
భాషానా ఇనుపపెట్టె	116	0.0
గుంటూరుజిల్లా ఖర్చు బోర్డుకు పెట్టుబడి	2482	6.0
	4976	14.0

జిల్లా ప్రత్యేక నిధి		
కానినాథుని నాగేశ్వరరావుగారికి పంపిన గాంధీ పూజానిధి	1651	12.0
స గదు నిల్వ		
గుంటూరుజిల్లా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకులో	475	0.0
చిరానిల	198	8.5
	15291	11.5

ఆదాయము		
గతసంవత్సరపు నిల్వ	117	2 11
పాతలెక్క బాపతు అడ్డము మొత్తం	9308	2 4
బాకీలు వసూలు అగైరా	837	11 1
తిలకు స్వరాజ్యనిధి	600	0 0
మోటారుఖర్చు		
జాతీయ పాఠశాలల పతనీయ గ్రంథములు (వ్రాయుటకు ప్రత్యేక నిధి)	560	0 0
దేశారాధక బృందమునకు రాష్ట్ర సంఘమునుండి విరాళము	1140	0 0
గాంధీపూజానిధి	1686	4 4
పల్నాడుగోనిధి	90	0 0
ఇతరులకు యివ్వలసిన బాకీలు	223	1 5
ప్రచారములకు యివ్వలసిన బాకీలు	507	4 4
చిల్లరవసూలు	0	12 0
ఇతరవసూలు		
స్వరాజ్యపతకములు	1	14 0
కోసంకి జానకీరామయ్యగారు	1	0 0
ప్రభు విశ్వనాథంగారు	0	8 0
అనంతపురం టౌనునివాసానికి	2	0 0
గ్రామసంఘములు	765	15 0
	1529	11 5

వడ్డముడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు,
14.5.24 జిల్లాసంఘకార్యదర్శి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క
4-1-1924 మొదలు 31-3-24 వరకు

జమ ఖర్చు లెక్క		
గత సంవత్సరపు నిల్వ	117	2.11
ఇతరులకు యివ్వలసిన బాకీలు	786	0.8
పాతలెక్క బాపతు (1923సం॥) అడ్డము మొత్తం	9115	0.4
బాకీవసూలు, తిలక నిధివసూలు మొత్తం	290	8.7
తిలక స్వరాజ్యనిధి	290	8.7
మోటారుఖర్చు	600	0.0
జాతీయవిద్యా పతనీయ గ్రంథముల నిధి	500	0.0
దేశారాధకబృందమునకు రాష్ట్రసంఘ విరాళము	800	0.0
అనంతపురం టౌనునివాసానికి	2	0.0

గ్రామసంఘ దుకుములు		
గాంధీ పూజానిధి	852	9.8
చిల్లర వసూలు	0	12.0

ఖర్చు		
ప్రచారక శీతములు, ఖర్చులు, మోటారు ఖర్చులు	18,197	15.2
ఆఫీసుశీతములు చగ్గెరా మొత్తం	2978	10-10
తాలూకాదారుల వద్ద నిల్వపెట్టు	868	10 3
ప్రచారములకు అడ్డములు	42	5.9
ఇతరులకు రావలసిన బాకీలు	2365	15.0
గత సం॥ ప్రత్యేక నిధుల నిల్వలు	282	8.0
సహాయములు		
గతసం॥ ఖర్చు స్థానము	227	1.4
ఆదాయము		
మోటారుఖర్చు	2801	6.0
"అమృత" గ్రంథములు	34	1.0
"వేదకాల నిర్ణయము" గ్రంథములు	46	0.0
గుంటూరుజిల్లా ఖర్చు బోర్డుకు పెట్టుబడి	2484	1 0
జిల్లా ప్రత్యేక నిధి ఖర్చు	180	0.0
చన్నపల్లెం పంపిన గాంధీపూజానిధి	246	10.0
నిల్వపెట్టు (బ్యాంకులోనున్న మొత్తమునకు)	1096	8 9
	18197	15.2

గుంటూరు } వడ్డముడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు,
27.4.24 } కార్యదర్శి.

జగన్మోహన్ వార్తలు

ఈసంవత్సర మిచ్చు వేడిగాములు చాలజాగ్రత్తగా నున్నవి. నిన్న మొన్న తుప్పెర వర్షమువారము పడ్డది. కాని పడమర వర్షములేదు. తిరిగివెళ్ళుట అధికముగా నున్నది. పశువులకు మేతనీళ్ళకు చాలయిబ్బందిగా యున్నది. మా నందిగామ తాలూకాలో కొన్ని గ్రామములు కూడ అన్నిచోట్రువ కర్షితమైనవి.

కాంగ్రెసుసంఘము
ఇచ్చు ఒక కాంగ్రెసు సంఘముచిరకాలమునుంచి పని జరుగుచుండెనని ఎల్లరకును విశేషమే. ఈసంవత్సరము కూడ అటులే జరుగుచున్నది. ఇంకను జిల్లా రాష్ట్రీయసభ్యులను ఎన్నుకొనలేదు.

ఖర్చు
ఇచ్చు ఖర్చులు యున్నవి యనుచున్నది, ఇదివర కంటే పనిజరిగినది ప్రస్తుత మెట్లు జరుగుచున్నది ప్రతికాపాకులకు ప్రతికల మూలమున ఈమధ్యవ్రాసిన న్యాయములన్ని విడిచివే. దివసంవత్సరము ఇచ్చుకు దుష్టితీరవచ్చినది చెప్పుట శ్రేయోక్తమును సందియములేదు. ఇచ్చుకు ఏపదియవయము మధ్యములో తప్ప ఏ గతావధియున్నదియు కుద్రముగా కోడినూర్చు, పను నాలుగవవెంబడి మిల్లు నూలుపెట్టేనే అమృతమున్నది. కాని వారు శుభ్రముగా మిల్లు నూలుపెట్టే శ్రేయోక్తమును నిజము నొప్పుకొనుచున్నది. కాని ఏలూరు, గుంటూరు, రాజమండ్రి, బెజవాడ, తేనాటి వగైరా గ్రామములవరకును వచ్చి సామ్యే ప్రధానముగా చూచు నుము, ఎట్టిపాపభీతియును లేక ఆ మిల్లువద్దనే తీసికొని వెళ్లి అమృతమున్నది. ఈ మధ్య నేను బెజవాడ, గుంటూరు వగైరాలకు వెళ్లి ఖర్చుని జగన్మోహన్ పేరు బిల్లులు అడుగగా ఒక మహానుభావుడు మిల్లకుండువానికిచ్చి ఖర్చుని నాతో హోరాహోరీ పోరాడుచున్నట్లు ఖర్చుని చెప్పెను. ఖర్చుని నాకు నివర్తనము చూపవనగా తనమాటయే నివర్తనము. తదుపరి మాది జగన్మోహన్ పేరునియు ఇంక కొన్ని సంగతులు చెప్పగా నిజము నొప్పుకొనక తప్పినది కాదు. ఇచ్చుకునుగ నెంతమంది దేశీయసోదరులను మోసపుచ్చుచున్నారో తెలియదు. ఇక ముందునుంచి ఇచ్చుమోసములకు చోటుయివ్వకుండురని నాదేశీయ సోదరులను వేడుకొనుచున్నాను.

సోమల్ కల్లు
ఈకల్లుబాగానే సాగుచున్నది. తెన్నీ సు మొదలుగా గల ఆటలు పందెములుకూడ జరుగుచున్నవి. ఉద్యోగిగతులు వర్తకులు అందరు చదివాదారులుగ చేరినారు. ఈ గ్రామముందు ఇంతకాలము నిలిచిన కల్లు ఇది యొక్కటియే.

శ్రీకృష్ణ హైస్కూలు
హైస్కూలు దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నదనుట కట్టి సంశయమునులేదు. శ్రీయంత విన్నకోట రంగారావు పంతులు గారి నిరంతరకృషిలన నిల్వనామ్మ ఏమియును లేనప్పటికి నిర్విఘ్నముగ జరుగుచున్నది తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నా డను. నియతసంవత్సరము 100 నురువిద్యార్థులకు 80 మంది స్కూలు పైనులులో జయము గాంచిరారు. ఈసంవత్సరము అంతకన్న ఎక్కువమంది జయముగాంచురను సమ్యక్ కలము. ఇచ్చుకును గానే ఈ హైస్కూలు శాస్త్రీయముగా నుండునట్లు చేయ నుయనని ఆపరాత్మిని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈవార్త ప్రకడ జగన్నాథరావు

న ర సా పు రం

(స్వకీయవిశేషం)

తైలరంగులపాతశాల

జూన్ 1: -తైలరంగులపాతశాల మూలధనము నిమిత్తము వాదనము జేయబడిన ముత్తిములలోనే నిద్రకు పంపిన బాలికలుగాక తిరిగి యిప్పుడు యింకొక బాలికాను గూడా పంపగలిగినందులకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను: -

శ్రీ అల్లూరి వెంకట నారాయణ రాజుగారు రు 500; అల్లూరి వెంకటరాజు కృష్ణారాజుగారు రు 500; అల్లూరి వెంకట వరాహ నారాయణ లక్ష్మీనరసింహ రాజుగారు రు 500; చాట్ల వీరభద్రరాజుగారు రు 100; భరణి ప్రగడ వెంకటరావుగారు రు 100, రాయసం కృష్ణమూర్తిగారు రు 100; గోపాళి రాజారావుగారు రు 10; జి. సుందర శివ రావుగారు రు 25; ఆర్. బ్రహ్మన్న శాస్త్రిగారు రు 20 వీరుగాక 29-5-24 సం. తేదీని జరిగిన మాతాలాకాబోర్డు మీటింగులో మిక్కిలివయితో బోధనానికల్ల అంగీకరింపబడ్డ ఏటేట నివ్వబడు రు 500 లు చేపుగా యిప్పటికి పెద్దమొత్తము రు 12470 లకు పైగా వాదనము జేయబడినది వ్రాయుట కానంద మగుచున్నది. కమిషనరుగారున్న మిక్కిలింకనుకొంద రున్న కలసి ఇయ్య గ్రామములయందున్న భవిష్యుల కొద్ది మందిని మాత్రము స్వయముగా వెల్లి చూడదలచిరి. కొద్దివారి స్థితిను ప్రకారము ప్రాత విద్యార్థులతోపున యిద్దరు తైలరంగుల పాతశాల సాధారణమిట్లోనికి ఎన్నుకొనబడుదురనే సంతతి యింతలోనే నేను చెప్పయుంటిని. అందుకొరకై నామి నేమనలు జూరు పంపించేది చాటుకుండగా కమిషనరుగారికి పంపించి నామి నేను కాగితములు కమిషనరుగారిచే పంపించి. దీని కన్న నెక్కువసంఖ్య నామి నేను చేయబడిన యెడల కొలు సంతిములు పంపబడును. ఆబాలకు కాగిత మలను ప్రాత విద్యార్థులు జూరు ఇరువదవ తేది చాటుకుండగా ఇద్దరు మాత్రము మామి పెట్టి కమిషనరు గారివద్దతిరిగిపంపబడిన.

ఆయుర్వేదాభివృద్ధి

ముమ్మిడినరము- (అమలాపురంతాలూకా)

శ్రీచెన్నైలో ఆయుర్వేద ప్రచారకేంద్రముగా ప్రచారము జరుపబడిన బ్రహ్మశ్రీ ఆయుర్వేదభూషణ ముక్కావల వెంకటాశ్రమి. ఎం. ఎం. సి. గా రీగ్రామమును విచ్చేసి 80-5-24 వ తేదీని సాయంత్రము 6:30 గంటలకు స్కూలులో సభ జేసి మాజీ లాంతరునందు మూలకలను జూపుచు యిట్లు ఉపన్యసించిరి.

ఆయుర్వేదోక్తమగు మూలకలయొక్క ప్రభావము, అవి దొంగటయిట్లు అవి వన కుపయోగించుకొనియు వర్ణించుచు, ఆయుర్వేదము పూర్వ పెంతె యభివృద్ధిగనున్నదో ప్రస్తుత మదీక్షించుటకు కారణంబైయో దానిని వన మభివృద్ధిచేయు మార్గము లెద్యయో విభు:ముగ ఉపన్యసించిరి. తల్లి వనకన్న ప్రాశస్త్యములోనే వాము ఉప్పు కలిపిపెట్టునే అది విదేశీయ మేనా? పూర్వమునందు మనపెద్దలు ఆంగ్లేయావధములే వాడి వారి వారి రోగములనుండి విముక్తులై నారాశి ఇప్పుడు మనకు నవనాగరికత ప్రబలమై చిత్రములగు సీసాలయంచుచును! ద్రావకములే అమృతప్రాయము లై కన్నట్లుచున్నవి. వాటియొక్క చిత్రపట నాడంబరము చే మనల నింతవరకుతేయుచున్నవి. మనముభవింపదగిన హిందూ జీవమండల యైనయెడల మనము ప్రాంతవయాహారాచారములనే జేయుచున్న యెడల మనకు విదేశీయాహారాచారములను మనకు కలుగు రోగములకు విశేషయావధములను పనికి రావు ఈవిషయమై మీలో మీరాలలోనిచు కొనినయెడల మీకే తెలియగలదు. మీకాయుర్వేదోపధములయందు యొక్క నమ్మక మున్ను యొక్కవగణము కల్పించుచున్న ఆంగ్లేయావధములు వాడుటకు తత్సంపర్కమే కారణమని మీకందఁకు జెలి నియున్న విషయమే దూరపు కొండలు నునుపన్నట్లు విదేశీ యావధముల బొగుండున్న భ్రాంతిని వీడి మనదేశములకు సరియగు గుణములను కల్పించి రోగనిర్మూలమును జేయు ఆయుర్వేదోపధములనే వాడి ఆరోగ్యవంతు లగుదురని నమ్ముచున్నాను" ఇట్లే ఆరోగ్యాహారములతో ఆంగ్లేయావధములు మనకు సరిపడుననియు స్వదేశీయములగు ఆయుర్వేదోపధములే మనకు సరిపడుననియు 2 గంటలకాల ముపన్యసించిరి. అంత్యయన గభ్యులకు వందనము లర్పించుచు సభను ముగించిరి.

వైద్యాభివాని.

నిజామురాష్ట్రపర్యటనము

మేళ చెలువు

శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు శతావధానులు

కోదాడకు 16 మైళ్లు దక్షిణముగాక, హుజూరునగరు (పోచంవర) కు దూరముగా 7 మైళ్లలో నీలము గలదు. ఇయ్యది మిక్కిలి పురాతన గ్రామమనుటకు నాచు చిహ్నములు గలవు. ఇందలిదేవాలయములు భూమిలోనను, భూమిపైన నలభించు తెల్లని పాలనాపర్యంతోకట్టించి శిథిలావస్థలో నున్నవి. గ్రామమును సుమారుకొ మైలుదూరమున తూర్పుగా స్వయంభూలింగనామిదేవాలయ మొకటిగలదు. అందలి దేవలింగము స్వయంవ్యక్తమని చెప్పవచ్చును. పూర్వకాలము దీపట్టణము దక్షిణకాశి యను పవిత్రపదవిని వహించి పుణ్యక్షేత్రముగా నలరావణుల శివమున్నార. అందులకు సాక్ష్యముగా గొన్ని విశేషములుగూడ గానవచ్చుచున్నవి. స్వయంవ్యక్తమని తెలుపు లింగము నుమారు గజమెత్తుకొనియున్నది నెల్లికొక రూపాయివెడల్పు గల బిల మొకటి యున్నది. దానియందు నీ రూయందును. అనీటినుద్ధరణ్య తీసి భిక్షులు పరమాధరమున స్వీకరింపుచుందురు. తిరిగి వెంటనే తీయబడిన నీటిభాగము పూర్తియగుచుండును. కాని ఈకోవెల శిథిలావస్థ నుండి నున్నది. యజమాన్య శేషాత్రయలేదని చెప్పటకు విచారముగానున్నది. పూర్వ మామూర్తిప్రభావ మెంతయో ప్రసిద్ధిపొందియుండి నటుల గొన్ని చిహ్నములు గానవచ్చుచున్నవి. ఆంగ్లము కాలక్రమమున పెద్దదగుచున్నదట. పూర్వమాలింగమునకు బొట్టు పెట్టు భాగమున మూడు విభూతిశిఖలు దీర్చినగుర్తును మధ్యను కుంకుమ పెట్టుటకు దగినవోట నొకగుంటయును కనపించుచుండును. అచ్చట లాప్రదేశముననే గంధమును, వంతుమును పెట్టుచుండురు. పూర్వకాలమున నాబొట్టుకట్టిగానుండి కాలక్రమమున నొక్కటొక్కటిగా నేర్పడుచుండె ననియు నట్టి గుర్తు పూర్తిగా నేర్పడిన తర్వాత సర్పకుండాస్థానమునగూడ బొట్టుపెట్టుచుండుననియు చెప్పవచ్చును. ఇప్పటి కాగుర్తులై దేర్పడినవి. అనవబొట్టుగుర్తు ప్రస్తుత మేర్పడుచున్నది. ముందు ముందరి స్పష్టపడుననియు సంతతినుండి మతీయొకబొట్టుకూడ పెట్టుదురనియు జెప్పవచ్చును. లింగమునకు క్రిందనున్న పానవట్టము గూడ కైకి వచ్చుచుండునట. పూర్తిగా కైకి వచ్చిన తర్వాత క్రొత్త పానవట్టమును ప్రతిష్ఠించుచుండిట. ప్రస్తుతము పానవట్టము కొంత కైకి లేచియున్నది. అలింగప్రతిష్ఠమైన గుడికి ప్రక్క నొకచిన్న యాలయును గలదు. అందొక నాపరాతిరై చెక్కబడిన పూర్వోక్తము దివ్యగుండ రమై యొప్పుచున్నది. అదియును పూర్వమున్నత్యము వహించియుండెనట. కాని కాలక్రమమునది స్థానచలమైనదట. గ్రామములా విషయమై విచారించి కొందరేకీభవించి యావిగ్రహమును తిరిగి ప్రతిష్ఠించ మేళతాళములతో నగ్నిహోత్రము చేసి మంత్రములు చదువుచుండగా నకస్మాత్తుగా నచ్చట నున్న వారెల్ల వినునటుల నొక పెద్దధ్వనిగలిగి యచ్చటి వారెల్లరాళ్ళ ర్యమునంది యాపడిన పార్వతీ విగ్రహము గుండ్రముగా దిగి బోర్లపడినదనియు నదిగాంచిన యచ్చటివారెల్ల రాళ్ళర్యమునంది యాపడిన పార్వతీవిగ్రహమును లేవనెత్తి జాచువరకు ముక్కు చెక్కపోయి యుండుటను గాంచి జేవుని కావ్రతప్రయందిచ్చ లేమిచేసటుల తిర్యగ్భూమి యుండునని దలంచి యాప్రతిష్ఠకు మాని తమతమ గృహములు చేరెటుల నచ్చటివారు వెలుపుచున్నారు. ఇది జరిగి కూడ నారుమాసములకంటె నెక్కువ కాలము. ఆరెండాలయముల కెదుట నొక కోనేరున్నది. ప్రస్తుత మది పూడికచే నిండియుండుట నీరులేకున్నది. స్వయంభూస్వామి లింగమున కెదురుగా నొకశాసనము వ్రాయబడిన నాపరాతి బండయున్నది. దానిలోని సంకతినిబట్టి మాడ ప్రతాపరుద్రుని పరిపాలనలో కొందరు రెడ్లుగ్రామములు కలిసి జేవునికి కొన్ని యేర్పాటులు చేసినటుల జేలుచున్నది. కోనేటియొద్దను నొక చక్కని పార్వతీవిగ్రహము భిన్నమైయున్నది. అయ్యది మిగుల నుందరమైనది. ఈయాలయప్రతిష్ఠ విషయమై ప్రజాపతి మొకటికలదు. వెనుకయాదవరాజులు పరిపాలించుచుండగా కొందరు గొల్లలావుల మందలకు పెట్టుకొనియుండి రాత్రులయం దాయావులపాలు ద్రావ మధ్యప్రదేశమున మాటిమాటి కెగిరి పడుచుండుటయు నదిమాచి యావులు లేకుండుండుటయు నాగోపాలకు లదిగాంచి యారాతని దూరముగా బొరకేయిండుటయు బ్రతినినము నిటుల జరుమారు జరుగుచుండెనట,ఇటులండ నొక నాటిరాత్రి యాస్వామి యాదవరాజుస్వప్నమున గనబడి తన

యస్థ సెరిగించి యాహారము నేర్పాటు చేయవలసినదనియు నాలయము నేర్ప పవలయునని ఎలింగింప నాయాలయము నా తడు నిర్మించెనట. నాటనుండి యాతడు స్వప్రతిభావిశేషమున జగద్విఖ్యాతి వహించెనని చెప్పుదురు. నేటిని సంతానాపేక్ష గలవా రాస్వామి శివప్రదేశమున గొన్ని వృక్షల నుంచి యెదుట నొడిబట్టుకొని యున్నచో నాపువ్య లావోటునుండి యెగిరి యొడియందు బడుననియు నటుల బడినవారికి దప్పక సంతానము గునయియు జెప్పుదురు ఈప్రవాదములలో కొంత యధార్థములేక పోలేద. కాలగర్భమున నిచ్చటి మతీకొన్ని దేవాలయము లడగిపోయినవి. కొన్ని శాసనములు తెల్లగాతివై వ్రాసియున్నవగుట గొడ్డు మొదలయినవి రాచుకొనుటచే నామదూపావశ్యములై యున్నవి స్వయంభూస్వామి దేవాలయము దప్ప నితర ప్రదేశములయం దేమాధారములు లభించుటలేదు. అచ్చటచ్చట గొన్ని శాసనములు శిథిలమై ముక్కలు ముక్కలుగా పడియున్నవి. యాదేవాలయమందలి యున్నకుని దొరిగించి యొక వెల్లుటి పూజారిని ప్రస్తుత మేర్పించి పోలీసుబేలుగా వైన శ్రీ భువనగిరి వెంకట నరసయ్యగారు కొంత శ్రద్ధవహించియున్నారు. మతీయొక మాట జెప్ప మరచితిమి. ఈయాలయమున నొక గొప్పర్యము నిజమెందుండుననియు రాత్రులయం దాప్రదేశమున కేగినవారి వెంటనంటి తిరిమివేయు ననియు నటుల బలువురిని దరిమియన్నదనియు జెప్పవచ్చును. జేవున కచ్చటి మమవ్య ప్రచారముండుట లనిష్టమై యావిధముగ సర్వరూపమున దరు ముచుండునని యాపొల నమ్మకము ఇచ్చటి రేగడ నేలలు మిక్కిలి బలము గలవై మైపులంబులు పంకుననిగా నున్నవి. రైతులందరు ధనవంతులుగ నున్నారు. ఇచ్చటి యనకు లంకాటము గ్రంథాలయము నేర్పాటు చేయవలసినదిగా బ్రహ్మ మొసంగితిమి ఇచ్చటనుండి బూరుగగడ్డ నాగులపాడు ప్రాంతముల బర్యటనమొనర్చుటకేగుచున్నారము. ఆయాప్రదేశముల గల విశేషముల వెనుకనుండి పాతకలోకమున కెటుంగ జేయుచున్నారము.

శ్రీశ్రద్ధానందస్వామివారికి గుంటూరుపట్టణసంఘమువారు సమర్పించిన సన్మానపత్రము

గురువారము, నామిచ్చటికి వయితోడ నిట్టేసికండులకు మేమెంతయో అమందిది మా వ్యాద ఈపూర్వమున స్వాగత మొసంగుచున్నారము: -

చిరకాలము క్రిందటనే తాము సజాతసభ్యమునందు గాధకుగు భక్తివిశ్వాసమును గలిగి యీడినామున్న వైదికభక్తములను పునరుద్ధారణజేసి సమకర్తవ్య శ్రీత్రయసంకల్పానుభవానికి ననుచులే న్నాయుదావృత్తి త్యజించి వైరాగ్యమును బూని హృద్యారామిహమున కంగేయించు గురువులకును స్థాపించి బ్రహ్మచర్యవ్రతము చేసిన పతిస్థితి చేరవచ్చునగు విద్యావిధానమును, ఆధునికాస్త్రజ్ఞానము గూడ బాహుర కలవకు వగలగూ గల్పించి తమ మహోద్యమము ఈ భారతీయులకుండు సహకార ఆర్యభక్తములయెడ అభివాదము ప్రజ్వలింప జేసినది.

ప్రభుత్వాధికారుల చేసిన పంజాబు ఘోరదురంతముల కాలమున తమరిని ఒక్కరి రాజనైనికలు నన్ని కలతో తార నిలికొట్టుకు వెయియక వైర్యముతోడ కొమ్మచ్చి నిలిచి సత్యాగ్రహవ్రత ప్రభావమున తాము ప్రకటించి నాయనండియు తమ తీరికచర్యలను కురింత ఆదర్శప్రాయములుగా మా ఆంధ్రుల గహించుచున్నారు.

ప్రస్తుతము భారతీయులకు స్వరాజ్యము మహాదుటకు ముఖ్యసాధనగా కరిగింపబడుచున్న హిందూమహమ్మదీయ సమేళనముల నుద్ధరింప ఈత్రవ హిందూస్థానమందలి కఠిన పరిస్థితి ఈ హిందూసంఘ లేవని తెలుపుటకు సంతనించుచున్నారు. కాని అస్పృశ్యతాదోషనివారణ విషయమున మేము వెనుకబడియున్నామని ఒప్పుకొనక తప్పదు. అందున ఈరెండుమాడు సంకల్పరములనుకే జరుగుచున్న ప్రయత్నములవల కలిగిన మార్పుకొంతవరకు ప్రోత్సాహకరముగానే యున్నది. మరియును తమయట్టివారి రాకవలన తాము గావించు ప్రభోధములవలన తద్విషయమున సుసంకల్పముగ జరుగు సులూదలదని నమ్ముచున్నాము. వైకమునత్యాగ్రహమునుగూర్చి తాము జూపిన సానుభూతి ఈ హిందూలవారికి తద్విషయమున ఈత్ర వామున త్యాగ బుద్ధి యుత్పత్తికొచ్చుచున్నది.

ఇట్టి జేవినమముతో వైరము సంచారము గానించుచు పోష రదీక్షతో మెలంతుచున్న తమకు ఈశ్వరుడు ఆయురారోగ్యము లొసంగు గాకయని ప్రార్థించు తమకాదు కృతజ్ఞతాపూర్వక మగు తండనముల సమర్పించుచున్నారము.

గుంటూరు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు
గుంటూరు 26-5-24

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘము

కొత్తూరులో 30-5-24 తేదీన సమావేశమై
కావించిన తీర్మానములు.

(1) అధ్యక్షులు:—ప్రస్తుత ఆకురాకు వెంట్రాసుయ్య
గారు ఈ భవన అధ్యక్షులుగా యుండుటకు తీర్మానించడ
మయినది.

(2) కార్యనిర్వహణసర్దుకను ఎన్నికలు:— ఏలూరు
తాలూకా 1 దండు నారాయణరాజుగారు, 2 యర్రమిల్లి
మంగయ్యగారు, 3 గజవిల్లి రామచంద్రరావుగారు, 4 ఆత్మ
తూరి గోవిందాచార్యులుగారు.

తణుకుతాలూకా:— 1 కల్లిండి 2 లరామరాజుగారు,
2 ములకుట్ల సుబ్బారాయుడుగారు, 3 కొవ్వలి గోపాలరావు
గారు, 4 మంగిపూడి పులివెందులగారు.

కొత్తూరుతాలూకా:— 1 శివుడు శివరావుగారు, 2
రె మండేశ్వరశర్మగారు, 3 పిన్నమని సత్యనారాయణగారు,
4 డాక్టరు నరసింహ అనామయ్యగారు.

భీమవరం తాలూకా— 1 కల్లిండి రామకృష్ణంరాజు
గారు, 2 కొల్లా వెంకట్రామయ్యగారు, 3 భూపతిరాజురామ
మూర్తిరాజుగారు, 4 చెంగల్లపల్లిపంతులుగారు.

నర్సాపురం తాలూకా:— డాక్టరు వేలూరరామరావు
గారు, 2 భా. గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు, 3 పేరిచెల్ల సుబ్బ
రాజుగారు, 4 పోడూరు శేరారాజుగారు.

(3) జిల్లాసంఘమునకు అధ్యక్షులు:— శ్రీ దం నారాయణ
రాజుగారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనడమయినది.

(4) ముగ్గురు కార్యదర్శులు:— యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు
2 ములకుట్ల సుబ్బారాయుడుగారు, 3 కొవ్వలి గోపాలరావు
గారు వీరిమగ్గురిని కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనడమయినది.

(5) ఎ. ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమునకు ఎన్నికలు:— ఏలూరు
తాలూకా, 1 యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు, 2 గజవిల్లిరామ
చంద్రరావుగారు. 3 దండు నారాయణరాజుగారు, 4 పైడి
పాటి వెంకటనారాయణరాజుగారు.

తణుకుతాలూకా:— ములకుట్ల సుబ్బారాయుడుగారు,
2 తల్లా ప్రగడ నరసింహశర్మగారు, 3 కల్లిండి నూర్మనారా
యణరాజుగారు, 4 కనివారపు సుబ్బారావుగారు, 5 యవ
టూరు సోమసుందరంగారు.

భీమవరం తాలూకా:— 1) కల్లిండి రామకృష్ణంరాజు
గారు (2) చెంగల్లపల్లిపంతులుగారు (3) భూపతిరాజు
రామమూర్తిరాజుగారు (4) ఆత్మతూరి గోవిందాచార్యులుగారు.

నర్సాపురం తాలూకా:— (1) ఆచంట నారాయణరా
వుగారు (2) పోడూరు శేరారాజుగారు (3) అత్తం నరసింహ
మూర్తిగారు (4) భాస్కర్ గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు

కొత్తూరు తాలూకా:— (1) ఆకురాకు వెంకట్రామయ్య
గారు (2) రె. మండేశ్వరశర్మగారు (3) శివుడు శివరావుగారు.

(6) రాష్ట్రసంఘమునకు నియోజితసభ్యులు:— (1) మ
నుమ భర్తన్నగారు (2) డాక్టరు నరసింహానాథుడుగారు (3)
ములకుల నూరన్నగారు (4) తల్లా ప్రగడ విశ్వసుందరమ్మ గారు
(5) మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు.

(6) ఏలూరు జాతీయవిద్యాలయమునకు కౌన్సిలర
సంఘము తరఫున ప్రతినిధులుగా నిర్ణయించుకొనినవారిని
కౌన్సిలరులైన ప్రతినిధులుగా విద్యాలయసభాసభ్యుల
లుగా నుండుటకు ఈ ఉద్దేశముతో రాష్ట్రసంఘమువారికి శిఫార్సు
చేయుచున్నాను:— గజవిల్లి రామచంద్రరావుగారు (2)
దండు నారాయణరాజుగారు (3) యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు
(4) కోకా నరసింహరావుగారు.

తణుకు జాతీయవిద్యాలయమునకు ప్రతినిధులు:— (1) ములు
కుట్ల సుబ్బారాయుడుగారు (2) యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు.

(7) శాంతినేనబోధకు ఎన్నికలు:— (1) ముల్ల సుబ్బా
రాయుడుగారు (2) చిల్ల సత్యనారాయణగారు (3) పో
షేరారాజుగారు (4) ద్రోణరాజు భాస్కర్ రావుగారు (5)
ము. వెంకటసుబ్బారాయణగారు.

8 శాంతినేనబోధకు:— (1) మండలసేనాని (2) కార్య
దర్శి ఈబోధకు శ్రీ ముల్ల సుబ్బారాయుడుగారిని కార్యదర్శి
గానున్న శ్రీ పోడూరు శేరారాజుగారిని మండలసేనానిగాను
ఎన్నుకొనడమయినది.

(9) భద్రుబోధకు ఎన్నికలు:— 1 అయిలాపర్వల
రామలింగంగారు, 2. దం. నారాయణరాజుగారు, 3 పే.

రామారావుగారు, 4 కనివారపు సుబ్బారావుగారు, 5
ఆచంట నారాయణరావుగారు.

(10) నియోజితరంగలకాథానా:— ఈ తేదీవరకు రంగుల
కాథానాలో నిల్వయున్న యావత్తు సావగ్రిని రెండువందల
రూపాయలు ఖరీదుకట్టి నదరు మొత్తమును ప్రతి ఆరుమాసము
లకు రూ 25-లు చొ॥ ఎనిమిదివాయిదాలలో తిరిగి వాపసు
చేయవలెనని కాథానాలో పనిచేయుచున్న వారియందను
గాని వారిలో ఒక్కరికి గాని రంగలకాథానాను ఇచ్చివేయు
టకు తీర్మానించడమయినది. ఈసంబంధములో యితరతర్ఫీలను
ర్థయించి ఆఖరు ధయిసలలు చేయుటకు భద్రుబోధకువారికి
అధికార మివ్వడమయినది.

(11) తణుకు జాతీయవిద్యాలయమునకు రూ 5000-లు
విరాళము నిమగ్న రాష్ట్రసంఘమువారికి శిఫార్సుచేయుట.
ప్రస్తుతము నిలుపుచేయడమయినది.

(12) తణుకు జాతీయవిద్యాలయమునకు పంచమనిధి
నుండి విరాళము:— ఈ విద్యాలయమువారికి అప్పకృత
నివారా నిధినుండి రూ 200-లు విరాళముగా నిమగ్నము
తీర్మానించడమయినది.

(13) అప్పకృతనివారాప్రచారము:— శ్రీయుత మ.
భర్తన్న (2) నీలం వెంకయ్యగార్లు భీమవరం తాలూకాలో
జూనునెలలో పనిచేయుటకు వారిని కోరడమయినది.

(సంతకం) దండు నారాయణరాజు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూనునెల 5-వ తేదీ గురువారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రూ 85-0-0 మొదలు 45-0-0 ముకు	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు, వరకు	
కుసుమ తెనాలి ,, 48 గలవి రూ 18-0-0 14-0-0	
నెల్లూరి ,, డిటా ,, 16-8-0 17-0-0	
డిల్లీ ,, డిటా 45 గలవి ,, 16-8-0 17-0-0	
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0 9-0-0	
నవ్వులు ,, ,, 24-0-0 26-0-0	

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రూ 205 రూ 12-0-0 రూ 18-4-0	
సెనగలు ,, డిటా ,, 10-4-0 10-8-0	
పెసలు ,, డిటా ,, 10-12-0 11-4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0 18-12-0	
ఉలము రూ 164 ,, ,, 8-4-0 8-8-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి రూ 165-0-0 170-0-0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14-0-0 26-0-0	
కొండాపురం కేరసెనగపప్పు బా 1-కి ,, 60-0-0 62-0-0	
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0 58-0-0	
కేరసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రూ 145 మి.కా.నూనె 185	
అమడము నూనె బా 1-కి రూ 160-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రూ 210-0-0 215-0-0	
కూరపసుపు ,, రూ 160-0-0 165-0-0	
మిశ్రకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి రూ 80-0-0 112-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రూ 45, 50	
కాళహస్తి పాయకట్టు ,, రూ 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి రూ 85-0-0 80-0-0	
చింతపండు బా 1-కి రూ 26-0-0 42-0-0	

(5) ఇనుము

పట్టులు రఖం బా 1-కి రూ 88-0-0 86-0-0	
చదరం ,, 82-0-0 86-0-0	
గవుండు ,, 81-0-0 87-0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు — రూ 78-0-0 84-0-0	
బంగారము, తులము 1-కి రూ 25-6-0 25-8-0	
సవరను 1-కి 16-4-0	
ఇత్తడి బా 1-కి రూ 295-0-0 300-0-0	
రాగి డిటా రూ 840-0-0 845-0-0	
అస్సా చక్కెర బ 1-కి రూ 47-12-0 48-0-0	

(7) రంగులు రలిజరైను

అత్తుకప్పుడు 20 డిగ్రీలు రూ 92-0-0	
కొట్టి కప్పుడు డిటా డిటా	
సింహం డిటా డిటా	
4 గుర్రం డిటా రూ 86-0-0	

విజయవాడ కావలెను

బాగుగా స్థాపించబడిన ఒక లిమిటెడ్ కంపెనీకి వాటాలను
కొనుటకు యేర్పాటు మంచి అవకాశములు నిశ్చయించుకొనెను.
ధనావతు కట్టలెను, జయముగాంచుకొని చాలకు మంచిజీతము
నిర్మాణముచేయబడిన బస్తా యివ్వబడును. ధనములను అంగీకరించి
ఏ ఏ ఏ చేయబడినవారు లెవరైనా వారిని ఏర్పాటుచేయబడు
కార్యాలయమునందుగాని లేక మద్రాసు కార్యాలయమునందు
గాని లేక హైదరాబాదునందుగాని భాయముగా ఉంచబడును.
ఈ లిమిటెడ్ కంపెనీకి ఒకడొకరు తమిళం ఎనిమిది అక్షరాలు
తమిళాబిల్లతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

X

C/o "The Andhra Patrika"

Post B x No. 212, Madras

నోటీసు

గుంటూరు ట్రస్టు గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీలో
చేరిన పట్నం బాజారులో యుంజి నెం 16-625
రు గల మాజీటి నాగరత్నమ్మగారి కొట్టులో గుం
టూరు కాపురమును బాడనపల్లి కుటుంబరావు 80
(ఎనుబది) బస్తాలు గోధుమలు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు
కు ఆఫ్ ఇండియావారికి యియ్యవలసిన అనలుపా
యిదాలు యివ్వనంకన యిప్పై న నువహరించిన
80 బస్తాలు గోధుమలు నదరుబ్యాంకువారు 1924
సం॥ 12 వ జూన్ తేదీన యదయము 8 గంటలకు
నదరు కొట్టుయెదుట వేలంవేయుదురు.

ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, గుంటూరు

29 మే 1924.

కౌంటి ల్యుని ఆర్థ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:— మారుటిపూడి వేంకట

రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రగిరి ప్రచురించిన పుస్తకములయందు చాణక్య
డనుసాహిత్యముగలిగినట్టియు కౌంటిల్యునిచే రెండువేల సంవత్స
రములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరి
యైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమును గురించి మనపూర్వులు
వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో నగ్రగణ్యము. దీనిని సాధారణము చేసికొ
నియే కామందకాదులు వాగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు
సహిత విజ్ఞానబుద్ధిగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. వ్రాసిన
కాలమందలి మనజీవములోని రాష్ట్రము తెల్లు పాలింపబడుచుం
డెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికిని విదియ
ముల్కమైనది. గ్రంథమును వ్రాసినవాడు కౌంటిల్యుడేనా కాదా,
గ్రంథకర్తకాలమెట్టి, గ్రంథండు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము
యొక్క పుస్తకములను తెలిసి-అనువిషయములను విమర్శించిన
యువోద్ధాతము చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాలి
కోరెండు. ఖరీదు రూ 4-0-0 మాత్రము.

మారుటిపూడి వేంకటరంగయ్య.

మహారాజాకాలేజి, విజయనగరం.

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును ముఖ్యముగా చికిత్సచేసికొన దగిన
500 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 వి. పి. అ 6

ఆయుర్వేదచరిత్ర:— వైద్య, ఆరోగ్య, కారీర, వస్తు
గుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడు వైద్యపుస్తకం. సం॥ చందా,
రూ. 2-8-0. ముదిరి యిచ్చితము.

3. పి. అండు కో, పెరిడేబి, నెల్లూరుజిల్లా.

చాకులు-తాళములు

మంగళికాత్తులు.

ఆంధ్రసాహిత్యచే చేయబడినవి మేలయినవి.

వెంటనే ధరలకాల్పలగుటకై వ్రాయుదు.

బి. వెంకటేశ్వర్లు లండన్ కో లిమిటెడ్

కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్స్ జెల్.

3081

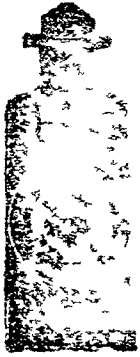
వైద్యపుస్తకం. (గో. నా. నె. జిల్లా)

చెల్లెగోపాళి అగ్రెడు. "ఇంద్రప్రస్థ" వైద్యపుస్తకం.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వాడితిరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడి తక్షణమే సంతోషింపుడు :

ఈ అమృతమైన లోకామృతమే కన్నామృతమే మొదటి రకం కన్నామృతం, మరొకటి రకం కన్నామృతం, అమృతమైన వివరాలను తెలియజేయబడినది హానికరమగు కన్నామృతం అందుచేతులైనను, విన్నవించుట, ముసలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అవసరమైనప్పుడు అన్ని వ్యాధులకు వాడవలసినది 250-800 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0

ఈ దిగువ తెలుపబడిన కొవలముల రసములకు మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును (64 పాట్లముల గల) ప్యాకెటు 1-కి రూ. 1-0-0

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి కడుపును నవనంది కొన్ని పాట్లు తీసుకొనిన గుళునుగా నిరేచనమగును. కన్నము లేదు. సంతకును, అనన్యము వలన దదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0

సర్వాంగ బలకారి —(కాఫీ, టీ, క్రీమ్ లో మున్నగు పానీయములలో కలపబడితే గాక అనేక వ్యాధులకు వారణమగును అట్లు లేక తేహమునందు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతర వ్యాధులను రానింత అదుంకరించును. అనేక తేల ద్రవ్యములను భర్తగుచున్నది.) ద్రవ్యా 1-కి ధర 0.7-0.

మహా సౌభాగ్య శాంతి —(బాలింతల పాలిటికి వర్ణకాపాదము కంటికి కనిపింపుడు, తరువాత వారికి కనిపించు కొవలముల యివ్వవలసిన వారి కలను వ్యాధులన్నిటిని యిది తప్పక తుడుర్చును. 20 కులం బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.0-0 (8) సాశ్వతమైన వెంటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

అమృతాంజనముల గుణములు గుణములు గుణములు

వెంట్రుక లే అందము?

కాలి పోతుండ, జాగ్రత్త!

Everybody's favourite
Kaminia Oil,
Otte Dillabhar, Sold
everywhere."

వెంట్రుకలు దున్నెనతో ఉడికారమును చేత్తో వదులు
ఉడివచ్చుట కు దలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును
అంతకు గానియవద్దు

నేడే
కమినియా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు
(ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కబ్బి లోకమున్ను, కిలో మాంసము మున్ను, యిది విద్యుదగమ
వెంట్రుకలు కిక్కిరింప గాని, గరుకు గాని ముందరు
మీ వెంట్రుకలు చురు మొట్టచీ మొత్తమును గట్టి పట్టుకలె నుండి తెర
యెర చుండి.

ఈ కొవలలో దీనిని తీసికొని చూడుము
కొవలముల మొట్టమొదటిగా కనిపెట్టుము
కమినియా త. తొనెను నిన్ను కలపకొక్కటానికీ తేమును.
20 బుడ్డి 1-కి రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0
అన్ని వ్యాధులకు ఈ క్రింద తెలుపబడిన సాధారణ విక్రయించుచున్నది.

మీకు నువ్వొన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“టో దిల్ బహారు”కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

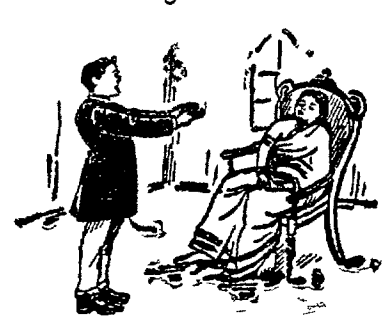
1. కొవల బుడ్డి 18 ధర రూ 2.0-0 } కొన్ని చుక్కలు చేతిగుమలయందు చల్లిన మిక్కిలి
2. తాపా బుడ్డి 18 ధర రూ 0.12-0 } మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
3. తాపా బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.8-0 }

ఇది మంచి ఉష్ణకారకరీతిగలదై, కరకు అమృతాంజనమునా దా దోహదము లేదు.

సోపా మోసంట్లు.- అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
157 హ్యూమనీడు, బొంబాయి.

మెన్తరిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్తరిజము, హిప్పటికము, తాట్ రీడింగు, మెన్తరిజ జంతువులను వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

విఫలముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేకనే అభ్యాస యోగ్యముగ రచింప బడిన సమ్మోహన గ్రంథము తో విద్యా వ్యావస్థాదేశములో వెల్లడించి

ఒక రూపాయ కు

మాత్రమే అమ్ముబడును. వి.పి. ఛార్జీ నాలుగంటాలు అప్రెన్స్ —

మేనేజరు హిప్పటిక్ హోము, ఏలూరు

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శలనలభము! (పోస్టుభర్తల ప్రత్యేకము) గణాంధకము! శరీరములో ఉష్ణధర్మముచే కలిగిడి నైత్యకాల కీమాత్రలు నివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులించుట, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, కిరస్సు, ప్రశ్న, అస్థులు, మొదలగువాయందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి జీహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేర్చును

ఈ మాత్రలు మేళావార నొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యందు అనేక విషయము చేరినవి అనుభవము గల దౌషధముగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా —

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రలు డిబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈమాత్రల నుపయోగించుటవలన నైత్యపు తలనొప్పి, ఒంటి తలనొప్పి వెంటనే బోవును

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!

మా సుప్రసిద్ధమైన రెండంగుల పెద్ద డాక్టరు గారు గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవారికి ఇనాముగా పంకబడును.

Rajvard Sri Bamandharji Kaviraj
157 Harrison Road, Calcutta